

ΔΙΠΤΥΧΑ
ΤΗΣ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ

2012

Ἐκδοσις
Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου († 379). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ζ΄ (Τυπικὸν 1ης Ἰαν. §§4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον»· ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεῖς...»*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 10, ἀναστάσιμα 4, τὰ 2 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Συγκαταβαίνων ὁ σωτήρ*» (δῖς) καὶ «*Οὐκ ἐπησχύνθη*» (ἅπαξ), καὶ τοῦ ἁγίου Βασιλείου 3 προσόμοια «*Ὁ ἐπωνύμως κληθεῖς*» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Σοφίας ἐραστῆς*», Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα*.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά**, Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Οὐκ ἐπησχύνθη*».

---

* Εἰς τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας μετὰ τὴν εἴσοδον (καὶ τὰ ἀναγνώσματα) τοῦ ἑσπερινοῦ προβλέπεται συχνάκις ἡ τέλεισις λιτῆς, ὑπάρχουν δὲ καὶ στιχηρὰ ἰδιόμελα δι' αὐτὴν· εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ὁμοῦ εἴθισται νὰ μὴ τελεῖται λιτὴ ἐν τῷ ἑσπερινῷ, τὰ δὲ ἰδιόμελα αὐτῆς νὰ ψάλλωνται τὸ πρωὶ εἰς τὸ μεσονυκτικόν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε..

** Τὰ παραλείπομενα ἀπόστιχα στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Μηναιῖου εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν ἐν τῷ μεσονυκτικῷ μετὰ τῶν ἰδιομέλων τῆς λιτῆς (πρὸβλ. Τ.Μ.Ε., Ἰαν. 6, §3).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», Καὶ νῦν, «Μορφήν ἀναλλοιώτως».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτηθηῖναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «Μορφήν ἀναλλοιώτως».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλὰ εἰς τὸ Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς «Ὁ πάντων ποιητής»· εἰς τὴν β' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλὰ εἰς τὸ Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς «Ὡς ὑπάρχων ἄβυσσος»· εἶτα τὰ διὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τοῦ μηναίου ὡς ἔχουσιν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεός», καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ»· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, εἶτα τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ* «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» καὶ «Στίβει θαλάσσης». Εἶτα ψάλλεται ἢ θ' ὥδῃ ἀμφοτέρων τῶν

* Ὅσακις ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀρίζονται διπλαῖ καταβασίαι, αὐταὶ ψάλλονται ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν χορῶν ὡς ἀκολούθως·

ᾠδὴ α' δεξιός, ἱαμβικὴ α' ἀριστερός.

ᾠδὴ γ' δεξιός, ἱαμβικὴ γ' ἀριστερός, τέλος δεξιός.

ᾠδὴ δ' ἀριστερός, ἱαμβικὴ δ' δεξιός, τέλος ἀριστερός.

ᾠδὴ ε' δεξιός, ἱαμβικὴ ε' ἀριστερός, τέλος δεξιός.

ᾠδὴ ε' ἀριστερός, ἱαμβικὴ ε' δεξιός, τέλος ἀριστερός.

ᾠδὴ ζ' δεξιός, ἱαμβικὴ ζ' ἀριστερός, τέλος δεξιός.

κανόνων τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ τῆς θ' ᾠδῆς «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμωτέραν...] Ἄπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καὶ «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην...] Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου «Φιλοσοφίας ἔρωτι» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Τὴν σάρκα περιτέμνεται».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τοῦ Μηναίου 4 προσόμοια «Φέρει περιτομὴν» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν», «Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν», Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ἐξεχύθη ἡ χάρις», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Συγκαταβαίνων ὁ σωτήρ». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς (εἰς τὸ β' ἀντίφωνον τὸ ἐφύμνιον αὐτοῦ «...ὁ σαρκὶ περιμηθεὶς»).

Εἰσοδικόν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρόν», «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Ὁ τῶν ὄλων Κύριος» (ζῆτει μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 1ης Ἰαν., «Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται» (Κολ. β' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Υπέστρεψαν οἱ ποιμένες» (Λουκ. β' 20-21, 40-52).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, μετὰ τὸ «Ἐν πρώτοις μνήσθητι», λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου·

Ἦδη ἡ' ἀριστερός μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν...», ἱαμβικὴ ἡ' δεξιός.

Ἦδη θ' δεξιός, ἱαμβικὴ θ' ἀριστερός.

Ἀπλούστερον ἅς ἐνθυμῶνται οἱ ψάλλοντες ὅτι εἰς τοὺς εἰρμούς τοῦ α' κανόνος ὁ δεξιὸς ψάλλει τοὺς ἔχοντας περιπτὸν ἀριθμὸν εἰρμούς (α', γ', ε', ζ', θ' ᾠδῶν) καὶ ὁ ἀριστερός ὡσαύτως τοὺς ἔχοντας ἄτριον ἀριθμὸν (δ', ς' καὶ ἡ' ᾠδῶν), εἰς δὲ τοὺς εἰρμούς τοῦ β' κανόνος συμβαίνει τούναντιον.

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότου, τὸν φωστήρα τὸν φαεινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασιλείον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Μορφὴν ἀναλλοιώτως»· «Εἶπὲ τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους

Μετὰ τὸ «Εὐλογητός ὁ Θεός», ἀπολυτίκια:
τὸ ἀναστάσιμον «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»,
τῆς ἑορτῆς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως»,
καὶ τοῦ ἁγίου «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»,
κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου, ἦχος δ', πρὸς τὸ «Ὁ ὑψωθείς»,

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῶζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπειρῷ, οἰκτίριμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Λυτρωτά, εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εὐθύς ἡ δοξολογία (ἐπιλογή στίχων), μεθ' ἣν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαιρέσει τῆς ἕκτης αἰτήσεως «ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι», μεθ' ἣν ψάλλουν αὐτὸ ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετρακίς, πρᾶεῖα τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηρὰν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτούς ἐν πᾶσιν».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀπάτῳ σου μακροθυμία καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητός σου εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἰσοδὸν ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῆ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαίᾳ τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσημιόπως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητά παιδαγωγήσον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ συναψον τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατὸν· ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν, καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς σήμερον λέγονται εἰς πάσας τὰς τακτικὰς ἀκολουθίας οἱ εἰς τὸ Μηνῆαιον εὐρισκόμενοι προεόρτιοι ὕμνοι τῶν Φώτων, οἳ τινες ἀναπληροῦν ἐν ταῖς καθημεριναῖς τοὺς ὕμνους τῆς Παρακλητικῆς, δι' ὃ καὶ σχολάζει αὕτη μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν.

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ εἰς τὸ Μηναῖον διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες (βλέπε Τ.Μ.Ε., Δεκ. 25 §23), μεθ' οὗς λέγεται τὸ τρισάγιον.

3. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

4. Ἀπὸ 2 μέχρι 5 Ἰανουαρίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ α' κανόνος τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τοῖς ῥεῖθροις σήμερον».

2. Δευτέρα (προεόρτια τῶν Φώτων). Σιλβέστρου Ῥώμης († 335)· Θεαγένους († 320), Θεοπίστου, Σεργίου καὶ Θεοπέμπτου μαρτύρων, Κοσμά (Α') Κων/πόλεως, Γεωργίου τοῦ Ἰβηρος († 1770), Σεραφίμ ἐν Σάρωφ († 1833).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Δευτ. λ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. η' 7-13)· Εὐαγγέλιον προεόρτιον, Πέμπτης διακαιν. (Ἰω. γ' 1-15).

3. Τρίτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος παραλειφθεῖς, Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, «Νῆφε ἐν πᾶσι» (Β' Τιμ. δ' 5-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, «Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μρ. α' 1-8).

4. Τετάρτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου.

Ἀπόστολος ἡμέρας, Τετ. λ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ι' 1-18)· Εὐαγγέλιον προεόρτιον, Δευτ. διακαιν. (Ἰω. α' 18-28).

5. Πέμπτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων († 305), Συγκλητικῆς ὁσίας († 350).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ).

Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «ἸΑΠΕΣΤΡΕΦΕΤΟ ΠΟΤΕ» (ἄπαξ) λέγεται ἢ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὥραι. Εἰς τὴν α΄ ὥραν «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», τρισάγιον κλπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (Τυπικὸν β' τοῦ Ἰαν., §1) ἀπολυτίκιον «ἸΑΠΕΣΤΡΕΦΕΤΟ ΠΟΤΕ». Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ΄, τῆς δ΄ καὶ τῆς θ΄ ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατζίου»).

Ὡρα θ΄. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει εἰς ἤχον πλ. α΄ Δόξα Πατρὶ, ὁ β΄ Καὶ νῦν, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου ὀλόκληρον τὸ δοξαστικὸν «*Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην*» (ὁ πρῶτος στίχος «*Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην...*» καὶ τὸ ἐν τέλει ἡμιστίχιον «*Καὶ δεῦρο στήθι μεθ' ἡμῶν*») ἐπαναλαμβάνονται τρεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἄπαξ), καὶ εἶτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Εἶτα ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*» συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις. Εἶτα ἐν συνεχείᾳ ἄρχεται

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων μετὰ τῆς θείας λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν*» κλπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Υπέκλινας κάραν*». Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*»· προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α΄ ἀνάγνωσμα «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*» μετ' αὐτὸ ὁ α΄ χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ΄ ἀνάγνωσμα τροπάριον «*Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ*», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «*Ἴνα φωτίσης τοὺς ἐν σκότει*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ξς' (66^{ου}) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον

«Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ε' ἀνάγνωσμα «Εἶπεν Ἡλίας»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ μετὰ τὸ ς' ἀνάγνωσμα τροπᾶριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου «Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμπαι» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ἑβ' (92^{ου}) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπᾶριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις» ὀλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ς' ἀνάγνωσμα «Παρεγένετο Νεεμάν», μετὰ τὸ ὁποῖον «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ ἔσπερινου, «Ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων» (Α' Κορ. θ' 19-27)· Εὐαγγέλιον: τῆς θ' ὥρας, «Ἐν ἔτει πεντεκαδεκάτῳ» (Λκ. γ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα «Φωνὴ Κυρίου» καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ὁ μέγας Ἁγιασμός, ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἁγιασμοῦ ὁ ἱερεὺς βαπτίζει τρεῖς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον, ψάλλων τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζόμενου σου, Κύριε», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνά μίαν· εἶτα ὀρντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλων τὸ κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον»*. Εἶτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ νὰ ἀγιασθῆ, ἐνῶ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον «Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» (γ')· ἀπόλυσις «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἶδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

---

* Τὸ ὡς ἄνω κοντάκιον ἐτέθη συμφώνως τῷ Τ.Μ.Ε.. Κατὰ τὰ ἀρχαῖα ὁμως Τυπικά, εἰς τὸν μέγαν Ἁγιασμὸν ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἐπεφάνης σήμερον» καὶ ὄχι τὸ προεόρτιον· ἄλλωστε προηγεῖται τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ», ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Ἁγιασμός τελεῖται πρὸ τοῦ ἔσπερινου τῆς ἑορτῆς.

6. Παρασκευή. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα (ἄνευ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα) καὶ τὰ ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ ἔσπερινοῦ (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), ὡς μὴ ψαλέντα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν· εἶτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» (γ΄). [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*», τὸ προκείμενον «*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε*» (γ΄), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς*» (Μρ. α΄ 9-11), ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ἀμφοτέρω οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) ἀνὰ 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἐκάστη ὥδῃ τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ὥδῆς ἢ ὑπακοῆ «*Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου*»· ἀφ΄ ς΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μνηολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε*» καὶ «*Στίβει θάλασσης*». Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ὥδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἶτα οἱ εἰρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὡ τῶν ὑπέρ νοῦν*».

Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 6ης Ἰαν., «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ*» (Τίτ. β΄ 11-14, γ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς*» (Ματθ. γ΄ 13-17).

Καθεξῆς τελείται ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρὸς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου αὐτοῦ «*Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἐν Ἰορδάνη*».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν εὐθύς τὰ ἰδιόμελα «*Φωνὴ Κυρίου*» κ.λπ. καὶ τελείται ὁ μέγας Ἄγιασμός ὡς χθές. Ἐν τέλει τὸ κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*», μεθ' ὃ «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*», «*Εὐλογία Κυρίου*» καὶ ἀπόλυσις ὡς χθές.

Εἶδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις εἰς πάντα.*

Σημειώσεις. 1) Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἄγιασμός, ἐνῶ οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς ἡ' ᾠδῆς «*Τριάδος ἡ φανέρωσις*».

2) Ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυσις λέγεται «*Ὁ ἐν Ἰορδάνη ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστός ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

7. † Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (τυπικὸν Θεοφανείων §§5-7).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνη*»· κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυματοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπο-

---

* Τὸ Μηναιόν, τὸ ἰσχύον Τυπικὸν Βιολάκη (Τ.Μ.Ε. Ἰαν. 6, §3) καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ Τυπικά ὀρίζουν τὸν μέγαν Ἄγιασμόν τῆς σήμερον μετὰ τὸ ἁσματικὸν τρισάκιον τῆς μεγ. δοξολογίας, ἀλλὰ κατὰ σχετικὴν πρόβλεψιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Ἰαν. 6η, ὑποσ. 4), εἰς πλείστας ἐνορίας τελείται εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, διὰ νὰ μὴ γίνεταί ἄταξια καὶ πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πιστῶν.

λυτικά «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», Δόξα, «*Μνήμη δικαίου*», Καὶ νῦν, «*Ἐν Ἰορδάνῃ*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμί-ου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...*»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ ἐν τέλει τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. Τὰ καθίσματα ἐκ δευτέρου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ α' τῶν Θεοφανείων «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε*» μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*»· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς τὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Στίβει θαλάσσης*». Ἄντι τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου (*Τὴν τιμιωτέραν*), ὁ εἰρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ α' μόνον κανόνος τῆς ἑορτῆς «*Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*» μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (ὡς χθές), εἶτα ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Προδρόμου μὲ στίχον εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*», Δόξα, «*Ὁ τοῖς ἄσωμάτοις*», Καὶ νῦν, «*Ἐπὲρ εὐσπλαγχνίαν*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου,...* Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους καὶ δοξαστικά ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς χθές.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», «*Μνήμη δικαίου*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ἄντι τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.).

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ– τοῦ Προδρόμου, 7ης Ἰαν., «*Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ*» (Πρξ. ιθ' 1-8)· Εὐ-αγγέλιον: ὁμοίως, «*Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον*» (Ἰω. α' 29-34).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Σημειώσεις. 1. Ἀπὸ αὖριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασαίαι οἱ εἰρμιοὶ τοῦ β' κανόνος τῶν Φῶτων «Στίβει θαλάσσης». Κοντάκιον μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνός τὸ τῆς ἐορτῆς «Ἐπεφάνης σήμερον» (βλέπε 6 Ἰανουαρίου).

2. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄχρι τῆς ἀποδόσεως πρὸ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου τὴν μὲν 8ην, 10ην καὶ 12ην τοῦ μηνός λέγεται ὁ β' κανὼν τῆς ἐορτῆς· τὴν δὲ 9ην, 11ην καὶ 13ην ὁ α' κανὼν αὐτῆς.

3. Ἔως τῆς 13ης Ἰαν. ἐὰν ψαλοῦν ἀντίφωνα εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν, λέγονται τὰ τῆς ἐορτῆς, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσίας· Κύρου καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος πλ. α', ἔωθινὸν η' (τυπικὸν Θεοφανείων §§ 8-10).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Μνήμη δικαίου»· κοντάκιον «Τὴν σωματικὴν σου παρουσίαν».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἐορτῆς 4 «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» κ.λπ., Δόξα, «Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος...» (ζῆτει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται» (λιτὴ 6ης Ἰανουαρίου).

Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Ἀπολύσις «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἕν τῆς ἑορτῆς (8 Ἰαν.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ἡ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β' τῶν Θεοφανείων (ἄνευ εἰρμῶν) μὲ στίχον «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μεθέορτον μεσῶδιον κάθισμα «Τὰ ῥεῖθρα ἡγίασας». Ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος ἀναστάσιμα καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Στίβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην...] Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ἡ' ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4, καὶ τῆς ἑορτῆς (6ης Ἰαν.) 4 «Φῶς ἐκ φωτός» κ.λπ., μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω», β) «Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;», Δόξα, τὸ ἡ' ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἡ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

Εἰσοδικόν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδόν ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐν Ἰορδάνῃ», καὶ τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουαρίου αὐτοῦ– Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα, «Ἐνὶ ἐκάστῳ

ἡμῶν ἐδόθη ἢ χάρις» (Ἐφεσ. δ' 7-13)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη» (Μτθ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

9. Δευτέρα. Πολυεύκτου μάρτυρος († 295)· Εὐστρατίου ὀσίου (θ' αἰ.).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ᾧρα ἔμπροσθεν, εἰς γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λα' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ια' 17-31)· Εὐαγγέλιον: μεθεόρτον, Δευτ. ιβ' ἔβδ. Μτθ. (Μρ. α' 9-15).

10. Τρίτη. Γρηγορίου Νύσσης († 395), Δομετιανοῦ Μελιτινῆς († 602)· Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου οἰκονόμου Μεγ. Ἐκκλησίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λα' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ιβ' 25-27, ιγ' 22-25)· Εὐαγγέλιον: μεθεόρτον, Δευτ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

11. Τετάρτη. Θεοδοσίου ὀσίου τοῦ κοινοβιάρχου († 529).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ὀσίου, Παρασκ. β' ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἐστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ' 17-23). Καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Στίβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» ἄπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: τοῦ ὀσίου, ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ σημειούμενος, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτοῦς φῶς λάμπαι» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. δ' ἔβδ. Μτθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

12. Πέμπτη. Τατιανῆς μάρτυρος († 226)· Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων († 305).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λα' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. α' 19-27)· Εὐαγγέλιον: μεθεόρτον, Ἰανουαρ. 12 (Ἰω. ι' 39-42).

13. Παρασκευή. Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων († 315).

Συμφάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθῶ ἀββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λα' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. β' 1-13)·
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετ. ια' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 1-8).

14. Σάββατον. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθῶ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰαν. 6) μετὰ τῶν ἐφεξῆς σημειουμένων διαφορῶν.

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς καὶ τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυματοῦ, καὶ εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς εἰς τὸ Μηναῖον ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. Ἀπὸ γ' ὧδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «*Τὰ ρεῖθρα ἡγίασας*»· ἀφ' ς', μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» καὶ κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος: Σαβ. μετὰ τὰ Φῶτα (Ἐφ. ς' 10-17)· Εὐαγγέλιον: Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα, «*Ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον*» (Μτθ. δ' 1-11), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*». Κοινωνικὸν «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· ἀλληλουία»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἐν Ἰορδάνῃ*».

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ἸΒ' ΛΟΥΚΑ. Παύλου ὀσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίμου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν θ'.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναιίου προσόμοια 6, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «Ἀρνησάμενος κόσμον», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Ὅσιε πάτερ», Καὶ νῦν, τῆς Παρακλητικῆς «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ἐκ βρέφους τὸν Κύριον», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην»*, καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου ἀπὸ γ' ὥδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναιίου ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Χέρσον ἀβουσοτόκον»· «Τὴν τιμωτέραν» καὶ ὁ εἰρμὸς «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

---

* Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἂν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου τοῦ ἤχου δὲν ψαλῆ εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἢ εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς, τότε λέγεται ὡς θεοτοκίον εἰς τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τῆς α' στιχολογίας. Ἡ τάξις αὕτη ἀκολουθεῖται καὶ ἐν τῷ Οἴκου-μενικῷ Πατριαρχεῖῳ (Ἡμερ. Οἰκ. Πατρ. ἔτους 1998, σ. 40, καὶ ἔτους 2011, σ. 31 καὶ 560).

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ θ' ἀναστάσιμον, τὰ τοῦ Μηναιῖου «Μεθέξει θεούμενος» καὶ «Πτωχὸς ὡς ἄλλος Λάζαρος» καὶ εὐθύς τὸ ὅμοιον θεοτοκίον «Βουλῆς μεγάλης ἄγγελον».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ θ' ἑωθινὸν «Ὡς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων», Καὶ νῦν, «Ἵπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἐκ βρέφους τὸν Κύριον» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. κθ' ἐπιστ., «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κολ. γ' 4-11)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ιβ' Λουκᾶ, «Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἶς τινα κόμην» (Λκ. ιζ' 12-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς (πλὴν τῶν ἑορταζομένων ἁγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ Παρακλητική.

2. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασαὶ τῆς ἑορτῆς «Χέρσον ἀβυσσοτόκον», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν» (ζῆτει 2 Φεβρ.).

3. Διὰ τὰς μὴ ἑορτασίμους ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§1-44.

16. Δευτέρα. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλλης μαρτύρων († 161-180), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. δ' ἐβδ. Πρᾶξ. (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Τρ. ιε' ἐβδ. Ματθαίου (Μρ. ς' 1-7).

- 17. Τρίτη.** Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 356). Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις († 1838).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εὐαγγέλιον: τοῦ ὁσίου, Πέμ. δ' ἔβδ. Μτθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἀνά 4. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Δεκ. 6, «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις*» (Ἐβρ. ιγ' 17-21). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β' ἔβδ. Λουκᾶ, «*Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ς' 17-23). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 18. Τετάρτη.** † Ἀθανασίου († 373) καὶ Κυρίλλου († 444) πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν*» κοντάκιον «*Τοῦς βιοτικὸς θορύβους*».

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἔργοις λάμπαντες*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ. λειτουργίας 13ης Νοεμβρίου, «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου «*Υγρὰν διοδεύσας*» τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ τῶν ἁγίων. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀπόστολος: 18ης Ἰαν., «*Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν*» (Ἐβρ. ιγ' 7-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

19. Πέμπτη. Μακαρίου όσιου του Αιγυπτίου. Μακαρίου του Άλεξανδρέως· Άρσενίου Κερκύρας, Μάρκου αρχιεπ. Έφέσου του Εύγενικου († 23 Ίουν. 1444), Μακαρίου όσ. Ιεροδικόνου (του Καλογερα) του Πατμίου.

Άπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ε΄ έπιστ. (Ρωμ. ι΄ 1-10)· Εύαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ε΄ Ματθ. (Μτθ. η΄ 28-θ΄ 1).

20. Παρασκευή. Εύθυμίου όσιου του μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος του έξ Άσσης.

Η ακολουθία ψάλλεται ώς έστι διατεταγμένη έν τῷ Μηναίῳ· τὰ διά τήν λιτήν στιχηρά είς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐφραίνου ἔρημος» είς μὲν τὸν έσπερινὸν καὶ μετὰ τήν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, είς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος». Εύαγγέλιον ὄρθρου, Πέμπτης δ΄ έβδ. Μτθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια΄ 27-30)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ τοῦ όσιου οἱ δύο· καταβασίαι οἱ είρμοὶ «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τήν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενηκὴν». Άπόστολος τοῦ όσιου, Κυρ. ιε΄ έπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτόυς φῶς» (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εύαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β΄ έβδ. Λουκᾶ, «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ς΄ 17-23)· κοινωτικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

21. Σάββατον. Μαξίμου όσιου του ὁμολογητοῦ († 662), Νεοφύτου μάρτυρος († 305). Πατρόκλου καὶ Άγνῆς μαρτύρων, Μαξίμου όσιου του Γραικοῦ.

Η ακολουθία του Σαββάτου ψάλλεται με «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν είς τὰς γενικάς τυπικάς διατάξεις §§31-44). Άπόστολος ἡμέρας, Σαβ. λβ΄ έβδ. έπιστ. (Α΄ Θεσ. ε΄ 14-23)· Εύαγγέλιον: παραλειφθέν, Τετ. ιε΄ έβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 7-13).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ. Τιμοθέου ἀποστόλου († 96), Άναστασίου όσιομάρτυρος του Πέρσου († 628). Ἦχος βαρῦς, ἑωθινὸν ι΄.

Εἰς τὴν θ΄. Άπολυτίκιον «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ»· κοντάκιον «Τὸν τῆς Τριάδος ἐραστήν».

Εἰς τὸν έσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναιίου προσόμοια 6, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «*Τῷ Θεῷ προωρισμένος*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσιομάρτυρος «*Ἐμεγάλυνας, Χριστέ*», Καὶ νῦν, «*Ὡ θαύματος καινοῦ*» (Παρακλητική, ἦχος β', Σάβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», «*Χρηστότητα ἐκδιδαχθείς*», Δόξα, «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἦχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἦχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α' στιχολογίας (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως*»): εἶτα τὰ ἀναστάσιμα τῆς β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἦχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ' ὦδης μεσῶδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...]* Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ ι' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Μηναιίου «*Δυὰς φωτοειδέστατος*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Πανάμωμε μητρόθεε*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ι' ἑωθινὸν «*Μετὰ τὴν εἰς ἕδου κάθοδον*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Χρηστότητα ἐκδιδασχθεῖς», «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. λβ' ἐπιστ., «Πιστὸς ὁ λόγος... εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν» (Α' Τιμ. δ' 9-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιε' Λουκᾶ, «Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερικῶν» (Λκ. ιθ' 1-10).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 23. Δευτέρα.** Κλήμεντος ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ἀγκύρας († 312), Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος († 312), Διονυσίου ὁσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ († 1540).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: παραλειφθεῖς, Κυρ. ιδ' ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 21-β' 4)· Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιδ' Ματθ. (Μτθ. κβ' 2-14).

- 24. Τρίτη.** Ξένης ὁσίας (ε' αἰ.). Βαβύλα ἱερομάρτυρος (γ' αἰ.), Φίλωνος ἐπισκόπου Καρπασίας τοῦ θαυματουργοῦ, Νεοφύτου ὁσίου τοῦ ἐν Κύπρῳ.

Ἀπόστολος παραλειφθεῖς, Κυρ. ιγ' ἐπιστ. (Α' Κορ. ις' 13-24)· Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Δευτ. ις' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ς' 54-ζ' 8).

- 25. Τετάρτη.** † Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου (Ναζιανζηνοῦ) († 390).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «Ὁ ποιμενικός αὐλός» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ δύο τοῦ ἱεράρχου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰῶνων

«*Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις*»* (Παρακλ. ἤχος α', Δευτέρα ἐσπέρας).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἑβρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

26. Πέμπτη. Ξενοφῶντος ὀσίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ († ς' αἰ.). Κλήμεντος ὀσίου τοῦ Ἀθηναίου († 1111).

Ἀπόστολος: παραλειφθεῖς, Κυρ. ιη' ἐπιστ. (Β' Κορ. θ' 6-11). Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Τετ. ις' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 14-24).

27. Παρασκευή. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438). Μαρκιανῆς βασιλίσης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἐλείποντα σιχηρὰ ζήτει εἰς τὴν 13ην Νοεμ., λέγονται δὲ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ τοῦ στόματός σου*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναιῷ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀπόστολος τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἑβρ. ζ' 26 - η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 13 Νοεμ.,

---

* Ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα σύντομα θεοτοκία, ψαλλόμενα συνήθως εἰς τὸ Καὶ νῦν ἐν μηνίαις ἐορταζομένων ἁγίων, δὲν ὑπάρχουν πλήρη εἰς ὠρισμένας ἐκδόσεις Μηναιῶν, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ψαλλόντων παρατίθενται εἰς τὰς ἔμπροσθεν σελίδας τοῦ ἀνά χεῖρας τόμου μετὰ τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις.

«*Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυ-
νον*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

28. Σάββατον. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου († 373). Παλλαδίου ὀσίου (δ' αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «*Θεὸς Κύριος*» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 23-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἑβδ. Ματθ. (Ματθ. κδ' 34-37, 42-44).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου († 107). Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν ια'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 4 «*Θεολόγων ἀκρότητος*» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Θεοφόρε Ἰγνάτιε*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Ὡ τῆς στερραῖς*», Καὶ νῦν, «*Ἰδοὺ πεπλήρωται*» (Παρακλητικὴ, ἦχος α', Σάβ. ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀποστιχα).

Ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Καὶ τρόπων μέτοχος*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς μεσώδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*», «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπὶς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ ια' ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θεϊαν ἔγερσιν*», καὶ τὸ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια' ἑωθινὸν «*Φανερῶν ἑαυτὸν*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Καὶ τρόπων μέτοχος*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. ιζ' ἐπιστ., «*Υμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος*» (Β' Κορ. ε' 16-ζ' 1)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Μαθ., «*Ἐξήλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος*» (Μτθ. ιε' 21-28).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

30. Δευτέρα. † Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἰππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὐρέσεως τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου (1823)· Αὔρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. (Τυπικὸν 30ῆς Ἰανουαρίου §§1-3.)

Σημείωσις. Ὡς ὀρίζεται εἰς τὸ μηναιὸν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰππολύτου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Καὶ τρόπων μέτοχος*»· ὑπακοὴ «*Αἱ μυροφόροι τοῦ ζωοδότου*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὸ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων «*Μακαρίζομέν σε*» (Παρακλητικῆ, ἤχος πλ. α', Δευτέρα ἑσπέρας). Ἀ-

πολυτίκιον μόνον τὸ α' «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια τὰ τῶν ἁγίων ἀμφοτέρω «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, «Ὡς τῶν ἀποστόλων», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Καθίσματα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, 30ῆς Ἰανουαρίου «Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα» (Ἰω. ι' 9-16), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως.

ΚΑΝΟΝΕΣ, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν ἁγίων οἱ δύο (ἄνευ εἰρμῶν), ὡς εἰς τὸ Μηναῖον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Στιχο-λογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν» εἰς ἦχον β' εἰρμολογικόν, εἶτα ἡ θ' ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον», λέγοντες εἰς τὰ λοιπὰ τρία τροπάρια στίχον «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», καὶ οἱ δύο κανόνες τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ὁ εἰρμὸς «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ β' ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Τοὺς τρεῖς μεγίστους» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, 18 Ἰαν., «Μημονεῦετε τῶν ἡγουμένων» (Ἐβρ. ιγ' 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 30 Ἰαν., «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ἀποστολικόν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

- 31. Τρίτη.** Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 311). Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἕξ μαρτύρων († 251), Ἥλια (Ἀρδούνη) νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτα († 1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877).

Ἀπόστολος παραλειφθεῖς, Κυρ. κε' ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 18-27).

ἔχων ἡμέρας εἴκοσιν ἑνέα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

1. Τετάρτη. Προεόρτια Ὑπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτυρος. († 250). Περπετούας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ († 202). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 870), Ἀναστασίου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Ναυπλίου († 1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον «Οὐράνιος χορός», τοῦ μάρτυρος «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ «Ἐπεφάνης σήμερον».

Ὡς ἀγκάλας σήμερον, πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε, καθαρωπάτῳ λογισμῶ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος παραλειφθεῖς, Κυρ. κη΄ ἐπιστ. (Κολασ. α΄ 12-18)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μθ. ιβ΄ 28-38). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. 1. Ὅπου ἐορτάζεται ἐπισημότερον ὁ ἅγιος Τρύφων ἢ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου συμψάλλεται μετὰ τῆς προεορτίου ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος. Καταβασίαι οἱ εἰρμῶι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου, κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητικὴ.

2. † Πέμπτη. Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Οὐράνιος χορός», Δόξα, «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀγκάλας σήμερον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς δευτεροῦνται). Εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἰδιόμελα τοῦ Μηναίου, ἀλλ' εἰς τὰ δύο τελευταία μετὰ στίχων· α) «*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν*»· β) «*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» τρίς. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξιόμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» τρίς. Καθίσματα, ἀναβαθμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ τῆς ἑορτῆς, ὃ ζήτηι Φεβρ. 2, «*Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ*» (Λκ. β' 25-32).

Ὁ ν' ψαλμὸς καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 («*ἄνευ στίχων*»).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*» (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμιωτέραν*) εἰς τὴν θ' ὥδην τὰ μεγαλυνάρια «*Ἀκατάληπτον ἐστὶ*» μέχρι τοῦ «*Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ*», ἀπὸ δὲ τοῦ «*Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν*» συμπάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης (ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ α' τροπάριον δίς), εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμῳ σκιᾶ*».

Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕἰΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουῖα*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ψάλλονται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθε-
νικήν». Εἶτα τὸ τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος 2ας Φεβρ., «Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας» (Ἐβρ. ζ' 7-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς» (Λκ. β' 22-40).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι» (ἀντὶ τοῦ ἹΑξιον ἐστίν).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ποτήριον σωτηρίου»*· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς εἰς τοὺς κανόνας τῶν Μηναιῶν προτάσσεται καθ' ἑκάστην ὁ τῆς ἑορτῆς.

2. Μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς εὐχὴ ἀπολύσεως λέγεται ἢ ἐν τῷ ἔσπερινῷ τῆς ἑορτῆς παρατεθεῖσα.

3. Ἐπίσης ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν ψαλοῦν ἀντίφωνα εἰς τὴν λειτουργίαν, λέγονται τὰ τῆς ἑορτῆς· ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς».

3. Παρασκευή. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἁννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων († 1822).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναιῶν (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. λγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 1-10)· Εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων, 3ης Φεβρ. (Λκ. β' 25-38).

4. Σάββατον. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου († 436-440). Ἰωάννου ὁσίου, Νικολάου ὁμολογητοῦ († 868), Ἀβραμίου ἱερομάρτυρος († 347).

---

* Ἐπειδὴ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς εἶναι μὲν θεομητορικὴ, μετέχει ὁμως καὶ δεσποτικοῦ χαρακτήρος, εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῆ τὸ ἰδιαίτερον αὐτῆς κοινωνικὸν «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν ἀλληλοῦσα». Σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ ὁμοία ἑορτὴ (ὡς δεσποτοθεομητορικὴ) τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀνέκαθεν εἶχεν ἴδιον κοινωνικόν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 11-19)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 2-8).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ (ΙΣ' ΛΟΥΚΑ) ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ.

Ἀγάθης μάρτυρος († 251)· Πολυεύκτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 570), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλω, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1774). Ἦχος α', ἑωθινὸν α' (τυπικὸν Τριωδίου §§1-3 καὶ Ὑπαπαντῆς §§14-15).

«Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὠρίσθη ὅπως τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων μητέρων τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἐμμελείας, Νόννας καὶ Ἀνθούσης».

Ἄρχεται τὸ Τριώδιον

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμπαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λειτουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριωδίου περιεχόμενοι ὕμνοι. Ἐν τισι ναοῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἠῤῥεπισμένου σκίμπος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριωδίου, ἔνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐν τοῖς ἀναλογίαις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνης μετανόιας 3, ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χειρᾶς τὸ Τριώδιον καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανόιας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριωδίου εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη»· κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τὰ ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου «Μὴ προσευξώμεθα» (δίς) καὶ «Φαρισαῖος κενοδοξία» (ἅπαξ), καὶ τῆς ἑορτῆς 3 προσόμοια (5ης Φεβρ.) «Νόμον τὸν ἐν γράμματι» κ.λπ., Δόξα, «Παντοκράτορ Κύριε», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ὁ τοῖς χερουβὶμ ἐποχούμενος» (5ης Φεβρ. εἰς τὸ Καὶ νῦν).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἑστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς (5 Φεβρ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ ἰδιόμελα Δόξα, «Τῆς μετανοίας», Καὶ νῦν, «Τῆς σωτηρίας» καὶ εἰς τὸν στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός», «Τὰ πλήθη».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου «Ταπείνωσις ὑψωσε κατησχυμένον», Δόξα, τὸ ἕτερον «Ταπείνωσις ὑψωσε πάλαι τελώην», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «Νηπιάζει δι' ἐμέ» (Φεβρ. 2, μετὰ τὸν πολυέλεον)· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τοῦ Τριωδίου «Υψηγορίαν φύγωμεν» καὶ τῆς ἑορτῆς «Πληρῶν σου τὴν ἀπόρρητον» (5ης Φεβρ.).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 4 (εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τὰ δύο τελευταῖα, ἢ τοι α - «Ἀνάστηθι, Κύριε», β - «Ἐξομολογήσομαί σοι»), Δόξα, «Ταῖς ἐξ ἔργων καυχῆσαι», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐν ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς μὲν τὸ β΄ «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις», εἰς δὲ τὸ γ΄ «Χαῖρε, κεχαριτωμένη»). [Ἐν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ζ΄ ᾠδὴ τοῦ Τριωδίου εἰς 4.]

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. λγ΄ ἐπιστ., «Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ» (Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ΄ Λουκᾶ, «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν» (Λκ. ιη΄ 10-14).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἶδησις. Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, ἣ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλασαμῶν).

6. Δευτέρα.

Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α΄ αἰ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἰσαποστόλου († 891).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. α΄ 20-β΄ 9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 9-13).

Εἶδησις. Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φωτίου –προστάτου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– τελεῖται πανηγυρικὴ συνοδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῇ ἀποφάσει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Ἡ ἰδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγίου συμπάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς φυλλάδος, ἀλλ’ εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται καὶ τὰ 6 ἑσπέρια προσόμοια τοῦ ἱεράρχου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ἃ περ ζῆτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου.

7. Τρίτη.

Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμπάκου (δ΄ αἰ.), Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ἑλλάδος († 946).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. β΄ 9-22)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 14-23).

8. Τετάρτη. Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Ζαχαρίου του προφήτου († 620 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῶν ὕμνων τῆς ἑορτῆς (μεθεόρων) ἄνευ καταβασίων καὶ δοξολογίας μεγάλης, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. γ' 1-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 24-31).

9. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος († 257), Μαρκέλλου ἐπισκ. Σικελίας, Φιλαργίου ἐπισκ. Κύπρου, Παγκρατίου ἐπισκ. Ταυρομενίου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς καταλιμπανομένων ἐν τῷ ἑσπερινῷ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τῷ μεσονυκτικῷ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν, ἐν τῷ ὄρθρῳ τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ, τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ, καὶ τοῦ συναξαρίου, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 9ης τοῦ μηνός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. α' 8-β' 6)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 31-ιδ' 2).

10. Παρασκευή. Χαραλάμπους ἱερομ. τοῦ θαυματουργοῦ († 202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὁσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ' αἰ.).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*»· κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*».

Ἡ ἀκολουθία ἑορτάσιμος οὔσα ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· ἐπισφραγιστικὸν τοῦ ἀπολυτικίου τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, ζῆτει Τρίτη ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες· ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 15ης Δεκ.– τοῦ ἁγίου, ζῆτει 26

Ὅκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἔβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

11. Σάββατον. Βλασίου ἱερομάρτυρος († 316). Θεοδώρας βασιλίσσης († 867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44)· εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» δεσποτικά τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ ἔτερα 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου, ψάλλομεν δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ δοξαστικά τοῦ ἁγίου· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος· ἡμέρας, Σαβ. λδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ς' 11-16)· Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Σαβ. ις' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 46-κα' 4, η' 8).

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ' ΛΟΥΚΑ). Μελετίου Ἀντιοχείας († 381). Ἀντωνίου (Β') Κων/πόλεως († 901), Χριστοῦ νεομάρτυρος τοῦ κηπουροῦ († 1748). Ἦχος β', ἑωθινὸν β' (τυπικὸν Τριωδίου §§4-6).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Καὶ τρόπων μέτοχος»· κοντάκιον «Ὁ θεῖος βλαστός».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Τριωδίου 3, Δόξα, «Ὡ πόσων ἀγαθῶν», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτικίον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρᾶν. Εὐλογητάρια.

Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, τὰ ἰδιόμελα «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεός*». Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ ψάλλεται τὸ μεσῶδιον κάθισμα* τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Τὴν Μωσέως ᾠδὴν*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσεν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ β΄ ἀναστάσιμον «*Τὸν λίθον*» καὶ τὸ τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου 3, Δόξα, «*Πάτερ ἀγαθέ*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ὅτε κατῆλθες*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς πατρῴας δόξης σου*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. λδ' ἐπιστ., «*Πάντα μοι ἔξεστιν*» (Α' Κορ. ε' 12-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Λουκά, «*Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς*» (Λκ. ιε' 11-32).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιόν ἐστιν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἵδησις. *Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρουσίας πρὸ τῆς ἀπόκρουε ἑβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.*

* Μεσῶδιον κάθισμα, ἥχος α', πρὸς «*Τὸν τάφον σου, σωτήρ*».

Ἄγκάλας πατρικῶς διανοῖξαί μοι σπεῦσον, ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατηνάλωσα βίον, εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶν τοῦ ἐλέους σου, νῦν πτωχεύουσαν μὴ ὑπερίδης καρδίαν, σοὶ γὰρ Κύριε ἐν κατανύξει κρυναγάζω ἡμάρτηκα, σῶσόν με.

(Κων. Παπαγιάννη, «*Διορθώσεις καὶ παρατηρήσεις εἰς τὸ Τριῶδιον*», Θεσσαλονίκη 2006, σ. 27 καὶ 28).

13. Δευτέρα. Μαρτινιανού όσιου (ε΄ αϊ.). Άκύλα και Πρισκίλλης, Εύλογίου Άλεξανδρείας († 607).

Διά τας έν καθημερινή ακολουθίας μετά Παρακλητικής βλέπε έμπροσθεν εις τας γενικάς τυπικάς διατάξεις (§§1-30). Άπόστολος: ήμέρας, Δευτ. λε΄ έβδ. έπιστ. (Α΄ Ίω. β΄ 18-γ΄ 8)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Δευτ. απόκρω (Μρ. ια΄ 1-11).

14. Τρίτη. Αυξεντίου όσιου († 470). Άβραάμ (ε΄ αϊ.) και Μάρωνος (δ΄ αϊ.) τών όσιών.

Άπόστολος: ήμέρας, Τρ. λε΄ έβδ. έπιστ. (Α΄ Ίω. γ΄ 9-22)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Τρ. απόκρω (Μρ. ιδ΄ 10-42).

15. Τετάρτη. Όνησίμου άποστόλου († 109). Εύσεβίου όσιου (ε΄ αϊ.), Μαΰρος μάρτυρος, Άνθίμου όσιου (του Βαγιάνου) του έν Χίω († 1960).

Άπόστολος: ήμέρας, Τετ. λε΄ έβδ. έπιστ. (Α΄ Ίω. γ΄ 21-δ΄ 11)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Τετ. απόκρω (Μρ. ιδ΄ 43-ιε΄ 1).

16. Πέμπτη. Παμφίλου μάρτυρος († 307) και τών συν αυτώ. Φλαβιανού πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Άπόστολος: ήμέρας, Πέμ. λε΄ έβδ. έπιστ. (Α΄ Ίω. δ΄ 20-ε΄ 20)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Πέμ. απόκρω (Μρ. ιε΄ 1-15).

17. Παρασκευή. Θεοδώρου μεγαλομάρτ. του Τήρωνος († 307). Μαριάμνης αδελφής του άποστ. Φιλίππου (α΄ αϊ.), Αυξιβίου όσιου, Μαρκιανού και Πουλχερίας τών εύσεβών βασιλέων, Θεοστηρίκτου όσιου, Θεοδώρου νεομάρτ. του Βυζαντίου († 1795) του έν Μυτιλήνη.

Άπόστολος: ήμέρας, Παρ. λε΄ έβδ. έπιστ. (Β΄ Ίω. 1-13)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Παρ. απόκρω (Μρ. ιε΄ 20, 22, 25, 33-41).

18. † Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τών άπ΄ αϊώνος κεκοιμημένων όρθοδόξων χριστιανών». Λέοντος πάπα Ρώμης († 461). Άγαπητου έπισκόπου Σινάου του όμολογητου (δ΄ αϊ.). (Τυπικόν Τριωδίου §§7-9· τὰ σχετικά του β΄ ήχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτει έν τέλει του Τριωδίου.)

Εις την θ΄. Άπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ της πίστewς» κοντάκιον «Πίστιν Χριστου».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικά τοῦ β' ἤχου 3 («*Τῶν ἁγίων μαρτύρων*», «*Χοροὶ μαρτύρων ἀντέστησαν*», «*Μεγάλῃ ἢ δόξᾳ*»), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρως) «*Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Θρηγῶ καὶ ὀδύρομαι*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Παρηλθεν ἡ σκιά*».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «*Φῶς ἰλαρόν*», ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος) τὴν ἐκφώνησιν «*Ἐσπέρας· προκείμενον*», καὶ ψάλλομεν ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἤχον πλ. δ', τὸ «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*», τὸ δὲ γ' «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*»· εἶτα εὐθὺς τὸ «*Καταξίωσον*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὰ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ β' ἤχου*, ἦτοι· α) ἄνευ στίχου «*Τοὺς ἀθλοφόρους τοῦ Χριστοῦ*», β) μὲ στίχον «*Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*», «*Τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ*», γ) μὲ στίχον «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθανμάστωσεν ὁ Κύριος*», «*Τῶν ἁγίων σου τὰ πλήθη*», δ) μὲ στίχον «*Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν*»,

---

* Εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλεται κανονικῶς τὸ δ' μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἤχου, ὡς ἐξῆς.

Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν, μὴ ποθήσαντες ἀθλοφόροι, οὐρανίον ἀγαθῶν ἠξιώθησαν, καὶ ἀγγέλων συμπολίται γεγόνασιν, Κύριε πρεσβείαις αὐτῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχος. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται.

Οἴμοι οἶον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ, χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! οἴμοι πόσα δακρύει τότε, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! πρὸς τοὺς ἀγγέλους τὰ ὄμματά ῥέπουσα, ἀπρακτα καθικετεύει· πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα. Δι' ὃ ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐνόησαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τοῖς μεταστᾶσι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησόμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Ἐκ γῆς πλαστουργήσας με, εἰς γῆν πάλιν πορευέσθαι, τῇ παραβάσει με κατέκρινας· ἔστησας ἡμέραν ἐτάσεως, ἐν ἣ τὰ κρυπτά τῆς ἐκάστου πράξεως, φανερὰ παρίστανται ἐνώπιόν σου· τότε φεῖσαί μου ἀναμάρτητε, καὶ τῶν ἐσφαλμένων μου συγχώρησιν διδούς, τῆς βασιλείας σου μὴ χωρίσης με.

«Πᾶσα πόλις καὶ χώρα» (ζήτηι ταῦτα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου τῷ Σαββάτῳ πρῶι εἰς τοὺς αἶνους, ἤχος β΄), Δόξα, «Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις», Καὶ νῦν, τὸ μετ’ αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον «Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β΄ ἤχου «Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις» ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς τὰ ἐξῆς προὔμνια καὶ στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἐκάστης ὥδῆς εἰς τὸ «Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»·

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ «Αἱ ψυχαι αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλίσθησονται»·

τὸ 3ον τροπάριον εἰς τὸ «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι»·

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ «Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ»· μετὰ τὴν θ΄ ὥδην ὁ εἰρμός αὐτῆς «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον» ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ὁ βάθει σοφίας», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος», ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἡ ἐκτενὴς «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι ἐλεήμων» ψάλλονται τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., καὶ μετὰ ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, κάτῳ τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποικομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κοιμημένων ὡς ἐξῆς:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ΄.

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίου μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ’ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ’

ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεςιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῶ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς «Παράσχου, Κύριε».

Ὁ ἱερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» ἄπαξι.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

«Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν διάβολον καταπατήσας τὸν δὲ θάνατον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ γλοερῶ, ἐν τόπῳ ἀναμύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ...»

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» ἐκ τρίτου.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς «Σοφία»· «Ὁ ὢν εὐλογητός» κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἐναντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*» ψάλλεται ἐξ ὑπομνηστικῆς εἰς ἦχον πλ. δ' τὸ «*Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια*» τετράκις, δις ἄνευ στίχου καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*», «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*». Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοδοκίου, ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἑσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ β' ἦχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ὁ φαιδρύνας τοὺς ἁγίους*», «*Ἀθλοφόροι Κυρίου*», «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*» –εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*». Εὐθύς (ἐν ταῖς ἐνορῖαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐξέροχεται εἰς τὰ βημόθυρα, ἴσταται πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τὰ προτεθέντα κόλλυβα, καὶ ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινόν. Κατόπιν οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ κάθισμα «*Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν*», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας*».

ΚΑΝΩΝ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια α) «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*», β) «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν*», γ) «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται*»*. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου), ἡ αἴτησις, καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ δι' ἡμᾶς ὑπομείνας*» μετὰ τοῦ θεοδοκίου, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· ἀφ' ἧς ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριωδίου.

* Ἐάν ἀπαιτηθῇ δ' στίχος, λέγεται ὁ ἐξῆς: «*Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*», εἰ δὲ καὶ ἕτερος, ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἐκ τῶν ἀνωτέρω.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς «*Τὸν ἐν ὄρει ἅγιον*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Τὸν προδηλωθέντα*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», τὸ ἕτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ προσόμοια «*Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες*» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «*Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινήν*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου τῶν καθημερινῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ β' ἤχου) «*Ρύμην τοῦ θανάτου*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχосαββάτου «*Ἄλγος τῷ Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «*Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*»· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ὁ βάθει σοφίας*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα*», ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριωδίου, εἰς τὸ τέλος τῆς §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ ς' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχосαββάτου· ἂν ὅμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας («τῶν καθημερινῶν»).

Εἰσοδικόν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Ὁ βάθει σοφίας*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον νεκρώσιμα· Ἀπόστολος κοιμηθέντων, «*Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν*» (Α' Θεσ. δ' 13-17)· Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, «*Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε*» (Λκ. κα' 8-9, 25-27, 35-36).

Κοινωνικόν «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». «*Πληρωθήτω*».

Νεκρῶσιμον μνημοσύνον. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ μνημό-

συνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἐσπερινῷ· μετὰ τὴν εὐχὴν «Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων», τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» τρεῖς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα οἱ χοροὶ τὸ «Εἶπὸ ὄνομα Κυρίου» (γ'), ὁ ἱερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος», καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α' αἰών). Φιλοθέης ὀσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας († 1589). Ἦχος γ', ἑωθινὸν γ' (τυπικὸν Τριωδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας»· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου προσόμοια 4 «Ὅταν μέλλης ἔρχεσθαι» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Ὅταν τίθωνται θρόνοι», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Οἶμοι, μέλαινα ψυχή», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς «Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἵπὸ τὴν σὴν, δέσποινα», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ ἰδιόμελα «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια τοῦ Τριωδίου καθίσματα (παρалаειπομένου τοῦ θεοτοκίου «*Τὸν πάντων ποιητὴν*»)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Βοηθός καὶ σκεπαστής*». «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ γ' ἀναστάσιμον, καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 3 «*Ἐνοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην*» κ.λπ., Δόξα, «*Προκαθάρωμεν ἑαυτούς*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ε' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρως εἰς 4].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρως, «*Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν*» (Α' Κορ. η' 8-θ' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου*» (Μτθ. κε' 31-46).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοῖξια οὔσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.

2. Συμφώνως μὲ ἀρχαίας ἱστορικὰς καὶ λειτουργικὰς μαρτυρίας (καὶ δὴ κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα τοῦ ἁγίου Φωτίου τοῦ μεγάλου) ἡ πα-

ροῦσα ἑβδομάς ἦτο κάποτε ἀσθηρῶς νηστήσιμος ὡς πρώτη τῆς τεσσαρακοστῆς νηστείας.

3. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς διεξάγονται κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ Τριωδίου §13.

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἑορτάζοντας τὴν ἁγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἢ ἀκολουθία αὐτῆς συμπάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς τοῦ Τριωδίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. Φεβρ. 10 §§3-5.

20. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης († 780). Βησσαρίωνος ὁσίου, Πλωτίνου ὁσίου.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραίνεσθω*»· κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός*»· μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ὥρας, ἢ εὐχὴ τῆς (μικρᾶς) ἀπολύσεως «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἑσπέρια τῆς Παρακλητικῆς δεσποτικὰ δύο «*Ἡμαρτον, Κύριε, ὁ Θεός μου*», «*Πρόφθασον, Κύριε, ἐξελοῦ με*», τῶν ἀσωμάτων ἐν «*Χορείας ἀσωμάτων*» καὶ τοῦ Μηναίου (Φεβρ. 20) προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Δεῦρο, ψυχὴ μου*».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον «*Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε*» καὶ τὸ «*Καταξίωσον*».

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Λιχνευσάμενοι, τὴν πρώτην ὑπέστημεν γύμνωσιν*» δίς, τὸ ὁμόηχον α´ μαρτυρικὸν «*Μάρτυρες Κυρίου*» ἅπαξ, εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος «*Τῶν οὐρανίων στρατιῶν*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «*Τῇ ἀνατραφείῃ*» (βλ. εἰς Ὁρολόγιον). Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεός Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Τῶν οὐρανίων στρατιῶν*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Τῇ ἀνατραφείῃ*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, [μετὰ τὴν α´ στιχολ.] τὰ κατανυκτικὰ τῆς Δευτέρας τοῦ γ´ ἤχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), ἀλλὰ πρὸ τοῦ θεοτοκίου εἰς τὸ Δόξα λέγομεν τὸ μαρτυρικὸν «*Τὸ εὐψυχον τῆς καρτερίας*»· εἶτα [μετὰ τὴν β´ στιχολ.] τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου (δίς) μετὰ τοῦ θεοτοκίου (Δευτέρας τυρινῆς).

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριώδιοι κανόνες τοῦ Τριωδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ὥδὰς λέγομεν τὰ δύο τριώδια καταλιμπάνομεν τὰς ὥδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς ὥδης τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ὥδὰς α΄, η΄ καὶ θ΄)· εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ὥδης λέγεται ὁ εἰρμὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Ἐπειδὴ δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἐν τέλει τῆς γ΄ ὥδης ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου «*Στερέωσον ἡμᾶς*», αἴτησις καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἐν τέλει τῆς ς΄ ὥδης ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου «*Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων*», αἴτησις, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον· εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*», ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ ὥδης τοῦ β΄ τριωδίου «*Ὑμνον σοι προσφέρομεν*», «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὥδης τοῦ β΄ τριωδίου «*Σὲ τὴν ὄραθεισαν*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ (τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἄνευ τοῦ θεοτοκίου καὶ τὸ) τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὡς συνήθως ἐν ταῖς ἀπλαῖς καθημεριναῖς.

Εἰς ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑἸΝΩΝ στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Τῶν οὐρανίων στρατιῶν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον αὐτοῦ θεοτοκίον τοῦ τέλους τοῦ ὄρθρου «*Ὅτι πάντων ὑπάρχεις*» (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη «*τῶν καθημερινῶν*». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Τῶν οὐρανίων στρατιῶν*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον [*«Ἀρχιστράτηγος Θεοῦ»* καὶ] «*Προστασία τῶν χριστιανῶν*». Ἀπόστολος: Δευτ. τυροφάγου (Γ΄ Ἰω. 1-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. ιθ΄ 29-40, κβ΄ 7-39). Κοινωνικὸν «*Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους*», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

- 21. Τρίτη τῆς τυρινῆς.** Τιμοθέου ὀσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ΄ αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας († 360), Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων († 633), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἀπὸ σχολαστικῶν († 577).

Εἰς τὴν θ'. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἐσπέρια τῆς Παρακλητικῆς δεσποτικά 2, τοῦ προδρόμου προσόμοιον ἓν καὶ τοῦ Μηναίου ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «*Ὁλος ὁ βίος μου*» εἰς τὸν στίχον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος «*Μνήμη δικαίου*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «*Θείας γεγόναμεν κοινωνοί*» (βλ. εἰς Ὁρολόγιον).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀπολυτίκιον «*Μνήμη δικαίου*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «*Θείας γεγόναμεν κοινωνοί*». Καθίσματα τῆς ἡμέρας ὡς ἐσημειώθησαν χθές. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριῳδίου κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ᾠδὰς λέγομεν τὰ δύο τριῳδία καταλιμπάνομεν τὰς ᾠδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς ᾠδῆς τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ᾠδὰς η' καὶ θ'). εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ᾠδῆς λέγεται ὁ εἰρμὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Εἰς τὴν β' ᾠδὴν λέγομεν μόνον τὰ δύο τριῳδία προτάσσοντες αὐτῶν τὸν εἰρμὸν τοῦ α'. «*Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον καταβήτω ἐπὶ γῆς τὰ ῥήματά μου*» (ὁ δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν εἰρμὸς τοῦ β' τριῳδίου παραλείπεται). Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν σημειωθεῖσαν χθές τάξιν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου ἀπολυτίκιον «*Μνήμη δικαίου*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «*Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε*» (βλέπε εἰς τὰ θεοτοκία ἀπολυτικά, ἦχος β', Τρίτη πρωί).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Μνήμη δικαίου*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον [«*Προφήτα Θεοῦ καὶ πρόδρομε*» καὶ] «*Προστασία τῶν χριστιανῶν*». Ἀπόστολος: Τρίτης τυρινῆς (Ἰούδα 1-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. κβ' 39-42, 45-κγ' 1). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

22. Τετάρτη τῆς τυρινῆς. Ἡ εὔρεσις τῶν ἰ. λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου († 395-423).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Εἰς τὴν θ´. Τὰ συνήθη τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἐσπέρια ἐκ τῆς Παρακλητικῆς σταυρώσιμα δύο καὶ τῆς Θεοτόκου ἓν, καὶ ἐκ τοῦ μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον σταυροθετοκίον. Ἄνευ εισόδου «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ ψάλλεται, ἀντὶ τοῦ συνήθους προκειμένου, εἰς ἦχον πλ. β´ τὸ «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β´ «*Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστίν*», τὸ δὲ γ´ «*[Δόξα Πατρί... Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ] Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Εὐθύς τὸ «*Καταξίωσον*» κ.λπ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*», κ.τ.λ.. Εἶτα «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ´), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ 3 μεγ. μετάνοια μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραὶμ καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*» τετράκις εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος (γ´) μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ «*Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει*» κ.λπ., καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ γ´ ἦχου «*Τριάς ὁμοούσιε*», μὲ κατάληξιν εἰς τὸ μὲν πρῶτον «*δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς*», εἰς τὸ δεύτερον «*πρεσβείαις τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς*», εἰς δὲ τὸ τρίτον «*διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς*». Καθίσματα [μετὰ τὴν α´ στιχολ. τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ τῆς Παρακλητικῆς δύο σταυρώσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθετοκίον εἶτα [μετὰ τὴν β´ στιχολ.] τὰ τοῦ Τριωδίου (Τετάρτης τυρινῆς). Ὁ ν´ ψαλμὸς χῦμα, καὶ οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς: λέγομεν τὸν α´ κανόνα τῆς Παρακλητικῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν), τὸν τοῦ Μηναιίου (ἄνευ εἰρμῶν) καὶ τὸν τοῦ Τριωδίου (ἄνευ εἰρμῶν), ἀλλὰ εἰς τὰς ᾠδὰς γ´ η´ καὶ θ´ (καταλιμπάνονται ἢ Παρακλητικὴ καὶ τὸ Μηναιὸν καὶ) λέγομεν μόνον τὸν κανόνα τοῦ Τριωδίου (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μαζὶ μὲ τοὺς δύο συναπτομένους τριωδίους κανόνας. Ἐν τέλει τῆς γ´ ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς «*Στειρωθέντα μου τὸν νοῦν*» (ὅλοι οἱ εἰρμοὶ σήμερον ψάλλονται ἀπὸ τὸ Τριώδιον), αἵτησις καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Μηναιίου

μετὰ τοῦ σταυροθεοτοκίου· ἐν τέλει τῆς ς' ᾠδῆς ὁ εἰρμός «Ὡς Ἰωνᾶν τὸν προφήτην», αἴτησις, ἀντὶ κοντακίου τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου «*Τῶν ἀθλοφόρων σου τὴν μνήμην*» (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἤχος γ', Τετάρτη πρωὶ) καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*», ὁ ἐν τέλει τῆς η' ᾠδῆς εἰρμός «*Τὸν ἐν τῇ βάτῳ Μωσεῖ*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», ὁ ἐν τέλει τῆς θ' ᾠδῆς εἰρμός «*Τὴν ὑπερφυῶς σαρκί*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Μετὰ τὴν αἴτησιν, ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ γ' ἤχου ἐκ τοῦ Τριωδίου «*Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου*» (τρὶς) μὲ κατάληξιν εἰς μὲν τὸ α' «*Δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου καὶ σῶσόν με*», εἰς τὸ β' «*Πρεσβείαις τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ) καὶ σῶσόν με*», εἰς δὲ τὸ γ' «*Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με*». [Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰῶν.] Εἶτα «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες*». Εἶτα «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ') καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ, ἀλλὰ μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ εὐθύς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» (γ') καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι α', γ' καὶ ς', ἀκριβῶς ὡς ἔχουν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, ἀλλὰ τὰ τροπάρια αὐτῶν λέγονται χῦμα. Μετὰ τὸ θεοτοκίον τῆς ς' ὥρας «*Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν*», τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ἡ προφητεία καὶ τὸ ἕτερον προκειμένον, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· εἶτα «*Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν*», ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς ς' ὥρας, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν «*Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων*» ἡ (μεγάλῃ) ἀπόλυσις.

Εἶδησις. Κατ' ἔθος τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Ἐκκλησίας, ἐπικρατήσαν εἰς ἅπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρουσίας τυρινῆς ἐβδομάδος οὔτε τελεία θ. λειτουργία (Χρυσοστόμου) οὔτε τοιαύτη προηγιασμένων θείων δώρων τελεῖται· ἐκτὸς ἂν τύχη ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ὅποτε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἁγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

23. Πέμπτη τῆς τυρινῆς. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης († 166).

Εἰς τὴν θ´. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου, τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τῆς προλαβούσης Δευτέρας. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκειται ἢ ἐν τῷ Τριωδίῳ προφητεία μετὰ τοῦ ἐν τέλει αὐτῆς προκειμένου. Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὰ καθίσματα τῶν στιχολογιῶν, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς· οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς (μὲ τοὺς εἰρμούς τοῦ α´) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰρμῶν), ἀλλ´ εἰς τὰς ᾠδὰς δ´, η´ καὶ θ´ λέγομεν μόνον τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ τοὺς κανόνας τῶν δύο τριωδίων, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῆς προλαβούσης Δευτέρας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης τῆς τυρινῆς (Ἰούδα 11-25)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης τῆς τυρινῆς (Λκ. κγ´ 1-31, 33, 44-45).

24. Παρασκευὴ τῆς τυρινῆς. Ἰωάννου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνεΐα τῆς α´ καὶ β´ εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὴν α´ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, ἑσπέρια στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου 3 «*Χαίροις ἡ ἱε-
ρὰ κεφαλῆ*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ «*Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον α´ θεοτοκίον «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ (ζήτει ταῦτα μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 24ης καὶ πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης τοῦ μηνός) στιχηρὰ προσόμοια τοῦ προδρόμου 3, «*Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλῆν*» κ.λπ. ἀνά μίαν, μὲ στίχους εἰς μὲν τὸ β´ «*Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ, ἠτοί-
μασα λύχνον τῷ χριστῷ μου*», εἰς δὲ τὸ γ´ «*Εὐφρανθήσεται δί-
καιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ´ αὐτόν*», Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «*Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεο-
τοκίον «*Χαῖρε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν*» (ζήτει αὐτὸ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἀρχικουῦ ἑσπερινοῦ τῆς 24ης).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ´ αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (ψάλλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων ἰδιόμελον «*Ἡ πρόφη ἐπὶ πίνακι*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου*»), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ κείμενα κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἐν ᾗ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμ. γ' ἔβδ. Λουκᾶ, «*Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ*» (Λκ. ζ' 17-30).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν εἰρμῶν ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

Ἴεξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι*» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἔβδ. Ματθ., «*Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ*» (Μτθ. ια' 2-15).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Εἰς μνημόσυνον*» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

25. Σάββατον τῆς τυρινῆς. † «*Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν*». Ταρσίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ῥηγίνου ἱερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου († 335), Ἀλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θράκη.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ Προδρόμου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Καὶ νῦν τῶν ἔσπεριων τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν» ἄνευ εἰσόδου, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἕτερον προκείμενον, τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριωδίου καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «Ἔσσμα ἀναπέμφωμεν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τὸν προδηλωθέντα»· οἱ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων...»· δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος ὁσιακός, Σαβ. κζ΄ ἐβδ. ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε΄ 22-ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ΄ 1-13). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσσονται δίκαιοι».

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης († 420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ Κάλφα ἐν Κων/πόλει († 1575). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν δ΄ (τυπικὸν Τριωδίου §§14-16).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ὡς εὐσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἐκάθισεν Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «Ἥλιος ἀκτῖνας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μυστικῶς ἀνυ-

μνοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἑστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανηκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ..

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, α' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεστοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἶρμος «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς» καὶ τοῦ Τριωδίου «Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε» καὶ «Ἀποικισθέντες, Κύριε», ὃ ἐστί καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 3, «Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ» κ.λπ. –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Ἐφθασε καιρὸς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ε' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «Τῆς σοφίας ὁδηγέ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος· Κυρ. τῆς τυρι-

νῆς, «*Nūn ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία*» (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐάν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν*» (Μτθ. ζ' 14-21).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*»· κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας, ὁδηγέ*».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὰ 4 κατασκευαστικὰ τοῦ δ' ἤχου (ζῆτει αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ἦθελον δάκρυσιν ἐξαλείψαι*» κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Ἐγκρατεία τὴν σάρκα*» κ.λπ. (ζῆτει τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναιίου (Φεβρ. 27) ἕτερα 3 «*Κατ' εἰκόνα γενόμενος*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον «*Ἦ Θεὸν τὸν ἀχώρητον*».

ΕἰΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα), «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Μὴ ἀποστρέψης*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν.

Ἦ ἐκτενὴς «*Εἶπωμεν πάντες*», «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ λοιπὰ.

Εἰς τὸν ΣΤΙΧΟΝ, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου*» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» ἅπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «*Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις*».

«*Nūn ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὅτι σοῦ ἐστίν*», οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*», κ.λπ.· «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*»· ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλόγητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγ. μετανοιαὶ μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραίμ «*Κύριε καὶ δέσποτα*», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*» (ἐν ἣ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Πάντων προστατεύεις, ἀ-*

γαθή», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἱερέως ἢ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §17).

Εἵδησις. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικούς ἐσπερινούς καὶ τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἐκάστης ἑβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

27. † Καθαρὰ Δευτέρα. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου († η' αἰ.).
Στεφάνου τοῦ γηροκόμου.

ᾠαρχεται ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί (παραλειπομένου τοῦ μεσονυκτικοῦ «διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παράκλησιν»). **Εἰς τὸν ὄρθρον.** Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον κ.τ.λ., «Ὅτι σοῦ ἐστί», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ», καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθύς* «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἐξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἤχον τῆς ἑβδομάδος (δ' ἤχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, μεθ' ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικούς ὕμνους** τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς σὺνηθες· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ καλούμενοι βασιλικοὶ ψαλμοὶ (19 καὶ 20) ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἑξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «προστασίας τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς». Τρίτη: «πρεσβείαις τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Τετάρτη καὶ Παρασκευή: «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Πέμπτη: «πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «πρεσβείαις τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς» ἢ «πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου...» ἢ «πρεσβείαις τῶν μαρτύρων...» ἢ «πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς» κ.λπ.). Ἄν ὁμως ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορ-

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατασκευαστικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (Δευτέρας τοῦ δ΄ ἤχου, ἃ περ ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α΄ ἐβδομάδος «*Τῆς νηστείας τῇ θεῖα ἀπαρχῇ*», κ.λπ.).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρομοῖς*».

ΚΑΝΟΝΕΣ. Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἑννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἡ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προῦμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς· εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριῶδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριῶδια, τότε ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*» καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ε΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*». Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ ᾠδῇ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»)

Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριωδίου, «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριωδίου

τῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α΄, πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μὲ τὸ «*προεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μὲ τὸ «*διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*».

καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἰτησις, καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰώνων] στιχηρὰ αἰώνων δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εὐθύς «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ Αἰνῶν τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον «Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία», κ.τ.λ.).

«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῶ ἐστῶτες», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου» ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραίμ «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθύς ἐπισυνάπτονται

Αἱ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Ὁρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίας μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθύς ἡ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «Βλέπων ὁ ληστής» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Δι' εὐχῶν», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἤχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφρυνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», τὸ «Ἄνεξ,

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «σῶσον ἡμᾶς», ἀλλὰ μὲ τὸ «καὶ σῶσόν με» (π.χ. «προσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «προσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με».

ἄφες», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ἱερεὺς «Ὅτι σοῦ ἐστί», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ς΄ ὥδην τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μετὰ τῶν ἁγίων», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Προστασία», «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ' ἃς ἄρχεται

Ὁ ἐσπερινός (ἄνευ προηγησμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετανόιας εὐθύς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ΄ καὶ ὁ προοιμακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου].

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 (σήμερον «Πᾶσαν ἁμαρτίαν» κ.λπ.) καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου (σήμερον τῆς 28ης Φεβρ. «Τῆς μακαριότητος» κ.λπ.), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἐκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ τῆς ἑβδομάδος).

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἰλαρόν», ὁ ἱερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, τὸ «Καταξίωσον», ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν ΣΤΙΧΟΝ ἅπαντα τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἧχον πλ. α΄ τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. (τὸ τελευταῖον κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. λέγεται χῦμα), τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκειίας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ΄), «Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ΄ (33) «Εὐλογήσω τὸν Κύριον» καὶ ρμδ΄ (144) «Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Τῆ Δευτέρας ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμήμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρωμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τὰ τροπάρια ἐκάστης ὥδης μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκειὸν Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» Λκ. κα΄ 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλῃ ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἐορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ κείμενα τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἔτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἑσπέραν ἐκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκειται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

28. Τρίτη. Βασιλείου ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 750). Προτερίου ἱερομάρτυρος ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας († 457), Κυράνης νεομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ († 1751).

Τῆ Τρίτη πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν (ὃ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινός τῆς ἐπομένης ἀνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριωδίου §§ 18 καὶ 19).

Τῆ Τρίτη ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β΄ τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ς΄ 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἐκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυχτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὠρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγησμένων ἐκάστη Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγουμένης, ἐκτὸς εἰ τύχῃ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (τυπικὸν Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαία Τυπικά εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγουμένης καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῆ, πλὴν βεβαίως Σαββάτου, Κυριακῆς, τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

3. Αἱ μνήμαι ἑορταζομένων ἁγίων, αἱ ὁποῖα συμπίπτουν ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, εἶναι ὀρθότερον νὰ μετατίθενται ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, συμφώνως μὲ τοὺς μθ' καὶ νὰ κανόνας τῆς ἐν Λαοδικεῖᾳ συνόδου (ἔτους 360). Ἐξαιροῦνται αἱ μνήμαι τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους (10 Φεβρ.), τοῦ Προδρόμου (24 Φεβρ.) καὶ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου).

4. Ἐν τῇ ἀπόλυσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηνιαίῳ.

29. Τετάρτη. Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ Ῥωμαίου.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Ἡ ἀκολουθία μεσονυχτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλωταὶ εὐθύς μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἰ. ἀκολουθίας τῶν προηγησμένων δώρων. Ὁ ἱερεὺς «Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία». «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρεῖς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»).

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «Νηστεύοντες, ἀδελφοί» δὶς, τὸ μαρτυρικὸν «Εἶ τις ἀρετῆ» ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηνιαίου (Μαρτίου 1) ἔτερα 3 «Πρότερον ἀσκήσασα» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον προσόμοιον «Πηγὴν σε γινώσκωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἰλαρόν» ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης «Προκείμενον» κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἕτερον προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς «Κέλευσον»· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκφωνεῖ «Σοφία, ὀρθοί», στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα (Παροιμιῶν).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ θυμιῶν ψάλλει τὸ «Κατευθυνθήτω», ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς τετράκις, τοῦ ἱερέως θυμιῶντος κύκλω ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ λέγοντος ἐμμελῶς τοὺς οἰκείους στίχους· εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαὸν λέγει πάλιν τὸ τελευταῖον «Κατευθυνθήτω» μέχρι τοῦ «ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου», τὸ δὲ λοιπὸν συμπληροῖ ὁ χορὸς. (Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ἀναγινώσκειται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἑβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.) Ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ «Εἶπωμεν πάντες».

Καθεξῆς τὰ τῶν κατηγουμένων κ.λπ., καὶ ἐκφώνησις «Κατὰ τὴν δωρεάν»· ἀντὶ τοῦ χειρουβικοῦ τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις» ἄχρι τοῦ «ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης», ἔνθα γίνεται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ ἱερέως ἢ εἴσοδος τῶν προηγιασμένων θείων δώρων· εἶτα συνεχίζεται τὸ τροπάριον ἀπὸ τοῦ «Ἴδου θυσία μυστική».

Εἶτα «Πληρώσωμεν» κ.λπ., «Καὶ καταξίωσον», «Πάτερ ἡμῶν», «Πρόσχωμεν. Τὰ προηγιασμένα ἅγια», «Εἷς ἅγιος».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστός ὁ Κύριος».

Εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται εἰρμολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ ἐξῆς· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἢ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου· ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστός ὁ Κύριος· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια». Μετὰ τὸ «Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ», ὁ χορὸς τὸ «Πληρωθήτω».

Ὅπισθαμβωνος εὐχή «Δέσποτα παντοκράτορ»· «Εἴη τὸ ὄνομα» γ', «Εὐλογία Κυρίου», καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ἧ μνημο-

νεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐ-
χῶν» διανέμεται τὸ ἀντίδωρον, ἐνῶ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλ-
μοὶ λγ' (33) «Εὐλόγησω τὸν Κύριον» καὶ ριδ' (144) «Ἵψώ-
σω σε, ὁ Θεός μου», καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἶδησις. Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώ-
ρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ
Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.
Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριωδίου ψάλλονται
τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον.

Τῆ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' ἑ-
τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· Εὐαγγέ-
λιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «Ἔχετε πίστιν Θεοῦ» (Μα-
θα' 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Πάντων προ-
στατεῦεις».

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12

1. Πέμπτη. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος († 160-170), Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἔσπερινὸς τῆς ἐπομένης (2 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

2. Παρασκευή. Ἰουακίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνείας Κύπρου († 326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος († 252).

Μνήμη Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ († 2 Μαρτίου 1932). Κατ' ἀπόφασιν τῆς ἱ. Συνόδου, εἰ τύχοι ἐν τῇ μεγ. τεσσαρακοστῇ, μετατίθεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῇ α' Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου.

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» (ἦχος πλ. α΄) ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «Δεῦτε πιστοί» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ δ' ἤχου «Ὁ ἐνδοξαζόμενος» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «Δεῦτε, φιλομάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ὁργάνῳ χρῆσάμενος», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἦχος δ΄). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἱλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου,

«Κατευθυνθήτω», «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», «Εὐλογῶ τὸν Κύριον».

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ α΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀποδεῖπνον, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστὶ» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» ἀνά 6 τροπάρια εἰς ἑκάστην ὥδην· εἶτα τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α΄ στάσις τῶν οἰκῶν (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἶτα «Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολυάθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδεῖπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννουχίδος (Ἰω. ιε΄ 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐξώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §26).

Σημείωσις. Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδος, ἄνευ ὁμῶς Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος·

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

- 3. † Σάββατον α΄ τῶν νηστειῶν.** «Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος)». Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Εἶδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρωὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἑσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλίου.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Μεσονυχτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτικὸν καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἢ τὸ σύνθηες μεσονυχτι-

κὸν ἐπὶ μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου «*Χορεύουσι στίφη μαρτύρων*» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ΄ καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως*»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ δ΄ ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*» κ.λπ. (ζητεῖ ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον*», εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριώδιον, Σάββατον α΄ ἔβδομ.) «*Ζέων πίστεως*», Δόξα, «*Θεῖον δῶρον*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν*». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Μηναιου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ΄ ε΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*»· «*Ἄπας γηγενής*».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), «*Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι*» (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «*Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν*» (Ματθ. β΄ 23-γ΄ 5).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «*Ἄξιον ἐστί*»· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἐορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «*Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου*» (βλ. Ἱερατικόν). Εἶτα «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*» καὶ ἀπόλυσις.

Σημειώσεις. Ἰστέον ὅτι κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἡ τις ὑπονοεῖται ἐν τῷ ἰσχύοντι *Τυπικῷ*, προτίθενται σήμερον πρὸς εὐλόγησιν εἰδικὰ

κόλλυβα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἑορταζομένου μεγαλομάρτυρος καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διὰ κολλύβων τελεσθέντος θαύματος, περὶ οὗ ἢ ἐν τῷ Τριωδίῳ σχετικὴ ἱερὰ ἀκολουθία. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἐπίσης ἡ συνήθεια νὰ προσάγονται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελεῖται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ψυχασάββατον, θεωροῦμεν ὀρθὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθύς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων, «ἵνα μὴ συμψάλλωνται τὰ χαρμόσυνα τοῖς πενθίμοις».

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ).

«Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» (843). Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ († 475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων († 273). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπ. Τριωδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»· κοντάκιον «Πίστιν Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «*Ἡ χάρις ἐπέλαμψε*», Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριωδίου «*Οἱ ἐξ ἀσεβείας*».

Ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «*Χαίρετε, προφητὰί τίμοι*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*».

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, β΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένοιαν δώρων, *Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὴν α' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ε') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Λίθος ἀχειρότμητος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ ε' ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἑορτῆς «*Σκιρτήσατε, κροτήσατε*» καὶ τὸ θεοτοκίον «*Ρομφαῖα νῦν ἐξέλιπον*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας*», Καὶ νῦν, «*Ἵπερευλογημένη*»· δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἄσματικὸν τῆς δοξολογίας «*Ἅγιος ὁ Θεός*» κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τῆς θείας λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἰ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἰ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

**Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων
κατὰ τὴν συνήθη τάξιν**

Ἐξελθόντες τοῦ ἰ. ναοῦ, ὁ τε ἰ. κληρὸς καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἰ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀπο-

τελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα*, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν κωδῶνων αὐτοῦ χαρμοσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἐκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α΄) Ἐν τῇ νοτιᾷ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δεήσις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β΄) Ὅπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δεήσις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.: οἱ χοροὶ «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις».

γ΄) Ἐν τῇ βορείᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δεήσις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ΄) Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἢ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέα) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «Ἐπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι» κ.λπ., «Ἐπάκουσον ἡμῶν» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς (ἢ ἂν ἦ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἐξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρῦσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθῆτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο,

---

* Ἡ παροῦσα διάταξις εὔρηται καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι» σ. 16-20.

ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθεῖν τῶν ἐξαίτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἰ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας», καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἐξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἐξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἰ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον». Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων· «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ὁ χορὸς «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ’ ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἰκόντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχοῦμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἐορτάζομεν. Καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραίνομενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ἄσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χώρον τῆς ἐπομένης στάσεως*.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν».

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῶ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς·

Τῶν εἰδόντων τῆς τοῦ Χριστοῦ μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ πιστόν τε καὶ ἄπιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄπιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς·

Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἧ τοι εὐαγγελιζομένων τούς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημά-

---

* Λόγῳ τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῆ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως: ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὲ ὁ Θεός», ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «βουλήσει γὰρ ἠυδόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

των, και εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν και τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

ἽΟ χοροδς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ' .

Και ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἡ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἴσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως:

Και εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους και διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν και σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου και Μαρίας τῆς Παρθένου και ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου και παθόντα και ταφέντα. Και ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Και ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς και καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Και πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας και νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:

Οἱ προφηῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρηρσιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστόν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, και τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν και δεσπότην προσκυνοῦντες και σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες και τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἰ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτίαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὀρισμένον τόπον, ἴσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς·

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσήφ καὶ πάντων τῶν ἁγιοτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ' .

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνισμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαριίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς «Ἄμην» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λπ.], ἐνῶ ἡ ἱ. ποιμπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσιαμόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἢ τις οὐ σαλευθήσεται. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; Ταῖς πρεσβείαις...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἑλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλουία.

Ἐψώσατόσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...

Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουαίριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς. Ἀπόστολος: Κυρ. α΄ νηστ., «Πίστει Μωυσῆς μέγας γενόμενος» (Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α΄ 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»· κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἐσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικὰ τοῦ (πλ. α΄) ἤχου 4 «Κύριε, ἁμαρτάνων» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «Δίδου μοι κατάνυξιν» κ.τ.λ., καὶ τοῦ Μηναιῖου (5 Μαρτ.) ἔτερα 3 «Μάρτυς πανασοίδιμε» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «Χαῖρε, ξένον ἄκουσμα». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν» (δῖς), τὸ μαρτυρικὸν «Μάρτυρες Κυρίου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε»· «Νῦν ἀπολύεις» κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

5. Δευτέρα. Κόνωνος όσιομάρτυρος (α΄ αϊ.). Κόνωνος μάρτυρος του κηπουρού (γ΄ αϊ.). Μάρκου όσιου του Ἀθηναίου († δ΄ αϊ.), Γεωργίου νεομάρτυρος του εκ Ραφάνης.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἔσπερινου τῆς ἐπομένης, ὡς προδεδήλωται.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

1. Καθ' ἐκάστην ἑσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριωδίου §23, ὑποσ. 17) ὀρίζει νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος.

2. Κατὰ τὴν ἀκριβειαν τῆς τάξεως, σημειουμένην εἰς τὸ ἐν χρῆσει Τριώδιον (α΄ Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανυκτικοῦ ἔσπερινου), ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἑσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (7-22 Ἀπριλίου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὁποῖοι καὶ προηγούνται. Ἀπὸ γ' ὥδης κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' ε' τῆς Θεοτόκου· μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθῶν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.

Κατὰ ταῦτα ἡ καθ' ἡμέραν σειρὰ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου (ἐκ τῆς περιόδου 7-22 Ἀπριλίου) εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἔχει ὡς ἐξῆς·

Τὸ ἑσπέρας τῆς	ψάλλονται κανὼν καὶ προσόμοια τῆς
5 Μαρτίου	7 Ἀπριλίου (μάρτυρος Καλλιπίου)
6 Μαρτίου	7 Ἀπριλίου (ιεράρχου Γεωργίου)
7 Μαρτίου	8 Ἀπριλίου (ἁγίων Ἡρωδίωνος κ.λπ.)
8 Μαρτίου	9 Ἀπριλίου (μάρτυρος Εὐψυχίου)
12 Μαρτίου	10 Ἀπριλίου (μαρτύρων Τερεντίου κ.λπ.)
13 Μαρτίου	11 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Ἀντίπα)
14 Μαρτίου	12 Ἀπριλίου (ιεράρχου Βασιλείου)
15 Μαρτίου	13 Ἀπριλίου (ἁγίου Μαρτίνου)
19 Μαρτίου	14 Ἀπριλίου (ἁγίων Ἀριστάρχου κ.λπ.)

21 Μαρτίου	15 Ἀπριλίου (μάρτυρος Κρήσικεντος)
26 Μαρτίου	16 Ἀπριλίου (ἀγ. Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας)
27 Μαρτίου	17 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Συμεών)
29 Μαρτίου	18 Ἀπριλίου (ὁσίου Ἰωάννου)
2 Ἀπριλίου	19 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Παφνουτίου)
3 Ἀπριλίου	20 Ἀπριλίου (ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ)
4 Ἀπριλίου	21 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Ἰανουαρίου)
5 Ἀπριλίου	22 Ἀπριλίου (ὁσ. Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου)

6. Τρίτη. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων († 845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἑλένης (326).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 28 Φεβρ. καὶ 5 Μαρτίου.

7. Τετάρτη. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Αἰθερίου κ.λπ. (δ' αἰ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου (8 Μαρτ.) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου «Νοσοῦσαν, πανύμνητε»· εἰσόδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

8. Πέμπτη. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας († 842-5), Ἐρμοῦ ἀποστόλου (α' αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων ὡς προοδηλωταί.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἑσπέρια εἰς στίχους 6, προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «Πλευρὰν ἐκκεντούμενος» κ.λπ. καὶ τῶν ἁγίων μ' μαρτύρων (9 Μαρτίου) προσόμοια 3 «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθὺς τὸ ἐξῆς ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον (ἐκ τῆς 14ης Μαρτ.) πρὸς «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε»·

“Οτε ἐν σταυρῷ σε ἡ ἀμνάς, ἄρνα τὸν οἰκειὸν ἐώρα κατακεντούμενον, ἥλιος ὠλοφύρετο ἐκπληττομένη σφοδρῶς, καὶ δακρύνουσα ἔλεγε· Πῶς θνήσκεις, νιέ μου, θέλων τὸ χειρόγραφον τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, ῥῆξαι καὶ θανάτου λυτρῶσαι, ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον; Δόξα, τῇ οἰκονομίᾳ σου, φιλάνθρωπε.

Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ ἀπόστιχα τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριωδίου «Μὴ ηηστεύσαντες» κ.λπ. μετὰ τοῦ αὐτόθι Δόξα, Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίου «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἀγίων» καὶ εὐθύς τὰ «Θεοτόκε παρθένε» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως (ἐν τῇ ἀπολύσει, οἱ ἄγιοι τῆς 9ης Μαρτίου).

Εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον. Εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ ὁ ἐξῆς στίχος τῶν ἁγίων «Ἄγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν».

9. Παρασκευή. Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων († 320).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἶνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», «Ἀληθείας κρατῆρα», Δόξα, «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον» (βλέπε εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἀδιόδευτε πύλῃ», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἀγίων».

Εἰς τὸν ὄρθρον (ἐορτάσιμον). Ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἀγίων», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, Τρ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα΄ 12-19).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμῶν «Ἐνοίξω τὸ στόμα μου· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΛΑΡΙΟΝ τοῦ Μηναιίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ προσόμοια τῶν ἁγίων 3 «*Δεῦτε μαρτυρικὴν*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἐθλοφόροι Χριστοῦ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μακαρίζομέν σε*». Δοξολογία μεγάλη.

ΩΡΑΙ. Εὐθύς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» (γ'), καὶ αἱ ὥραι λιταί, λέγοντες εἰς ἐκάστην χῆμα, μετὰ μὲν τοὺς ψαλμούς, Δόξα, «*Τὰς ἀληθόνας*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τῶν μαρτύρων «*Πᾶσαν στρατιάν*». Εἰς τὴν θ' ὥραν συνάπτονται, ὡς συνήθως, οἱ μακαρισμοὶ (μὲ μόνον τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων) κ.τ.λ. μετὰ τὸ «*Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς*» καὶ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*», μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῆς ἰ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ προοιμακός, τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («*Πρὸς Κύριον*»).

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος*» δις, τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ (πλ. α') ἤχου «*Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων*» κ.λπ. (ζητεῖ αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων «*Φέροντες τὰ παρόντα*» κ.λπ. (9 Μαρτίου, εἰς τὸν πρῶτον ἔσπερινόν) εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, τῶν ἁγίων «*Ἐν ᾧδαῖς ἁσμάτων*» (εἰς τὸν στίχον τοῦ πρῶτου ἔσπερινου), Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος «*Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*» ἄνευ μέλους, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν προκειμένων αὐτῶν «*Κατευθυνθήτω*» ὁ Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, «*Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον*» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἑβδ. Ματθ., «*Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Μτθ. κ' 1-16).

Καθεξῆς ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων δώρων. Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*» «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*». Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύονται πάλιν οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ β΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «Ἦκουσαν οἱ ποιμένες». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ (ὡς 2 Μαρτ., ἄνευ Εὐαγγελίου).

10. Σάββατον β΄ τῶν νηστειῶν. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων († 251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει († 1544).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι πρέπει σοι», οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β΄ τὸ ἀλληλουιάριον, δις ἄνευ στίχων καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἐξέλεξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Μήτηρ ἁγία».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α΄ ἦχου, «Κύριε, τὸ ποτήριον» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου «Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν» (ὃ περ θὰ ψαλῆ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν·

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁμαρτίαις γεγεννήμεθα· δι' ὃ σε ἱκετεύομεν· τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

Εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἦχου «Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἢ ἀδιόδευτος» (Παρακλ., ἦχος πλ. α΄, τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας· ἡ Ὁρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια).

Εὐθὺς [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὅποια γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ἱσταμένου ἢ πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, ἐὰν κάωθι αὐτῆς εὐρίσκωνται ὑπὲρ ἀποιχομένων κόλλυβα, ἢ ἄλλως πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης) τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῆς ἀπόκρεω (18 Φεβρ.). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἦχου

«*Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν*», Δόξα, «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν καί] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρωμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε' ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ς' ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραωδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριψῆδιον, Σάβ. β' ἔβδ.). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, αἴτησις, «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός*», τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ς' ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου «*Βυθός μοι τῶν παθῶν*», αἴτησις, «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*», εἶτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναῖον) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Τὸν ἐξ ἀνάχου*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἔστί*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. Τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» καὶ θεοτοκίον «*Ὁ γλυκασμός τῶν ἀγγέλων*» (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριψῆδιου 4 ἰδιόμελα τοῦ πλ. α' ἤχου «*Εὐλογημένος ὁ στρατός*» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Σὺ ἐπλασάς με, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μακαρίζομέν σε*». «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν Στίχον τῶν Αἰνῶν προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου «*Αἶγλη τοῦ σοῦ προσώπου, Χριστέ*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριψῆδιου. «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ' Ἀλληλούια ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μήτηρ ἁγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκια «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ «*Ὡς ἀπαρχάς τῆς φύσεως*». Ἀπόστολος: Σαβ. β' ἔβδ. νηστ., «*Βλέπετε μήποτε ἔσται*» (Ἐβρ. γ' 12-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον*» (Ματ.

α' 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστί»· κοινωνικὸν «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἶδησις. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἑβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος· ἐκτός εἰ τύχοι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου.

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων († 638-44). Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Πιονίου πρεσβ. († 250) τῆς ἐν Σμύρνη ἐκκλησίας, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσης Ἰερῆς. Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν ς' (τυπικὸν Τριωδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Ὅσπερ τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἦ γρήγορος γλῶσσά σου», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικά τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.τ.λ..

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, γ' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεστοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ' εἰς τὴν α' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἀναστ. ἀπολυτικίου «Ὁ τὴν εὐλογημένην»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, εἶτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ἑ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος», τὸς ἑ' ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου «Χαῖρε, πατέρων καύχημα» καὶ θεοτοκίον ὁμοιον «Δέσποινα, πάντων ἄνασσα».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 «Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β' νηστ., «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας» (Ἑβρ. α' 10-β' 3)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ» (Ματθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει» κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστῆρ» ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «Μετὰ τὸ πάθος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» κατανυκτικὰ 4 τοῦ πλ. β´ ἤχου «Μετάνοιαν οὐ κέκτημαι» κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἀμέτρητά σοι πταίσας» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (12ης Μαρτίου) «Πάτερ θεόφρον» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Δεῦρο, ψυχὴ μου». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψης». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον «Χαλινοὺς ἀποπτύσας» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε», «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὰ «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

- 12. Δευτέρα.** Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ († 818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου († 604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου († 1022).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 28 Φεβρ. καὶ 5 Μαρτίου.

- 13. Τρίτη.** Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως († 846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β´ αἰ.).

- 14. Τετάρτη.** Βενεδίκτου ὁσίου († 543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμιψάκου († θ´ αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ´ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτως διασπείρας» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν «Ἱερεῖα ἔμψυχα» (ἄπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἡλίον αὐγάσματα» καὶ ἔτερα 3 τοῦ Μηναίου (15 Μαρτίου) «Μάρτυρες Χριστοῦ ἐπίθρητοι» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Χαῖρε, φωτὸς θεῖον ὄχημα» εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

15. Πέμπτη. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ († 303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός († 1792).

16. Παρασκευή. Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου († 287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ' αἰ.), Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτου δίκην ἀπέστην» (δύς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ πλ. β' ἤχου «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τοῦ Μηναίου (17 Μαρτίου) ἔτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου)· εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ γ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ ἐκφωνεῖται ἡ γ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «Νέαν ἔδειξε κρίσιν». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

17. Σάββατον γ' τῶν νηστειῶν. Ἀλεξίου ὁσίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ († 411).

Τῷ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλούια κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν (10 Μαρτίου), ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ πλ. β' ἤχου ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου. Οὕτως εἰς τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικά καθίσματα τοῦ πλ. β' ἤχου «Ἀθλητικὸν ἀγῶνα» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ὁ τὴν εὐλογημένην» (Παρακλ., ἤχος πλ. β', Σαββάτῳ ἑσπέρας· ἢ Ὁρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια)· ἀλλὰ μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημέ-

νων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου «Ἀνά-
 παυσον, σωτήρ ἡμῶν» κ.λπ.. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου (17
 Μαρτίου) μετὰ τῶν δύο τετραωδίων κανόνων τῶν ἐν τῷ
 Τριωδίῳ. Ἄπο γ' ὠδῆς ὁ εἰρμός, αἴτησις, τὸ μεσῳδίων τοῦ Μη-
 ναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἄφ' ς' ὠδῆς τοῦ β' τε-
 τραωδίου ὁ εἰρμός αὐτοῦ, αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον
 «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦ-
 μεν» καὶ ὁ εἰρμός τῆς η' ὠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «Οἱ θεορρή-
 μονες παῖδες»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμός τῆς θ' ὠδῆς τοῦ β'
 τετραωδίου «Μεγαλύνομέν σε» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Ἐξα-
 ποστειλάριον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς
 αἶνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου
 (ἤχος πλ. β'). Ἀπολυτικά τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρ-
 τυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β'
 Σάββατον τῶν νηστειῶν (10 Μαρτίου). Ἀναγνώσματα: Σαβ-
 βάτου γ' ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ι' 32-38· Μρ. β' 14-17).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὀσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ
 ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς
 διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ τῆς 9ης Μαρτίου· Ἀπόστολος: τοῦ ὀσίου, 6
 Δεκ. (Ἐβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ
 (Λκ. ς' 1-10).

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥ- ΝΗΣΕΩΣ).

Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων († 386).
 Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†
 300). Ἦχος βαρὺς, ἑωθινὸν ζ' (τυπικὸν Τριωδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα,
 «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου
 4, Δόξα, «Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώ-
 σθης».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον
 τοῦ Τριωδίου «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυχτιόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον τοῦ σταυροῦ «Ὁρῶσά σε ἢ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτικίον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα, δ' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθῶν δύο λειτουργία προηγησασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α' στιχολογίας (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως») καὶ τὰ ἀναστάσιμα τῆς β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου «Ἐν παραδεισῷ μὲν τὸ πρῖν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ ιδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριωδίου μόνον μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις «Ὁ θειότατος προετύπωσεν», εἶτα εἰς τὸ α' τροπάριον στίχος «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριωδίον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἐκάστη ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου κατὰ σειρὰν, «Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἠγίασται» κ.λπ.. Μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «Ὁ θειότατος προετύπωσε»· «Τὴν τιμιωτέραν», «ᾧ μῆτερ παρθένε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «*Ἐν φωναῖς ἀλαλάξωμεν*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἧχον δ' [αγια]), εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἰ. βήματος σχηματίζεται ἰ. λιτανεῖα κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προηγούνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἐξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεός*» καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῷ ψάλλεται τὸ ἁσματικόν, ὁ ἱερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν, κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠῦτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠῦτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἁσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «*Σοφία, ὀρθοί*», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπᾶριον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλον τὸν ὕμνον «*Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «*Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιόν*» κ.λπ., ἐνῷ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπᾶριον «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Σημείωσις. Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἠῦτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προ-

σκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, ὅτε μετὰ τὴν θ' ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγιασμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἴρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α'

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημειώσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β'

Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλουία.

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰῶνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Και ποιήσαν αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.
«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Ἄντι τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' νηστ., «Ἐχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἐβρ. δ' 14-ε' 6)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Ματθ. η' 34-θ' 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουϊα». Ἄντι τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Σῶσον, Κύριε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ βαρέος ἤχου «Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς» κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου 3 «Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 19) ἕτερα 3 «Θείας ἐπιγνώσεως» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Ἐν κλίῃ κατάκειμαι». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις»· τρισαγίον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

- 19. Δευτέρα.** Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας· Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων († 283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναῶ († 1564).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 28 Φεβρ. καὶ 14 Μαρτίου.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, καὶ ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν ὡς προοδηθήλωται.

Εἶδησις. Σήμερον Δευτέρα, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α΄ ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» ψάλλομεν «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρίς· καὶ τῇ μὲν Δευτέρῃ καὶ τῇ Τετάρτῃ γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν α΄ ὥραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ ἡ προσκύνησις γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α΄ ὥρᾳ ἀλλ' ἐν τῇ θ΄, μεθ' ἣν αἴρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ ἰ. βήματι. Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις, ἐν αἷς γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ, εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς.

- 20. Τρίτη.** Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων († 796)· Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου († 1793).

Εἶδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἀλλὰ μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου, ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς 21ης Μαρτίου καταλιμπάνεται (λεγομένη εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον σήμερον τὸ ἑσπέρας).

- 21. Τετάρτη.** Ἰακώβου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 610).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· εἰς ἐκάστην ὥδην τοῦ ἑννεαωδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ («Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»)· μετὰ τὴν ς΄ ὥδην τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία», «Τρεῖς σταυρούς ἐπήξατο» καὶ εἶτα τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ, μὴ ὑπάρχοντες εἰς τὰ ἔντυπα Τριώδια, εὔρηται εἰς τὸ Ὠρολόγιον εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριωδίου) «Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος» καὶ «Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι», τὸ μαρτυρικὸν «Ἀκορέστῳ διαθέσει», τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (22 Μαρτίου) «Ἰερωσίνης στολαῖς» κ.λπ. εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ» (τοῦ Τριωδίου). Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώ-

σματα τοῦ Τριωδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγουμένης, ἐν ἧ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακοινὰ τῶν «φωτιζομένων» «Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα».

22. Πέμπτη. Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας († 362). Καλλινίκης μάρτυρος († 252).

Εἶδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται 3 ἑσπέρια τοῦ Τριωδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (23ης Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἔνθα λέγονται κανόνες, μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου λέγεται καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (23ης Μαρτίου), διότι θὰ παραλειφθῆ αὐριον εἰς τὸν ὄρθρον· μετὰ τοὺς κανόνας ὁμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐπάλησαν εἰς τὸν ἑσπερινόν.

23. Παρασκευή. Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων († 251).

Τῆ Παρασκευῆ πρωί. Ὁ ὄρθρος καὶ σήμερον θὰ ψαλῆ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ πρωί, ἦχος βαρῦς) ψάλλεται μετὰ στίχου «Θαυμαστός ὁ Θεός» τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα «Οἱ μάρτυρές σου», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «Τὸν σταυρωθέντα»· μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία», εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α΄ ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη (19 Μαρτίου). Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμῆ τρεῖς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου «Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν» γ΄ καὶ τοῦ ἰδιομέλου «Δεῦτε, πιστοί» (ζῆτει τῇ προλαβούσῃ Κυριακῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἢ προσκύνησις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον, ἐφ' οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς

εισέρχεται δια τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγ. τραπέζης· εἶτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον «*Τοῖς πάθεισι δουλώσας*» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ βαρέος ἤχου «*Δόξα σοι, Χριστέ*» κ.λπ. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τοῦ Μηναίου 3 προεόρτια (24 Μαρτίου) «*Κεκρουμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*»· εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ δ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «*Ἀνοῖξω τὸ στόμα μου*», εἶτα τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ δ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «*Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων*», εἰς ἣν συνάπτεται καὶ ὁ α' οἶκος (μόνον) «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*». Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

24. Σάββατον. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α' αἰ.).

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «*Ἄκτιστε φύσις*» τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὰ μαρτυρικά καθίσματα τοῦ βαρέος ἤχου (βλ. Τριώδιον, εἰς τὸ τέλος, ἤχος βαρῦς, τῷ Σαββάτῳ πρωί) «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*», εἰς στίχον «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» «*Τῆς ἀθεότητος τῶν τυράννων*», καὶ εἰς στίχον «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ*» «*Ἄγιοι, πρεσβεύσατε*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως*», [μετὰ δὲ τὸν Ἄμωμον] εὐθύς ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Ὁ προεόρτιος κανὼν «*Ὁ κόσμος περιχαρῶς*» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ· ἀπὸ δὲ τῆς ζ' ὥδης μεθ' ἑκάστην ὥδην τοῦ Μη-

ναίου συνάπτονται καὶ τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ δύο τετραώδια τῆς ἡμέρας (παρалаιπομένου τοῦ νεκρωσίμου τροπαρίου): ἀπὸ γ' ὠδῆς ὁ εἰρμός τοῦ Μηναίου «*Οὐκ ἐν σοφία*» καὶ μετὰ τὴν μικρὰν συναπτὴν τὸ προεόρτιον μεσῶδιον κάθισμα «*Σήμερον ἅπανα πίσις*»· ἀφ' ε' ὠδῆς ὁ εἰρμός τοῦ β' τετραωδίου «*Τῶν πταισμάτων τὴν ζάλην*» καὶ μετὰ τὴν μικρὰν συναπτὴν τὸ κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*» καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλ' εἰς τὸν στίχον «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς η' ὠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμός τῆς θ' ὠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Μεγαλύνομεν πάντες*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

Ἐξαποστειλάριον «*Ὡς δῶρα προεόρτια*» (δίς). Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς (ζῆτει ταῦτα ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ τῆς 25ης Μαρτίου) 3 «*Κατοικτηρήσας τὸ ποιήμα*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὰ ιδιόμελον «*Τῷ ἔκτω μηνί ὁ ἀρχάγγελος*»· «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων τὰ 3 ἀπόστιχα τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης Μαρτίου «*Ἀρχων τῶν ἄνω δυνάμεων*», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*»· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τὰ τῶν «*καθημερινῶν*»)· ἀπολυτίκια «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*». Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ' ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ε' 9-12· Μρ. ζ' 31-37) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· «*Ἄξιον ἐστίν*»· κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

«*Ἰωάννου ὀσίου συγγραφῆς τῆς Κλίμακος*». (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821). Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν η'.

Ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς τοῦ Τριωδίου ψάλλεται, κατὰ τὸ Τυπικόν, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*»· κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*».

Εἰσοδός, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἢ τοὶ τὰ εὐρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β´ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α´–Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα «*Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ*», β´–Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα· «*Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ*», γ´– Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα· «*Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα*»)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον*», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ δι´ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμόμου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλέησαι καὶ σώσαι ἡμᾶς...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν´ ψαλμὸν καταλιμπάνεται ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναιῶ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, ε´ τῶν Νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ, τῇ Πέμπτῃ τοῦ μεγάλου Κανόνος καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος τῆς ἑορτῆς «*Ἐξηρεύξατο ἡ καρδιά μου*».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν ἀνὰ δύο ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς, εἰς δὲ τὴν γ' μόνα τὰ τῆς ἑορτῆς (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται). Εὐθύς μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι ἠυλόγηταί σου*», ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς «*Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἕξ ἡμέρας*», «*Πᾶσα πνοή*» καὶ (ἀπὸ τῶν βημοθύρων) Εὐαγγέλιον ὄρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*» (Λκ. α' 39-49, 56)· εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, ὁ στίχος «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός*» καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς «*Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*».

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς ἐπίσης μετὰ τῶν εἰρμῶν. Ἄπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «*Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ*». Ἄφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τοῦ *Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου*, τὸ μεγαλυτάριον «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην*» ἐξάκις καὶ ἡ θ' ὧδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἐν τέλει πάλιν ὁ εἰρμὸς «*Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ η' ἀναστάσιμον «*Δύο ἀγγέλους*», καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς «*Ἀγγελικῶν δυνάμεων*», «*Χαῖρε, κατάρας λύτρωσις*».

ΕἰΣ ΤΟΥΣ ΑἪΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Τῶν οὐρανίων ἀψίδων*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «*Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἕξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*», β') «*Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Σήμερον τῆς σωτηρίας» καὶ εὐθύς κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος 25ης Μαρτίου, «Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι» (Ἐβρ. β' 11-18)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Συνέλαβεν Ἐλισάβητ» (Λκ. α' 24-38)

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἐναντῶ· ἀλληλούια»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ «Εὐλόγητός ὁ Θεός», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικόν «Ἐξ ὕψους κατήλθες», τὸ τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον», τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», εὐθύς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περικτροπῆς ἀνά ἓν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ', καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἀνά δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραεῖα τῆ φωνῆ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηρὰν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν.»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ

πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶ κράτει συνέχων καὶ τῇ θεΐα σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἐκάστω ἔθνει τὰς ἰδίας ὀροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θεΐα σου χάριτι, δουλωθέν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἥρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξιούς τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν, καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἰδήσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Σήμερον τῆς σωτηρίας»· κοντάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ»· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως. Ὁ προοιμακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· τὰ 3 προσόμοια «Βουλὴν προαιώνιον» κ.λπ. ἀνά μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 «Γαβριήλ ὁ μέγιστος» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας «Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον» (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «Τῷ ἔκτω μηνί» κ.λπ., εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγελία». «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας» γ'. Ἀπόλυσις ἢ τῆς ἑορτῆς.

26. Δευτέρα. Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοθθία 26 μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 28 Φεβρ. καὶ 5 Μαρτίου.

27. Τρίτη. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη (γ' -δ' αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου († 950).

28. Τετάρτη. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς († 754)· Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Τῆ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων δώρων. Μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»), εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω αὐτῶν» (ὅπως ἀκριβῶς ὀρίζει τὸ Τριψόδιον) καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον «Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν (ἄπαξ), τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριψοδίου, καὶ πάντα τὰ κατ' ἀλφάβητον στιχηρὰ «Ἄπας ὁ βίος μου», μὲ τοὺς στίχους αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριψοδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «Ὡ τῆ ἀρρητῶ συγκαταβάσει!» Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ

Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*», και τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης (τυπικὸν Τριωδίου §44).

Τῆ Τετάρτῃ ἑσπέρας ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῆ Τετάρτῃ ἑσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «*Ἄξιον ἐστίν*»· ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν (μετὰ τῶν εἰρωμῶν) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με*» ἢ μὲ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριώδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσῶδια καθίσματα καὶ τὸ δειριμον τριώδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ᾠδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» ἐμμελῶς· ἀκολούθως ἡ ζ΄, ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*». Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» χῦμα, «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ΄), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε καὶ δέσποτα*», «*Ἀσπιλε, ἀμόλυντε*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου· μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν, τὸ «*Εὐξώμεθα*» καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Β. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸν ὄρθρον

[**Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον.** Μετὰ τὸ «*Πιστεύω*» ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηνιαίου ἢ ἀκολουθία τῆς 29ης Μαρτίου.]

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ΄ καὶ κ΄ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «*Ἀλληλούια*» οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ πλ. δ΄ ἤχου (βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου), μὲ καταλήξεις· εἰς τὸ α΄ «*Προσβείαις τῶν ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς*», εἰς τὸ β΄ «*Προσβείαις τοῦ ἱεράρχου σῶσον ἡμᾶς*», καὶ εἰς τὸ γ΄ «*Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς*». [Μετὰ τὸ η΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] καθίσματα ἀποστολικὰ τοῦ ἤχου (ὄρα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) δύο «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*», (στίχος α΄ «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*») «*Τοὺς φωστῆρας τοῦ κόσμου*», εἶτα (στίχος β΄ «*Θαυμαστός ὁ Θεός*») τὸ μετὰ τὸ θεοτοκίον μαρτυρικὸν «*Γενναίως τὸν δρόμον*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Χαῖρε, ἡ δι' ἀγγέλου*». Ὁ ν΄ χῦμα καὶ

ἡ ἱκεσία «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*»· [ἡ στιχολογία τῶν ἑννέα ᾠδῶν (Τ.Μ.Ε., Διάτ. Τρ. §46)]. Εἶθ' οὕτως ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος (τὰ τροπάρια εἰς προὔμιον «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με*»), συνάπτοντες καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια καὶ τὰ τριώδια (ὅπου ὑπάρχουν), κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς «*Στερέεωσον, Κύριε*», αἴτησις καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀφ' ε' ὁ εἰρμὸς «*Ἐβόησα ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου*», αἴτησις, τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» μετὰ μέλους, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου, καὶ οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν. Εἶθ' οὕτως αἱ λοιπαὶ ᾠδαί· εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρὶ λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον...*», μετὰ τὸ Καὶ νῦν, εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς «*Ὅν στρατιαί*», «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*», [στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*»], ψάλλονται τὰ τριώδια καὶ ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ μεγ. Κανόνος, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ὡς προεσημειώθη καὶ εἰς τὰ τριαδικά), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν], «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*» καὶ ἀπόλυσις.

(Τὸ πρῶν αἱ ὥραι καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγουμένων, ὡς ὀρίζεται κατωτέρω τῇ 29ῃ τοῦ μηνός, εἰς τὴν Β' περιπτῶσιν.)

29. Πέμπτη. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς († 364).

Α' . Ἄν ὁ μέγας Κανὼν ἐψάλῃ εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τὸ πρῶν τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὄρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νηστίμοις ἡμέραις· εἶτα [μετὰ τὸ ζ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικά καθίσματα τοῦ πλ. δ' ἤχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ζ' ᾠδῆς (βλέπε τὸν προηγούμενον ὄρθρον) –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», «*Θαναμαστός ὁ Θεός*»–,

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Χαῖρε, ἡ δι' ἀγγέλου» εἶτα [μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα «Φωστῆρες θεαυγεῖς», Δόξα, «Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὸν ἀπερίληπτον». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν, ὡς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ δίδειμον τριῶδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ε' τὸ τοῦ Τριωδίου κοντάκιον «Ψυχὴ μου ψυχὴ μου» μετὰ τοῦ οἴκου «Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἱατρεῖον» καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ δίδειμου τριωδίου, εἰς δὲ τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου «Τὸν ἀναρχον βασιλέα», «Τὴν τιμωτέρα», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου «Σὲ τὴν οὐρανὸν καὶ γῆς» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (τρὶς), «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐσιῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ αἱ γ' μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ὡς συνήθως, (μετὰ τὸ τρισάγιον) καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μου ψυχὴ μου» χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς», ἡ ἀπόλυσις. Εἶτα ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς διατάσσεται κατωτέρω (εἰς τὴν Β' περίπτωσιν).

Β'. Ἄν ὁ μέγας κανὼν ἐψάλῃ εἰς τὸν ὄρθρον

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης (ἀναγινώσκειται τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν παρελείφθῃ χθές, καὶ) εὐλογησαντος τοῦ ἱερέως, λέγεται τὸ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε», εἶτα τρισάγιον κ.λπ., «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι, ὡς συνήθως, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ τὸ τρισάγιον, ὡς καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς, λέγεται μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μου ψυχὴ μου» χῦμα.

Ὁ ἔσπερινός μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»), εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον «Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (30 Μαρτίου) εἰς 4 –δευτερουμένου τοῦ πρώτου–, Δόξα, Καὶ νῦν, σταυροθετοκίον «Σὲ καθηλούμενον βλέπουσα». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπαύριον.

30. Παρασκευή. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» († 615).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἔσπερινός μετὰ προηγιασμένης. Μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον») εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης», τὸ ἰδιόμελον «Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ» δίς, τὸ μαρτυρικόν ἅπαξ καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου «Βουλὴν προαιώνιον» κ.λπ. ἀνά μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων. Κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε».

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «Ἄξιον ἐστί». Μετ' αὐτὸ οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον «Τὸ προσπαχθὲν μυστικῶς» (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ» ἅπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται ἢ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ ᾠδή, τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερ-

μάχῳ», και ὁ ἱερεὺς τὴν γ' στάσιν τῶν οἴκων. Εἴθ' οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλονται ἡ ζ', ἡ' και θ' ᾠδὴ (ἐν τῇ θ' ᾠδῇ θυμιᾷ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς, ὡς εἴθισται), «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», και ὁ ἱερεὺς τὴν δ' στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς και τὸν α' οἶκον. Τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» σύντομον. Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» χῦμα, και τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν και τὸ «*Εὐξώμεθα*», ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα «*Τὴν ὠραιότητα*», και εἶτα ὁ ἱερεὺς τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Β'. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸν ὄρθρον

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας, ἀναγινώσκομεν τὸ **μικρὸν ἀπόδειπνον** (ἐν τῷ νάρθηκι), [ψάλλοντες ἐν αὐτῷ τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀγίου (31 Μαρτίου)]. Οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀκαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὔτε οἱ οἴκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» μετὰ τὰς εὐχὰς «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» κ.τ.λ. γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις, «*Εὐξώμεθα*» και «*Δι' εὐχῶν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς*» ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὁρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἐξάψαλμος και μεγάλη συναπτὴ.

Α' ΣΤΑΣΙΣ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» ἐκ τρίτου, και ἡ α' στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

Β' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ, ἢ β' στάσις τῶν οἴκων και αὐθις «*Τῇ ὑπερμάχῳ*». Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα και ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*» εἰς 6 (ἐνταῦθα ᾠδαὶ α' και γ'). Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης ᾠδῆς (ἄχρι τῆς ε') καταβασιᾶι οἱ εἰρμοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ' ΣΤΑΣΙΣ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἢ καταβασιᾶι αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός*», τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» σύντομον, και ἡ γ' στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» σύντομον και τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*». Αἱ

ὧδαί δ', ε' καὶ ς' τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ς' ὧδης συμψάλλεται καὶ τὸ δίειρμον τετραῶδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκείων προὔμνιων, ὡς ἐξῆς·

«Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνου τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραῶδιου·

«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» εἰς τὰ μαρτυρικά τῶν δύο τετραῶδιων·

«Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραῶδιου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραῶδιου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β' τετραῶδιου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ς' καὶ τῶν λοιπῶν ὧδῶν, καταβασία ψάλλεται ὁ ἐκάστοτε εἰρμὸς τοῦ β' τετραῶδιου.

Δ' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὸν εἰρμὸν «Τοῦ κήτους τὸν προφήτην», μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς», «Τῇ ὑπερμάχῳ» ἄπαξ, ἡ δ' στάσις τῶν οἰκῶν, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α' οἴκου. Εἶτα «Τῇ ὑπερμάχῳ» χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῶδιου. Ἀκολουθῶς ἡ ζ' καὶ ἡ η' ὧδὴ τῶν κανόνων (εἰς τὴν η' ὧδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»). Εἶτα «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμὸς «Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως». (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὧδης τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλεται ἡ θ' ὧδὴ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «*Ἡσαΐα, χόρευε*».

Ἐξαποστειλάριον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» (δίς). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*». Δοξολογία μεγάλη, «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» ἄπαξ, ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ ἀπόλυσις ὡς συνήθως. (Τὸ πρῶτὴ ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ὡς διατυποῦται κατωτέρω.)

31. † Σάββατον τοῦ ἀκαθίστου. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. († 326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Τῶ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἄνδρῳ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «Ἄκτιστε φύσις» τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθέν», ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλῃ εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε ὁ ὄρθρος τελεῖται ὡς ἐξῆς. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθέν μυστικῶς» δῖς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα «Ὁ μέγας στρατηγός» (ζήτηι μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες ὁ τῆς Ἀκαθίστου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τὸ δίειρμον τετραῶδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα «Ὁ μέγας στρατηγός» ἅπαξ. Ἀφ' ε' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ» χῦμα, ὁ οἶκος «Ἄγγελος πρωτοστάτης» καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»: «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής». Ἐξαποστειλάριον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» (δῖς). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Δοξολογία μεγάλη, «Τὸ προσταχθέν μυστικῶς» ἅπαξ.

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλῃ χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ μεσονυκτικὸν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, [ἢ α' ὥρα] καὶ εὐθύς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' καὶ ἢ ε' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἄν δὲν ψαλοῦν τυπικὰ, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικίον «Τὸ προσταχθέν», κοντάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ». Τρισάγιον. Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, Νοεμ. 21, «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηγή» (Ἑβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σεπτ. 8, «Ἀναστάσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄπας γηγενής» κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»: «Εἶδομεν τὸ φῶς».

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας († 522)· Γερωντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων. Ἦχος α΄, ἑωθινὸν θ΄ (τυπικὸν Τριωδίου §§54-56).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Τὸ προσταχθέν» κοντάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Ἐθαυματούργησε, Χριστέ... ὅθεν τὸ ἀσθενὲς τῆς φύσεως ἀπορριψαμένη...», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, ε΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασί-

μου ἀπολυτικίου «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ ἰδιόμελα «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρωμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου (μετὰ στίχων ὁ α' «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», καὶ ὁ β' «*Ἁγία τοῦ Θεοῦ*»)· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσώδιον κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ συναξάριον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*», τὸ θ' ἀναστάσιμον, τῆς ὁσίας «*Υπόδειγμα μετανοίας*» καὶ θεοτοκίον «*Ὁ γλυκασιμὸς τῶν ἀγγέλων*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ [κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.] τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (ἃ ζῆτει ἐν τοῖς ἑσπερίοις) «*Σὲ μὲν διεκώλυε*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Υπομέναν ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου*», β) «*Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατήθυνε τὰ διαβήματά μου*», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*Ἐν σοί, μήτερ*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. ε' νηστ., «*Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερέυς*» (Ἐβρ. θ' 11-14)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα*» (Ματ. ι' 32-45).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἑξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ἐν σοί, μήτηρ»· ἀντὶ κοντακίου ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἡχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ τοῦ α' ἡχου 4 «Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ» (ζητεῖ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριωδίου «Πτωχεύσας ὁ πλούσιος» καὶ 3 τοῦ Μηναιίου (2 Ἀπριλίου) «Τίτε θεόφρον» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Ποίους ὀφθαλμοῖς θεάσωμαι». Εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ μέγα προκειμένον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

2. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαΐων. Τίτου ὀσίου (θ' αἰ.)· Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων († 306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 28 Φεβρ. καὶ 5 Μαρτίου.

3. Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων. Νικήτα ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 824). Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου († 833).

4. Τετάρτη πρὸ τῶν Βαΐων. Γεωργίου ὀσίου τοῦ ἐν Μαλαιῶ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὀσίων (ς' αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις († 1808).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλώται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Μετὰ τὸ ἡ' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»), εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Πλούσιος ἐν πάθει» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου (5 Ἀπριλίου) ἕτερα 3 «Ὁφθαλμοὺς ἐκκεντούμενοι» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Τὴν σκητὴν τὴν ἀμόλυντον». Εἴσοδος,

«Φῶς ἰλαρόν», ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης.

5. Πέμπτη πρὸ τῶν Βαΐων. Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

6. Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαΐων. Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/ πόλεως († 582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων († 344-47).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγουμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» – ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι»– τὸ ἰδιόμελον «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν (ἅπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ἰδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, «Ἐπιστάς τῷ μνήματι Λαζάρου», Καὶ νῦν, «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν» (τὸ μέγα). Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστὶ» ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν τοῦ ἁγίου Λαζάρου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»· μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «Ἐποίησε κράτος» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀποδείπνου (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα» καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §60).

7. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Καλλιπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων († 304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης († θ' αἰ.). Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τυπ. Τριωδ. §61).

Εἰδήσεις. 1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μετὰ τὸ Ἐξαιρέτως δὲν ψάλλεται τὸ «Ἄξιον ἐστίν».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς» δὲν ψάλλεται.

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται ὁμως τὰ ὀνόματα, ἂν δεῖσῃ, τῶν τεθνεώτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.τ.λ. (βλέπε Τ.Μ.Ε., σ. 352, σημ. 35).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν» τρεῖς.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ «Κατοικίρας τῆς Μάρθας» (δύς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, μικρὰ συναπτῆ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι ἠυλόγηταί σου» καὶ τὸ κάθισμα «Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας» (δύς). Εὐθύς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ καὶ τετραῶδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»)· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου «Υἱοὺν διοδοῦσας»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ᾠδῆ ἀμφοτέρων τῶν τετραωδίων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς «Κυρίας Θεοτόκον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» [τὸ «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριωδίου «Λόγω σου, Λόγε» δύς, «Διὰ Λαζάρου σε, Χριστὸς» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς τὰ 8 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Λαζάρου κατὰ σειρᾶν, Δόξα, «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς τὸν ὄρθρον ἢ «Τιμιωτέρα» δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτῆς ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ κανόνος ἐκάστης ἡμέρας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' ᾠδῆ τοῦ α' καὶ ἢ ς' ᾠδῆ τοῦ β' κανόνος.] Ἄν δὲν ψαλοῦν τυπικὰ, λέγονται τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»· βλέπε εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις), ἀλλὰ μὲ ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεύτερον «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», εἰς δὲ τὸ τρίτον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια.*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τροπάρια μόνον τῆς ἑορτῆς, ἢ τοι ἀπολυτικίον «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*» καὶ κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρά.*» Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν.*»

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς Ἀπόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, «*Βασιλείαν ἀσάλευτον*» (Ἐβρ. ιβ' 28-ιγ' 8). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος*» (Ἰω. ια' 1-45).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*» ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τοῦ α' τετραωδίου «*Τὴν ἀγνήν ἐνδόξως τιμῶμεν.*»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρίσω αἶνον ἀλληλούια.*» ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν.*»

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός.*»

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀγάβου, Ρούφου, Φλέγοντος, Ἐρμού κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης († 432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῶ († 1669).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τυπικὸν Τριωδίου §§63-65).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*»· κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρά.*»

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ ἰδιόμελα «*Σήμερον ἡ χάρις*» κ.λπ. εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον ἡ χάρις.*»

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος.*»

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Συνταφέντες σοι».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ μεγάλῃ Δευτέρᾳ, τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ καὶ τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τοῦ Τριωδίου κατὰ σειράν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον, ἦχος δ', ψαλμὸς η', «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον»· στίχος «Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ»· καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 «ἄνευ σίχων», πλὴν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης· ἀπὸ γ' ὥδης ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ε' τὸ κοινάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «ᾠφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα πάλιν ὁ εἰρμὸς «Θεὸς Κύριος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὅποῖον ἀναγινώσκειται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ Εἰς τὸ εὐλογῆσαι Βαῖα «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, «Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα». Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Συνταφέντες σοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθεῖς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουῖα».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Συνταφέντες σοι» καὶ κοντάκιον «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῶ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων, «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε» (Φιλιπ. δ' 4-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα» (Ἰω. ιβ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς «Θεὸς Κύριος».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν, τὸ «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἶτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βαΐων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, «Συνταφέντες σοι»· κοντάκιον «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῶ».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀπόστιχα, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν «Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην», μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἐν τέλει τῆς θ' ᾠδῆς ὁ εἰρμός «Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία». Εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Θεοτόκε παρθένε» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...», εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθετοκίον «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Σημείωσις. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ἱεράς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἑβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, καθότι δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας). «Εὐλογητὸς ὁ Θεός» κ.τ.λ., τὸ «Ἐπακούσαι σου» καὶ ὁ ἑξάψαλμος. Εἰς τὸ «Ἀλληλούια» τὸ τροπάριον «Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται» ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α' «προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β' «πρεσβείαις

(τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ) *σῶσον ἡμᾶς*» καὶ εἰς τὸ γ' «*διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς*». Καθίσματα τοῦ Τριωδίου κατὰ σειρὰν καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου. Ὁ ν' χῦμα καὶ τὸ τριώδιον «*Τῷ τὴν ἄβατον*» εἰς 6 (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης Δόξα, Καὶ νῦν), ψάλλοντες μεθ' ἐκάστην ὥδην πάλιν τὸν εἰρμὸν ὡς καταβασίαν. Μετὰ τὴν α' ὥδην, αἴτησις, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου (9 Ἀπριλίου) καὶ τοῦ Τριωδίου. Εἰς τὴν η' ὥδην ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον*», εἰς δὲ τὸν εἰρμὸν «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον*». Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ἢ θ' ὥδη τοῦ τριωδίου. Αἴτησις καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον τρις. Οἱ αἶνοι, ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ ἀποστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον «*Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι ἀπόλυσις «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος*».

- 9. † Μεγάλη Δευτέρα.** «Μνεῖαν ποιούμεθα Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς». Εὐψυχίου μάρτυρος († 362). Βαδίου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων († 362-4).

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρῃ πρωί. [Ἀναγινώσκονται τὰ πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ', ε', ς', ζ', η').] Εἶτα αἱ ὥραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου «*Ἰδοὺ ὁ νυμφίος*» καὶ τοῦ κοντακίου «*Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 6 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν καὶ τῶν ἀποστίχων, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δευτέραν Εὐάν*». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, «*Κατευθυνθήτω*», καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον. Καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων ἀπόλυσις «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος*».

Τῇ μεγ. Δευτέρῃ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ τριώδιον «*Συνέλθωμεν τῷ Χριστῷ*» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ, εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

Τῆ μεγ. Δευτέρα ἑσπέρας. Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Τρίτης, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς χθές. Εἰς τὸ α΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» κατάληξις «προεσβείαις τοῦ προδρόμου σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν εὐθύς αἴτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α΄ ὠδὴν.

- 10. † Μεγάλη Τρίτη.** «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἐτέρων 35 μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Γρηγορίου ε΄ ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821).

Τῆ μεγάλη Τρίτη πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄) καὶ εἴτα] αἱ ὠραι λιταί, ὡς χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν, τὰ 6 ἑσπέρια ἰδιόμελα (τὰ τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἴδου σοι τὸ τάλαντον». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου κ.τ.λ. ὡς χθές. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων δώρων.

Τῆ μεγ. Τρίτη ἑσπέρας. Εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, μετὰ τὴν δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ τριώδιον «Συντελείας ὁ καιρὸς» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Τῆ μεγ. Τρίτη ἑσπέρας. Ὁ ὄρθρος τῆς μεγάλης Τετάρτης ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς προχθές. Εἰς τὸ α΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» κατάληξις «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη.

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν τιμᾶται ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε΄, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετατίθεται τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου.

- 11. † Μεγάλη Τετάρτη.** «Μνεῖα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός». Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου († 92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ.

Τῆ μεγάλη Τετάρτη πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα ε΄ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρ. (ιδ΄, ιε΄, ις΄, ιθ΄, κ΄) καὶ εἴτα] αἱ ὠραι λιταί, ὡς προχθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν, ἑσπέρια στιχηρὰ ἰδιόμελα 10 (τὰ τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων), Δόξα, Καὶ νῦν, «Κύριε, ἡ ἐν πολ-

λαῖς ἁμαρτίαις». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου κ.τ.λ. ὡς προχθές. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγουμένων δώρων.

Σήμερον εἴθισται εἰς τοὺς ἰ. ναοὺς ὅπως τελῆται καὶ τὸ **μυστήριον τοῦ ἱεροῦ εὐχελαιίου**.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστὶ», τὸ τριψῆδιον «Ἀνώγειν ἐστρωμένον» μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.τ.λ., τὸ κοντάκιον «Τὸν ἄρτον λαβὼν», κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Εἰς τὸν ὄρθρον τῆς μεγ. Πέμπτης (ψαλλόμενον συνήθως τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Τετάρτης). Εἰς τὸ «Ἀλληλούια» τὸ τροπάριον «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί» τρίς· εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον, εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν «Τμηθεῖση τμᾶται» ἄνευ στίχων, ἀλλ' εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης Δόξα (ἀντὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν η' ὥδην λέγεται τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν»), Καὶ νῦν, καὶ ἐν τέλει ἐκάστης ὥδης πάλιν ὁ εἰρμὸς ὡς καταβασία. Ἀπὸ γ' ὥδης τὰ μεσώδια καθίσματα· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναιίου (12 Ἀπριλίου) καὶ τοῦ Τριψηδίου. Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*, ἢ θ' ὥδη τοῦ κανόνος. Τὸ ἐξαποστειλᾶριον (τρὶς), οἱ αἶνοι (εἰς 4), ἡ δοξολογία (χῦμα) καὶ τὰ ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριψηδίῳ. Μετὰ τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λ.π., [*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί*], τὸ τροπάριον τῆς προφητείας τῆς α' ὥρας, ἡ προφητεία, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινῶσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...» καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

- 12. † Μεγάλῃ Πέμπτῃ.** «Τὸν ἱερὸν νιπτῆρα ἐορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτήν». Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (η' αἰ.): Ἀνθούσης ὁσίας († 801).

Εἶδησις. Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεύτερος ἄμνος, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ

τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὄλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Τῆ μεγ. Πέμπτη πρωί. Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου. «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμακός, ἑσπέρια ἰδιόμελα τὰ 5 τῶν αἰνων (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Γέννημα ἐχιδνῶν*». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν προκειμένων αὐτῶν. Μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός*» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκειμένον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, «*Εγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου*» (Α' Κορ. ια' 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται*» (Μτθ. κς' 2-20, Ἰω. ιγ' 3-17, Μτθ. κς' 21-39, Λκ. κβ' 43-44, Μτθ. κς' 40-κς' 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χειρουβικοῦ, τὸ τροπάριον «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*» (μετὰ τὸ «*οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας*», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τ. δώρων, καὶ εἶτα συνεχίζει ὁ β' χορὸς «*ἀλλ' ὡς ὁ ληστής...*»). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικὸν «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*»· τὸ αὐτὸ ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς (καὶ τοῦ Πληρωθῆτω). Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην...*»

Τὴν ἑσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. [Κατὰ νεώτερον σχετικῶς ἔθος, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ιδ' ἀντιφώνου, ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ μετὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου ἀπαγγέλλον ἐν κατανύξει κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου τὸ «*Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου*», ὃ ἐπαναλαμβάνεται ψαλλόμενον ὑπὸ τῶν χορῶν]. Μετὰ τὸ ιβ' Εὐαγγέλιον, «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*», ἡ ἐκτενὴς «*Ἐλέησον ἡμᾶς*» κ.τ.λ.. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυτσοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

- 13. † Μεγάλη Παρασκευή.** «*Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας*». Μαρ-

τίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ († 655), Ζωΐλου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)].

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωί. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὠρῶν, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἄρχεται μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρίς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ὅτε ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῶν ὠρῶν γ' ς' καὶ θ', ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἐνδυσόμενος τὸν συνήθη μέλανα μανδύαν, προπορευομένου λαμπαδούχου, θυμῶ τὸν λαὸν μετὰ θυματοῦ (κατζίου). Μετὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς θ' ὥρας «*Ὅτε σε σταυρῶ*», οἱ χοροὶ τὸ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ ὁ ἀναγνώστης (ἢ ὁ κανονάρχης) ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ἀπαγγέλλει κατὰ τὸ ὕψος τοῦ Ἀποστόλου τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον κρεμάται*» (λέγων τὸν μὲν α' στίχον «*Σήμερον κρεμάται*» τρίς, ὡσαύτως καὶ τὸν στίχον «*Προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη, Χριστέ*» τρίς, τοὺς δὲ λοιποὺς στίχους ἀνὰ μίαν), καὶ εἶτα ψάλλουν οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἰδιόμελον δίχορον κατὰ στίχον. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ' ὥρας «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυσμὸς καὶ μάστιγας*».

Ὁ ἑσπερινὸς τοῦ μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθλώσεως). Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ' ὥρας, «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*» καὶ ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. [Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τελεῖται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Ἐσταυρωμένου.] Μετὰ τὰ πληρωτικὰ καὶ τὸ «*Εἶη τὸ κράτος*» οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορειάν θύραν τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων «*Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν*» κ.λπ.· οἱ δὲ ἱερεῖς ἀσκεπεῖς καὶ ἐνδεδυμένοι φελώνια τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας· ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, φέρουν τρεῖς κύκλους περὶ τὸ κουβούκλιον καὶ θέτουν ἐν αὐτῷ τὸν ἐπιτάφιον καὶ τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον· οἱ ψάλλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*»· εἶτα «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτικά «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδεί-*

χθη ἀλλότριος». Ἀπόλυσις «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ ὄρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θορῆνος» (ψαλλόμενος εἴτε τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α' πρωινήν τοῦ μεγ. Σαββάτου). «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», τρισάγιον κ.λπ., «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. καὶ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἀπολυτικά «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας, ἀπέθετο», Δόξα, «Ὅτε κατήλθες, Καὶ νῦν, Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος». Μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὸν τὸ κράτος» καὶ εὐθύς τὰ πρὸ τοῦ κανόνος καθίσματα «Σινδόνι καθαρᾷ», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐξέστησαν χοροί». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν «Κύματι θαλάσσης» (εἰς 6) μετ' στίχον εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὠδῆς Δόξα (ἀντὶ τοῦ ὁποῖου εἰς τὴν ἡ' ὠδὴν λέγεται τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα»), Καὶ νῦν, ἐνῶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὠδῆς ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα «Τὸν τάφον σου, σωτήρ»· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ἢ θ' ὠδὴ τοῦ κανόνος καὶ καταβασία ὁ εἰρμὸς «Μὴ ἐποδύρου μου». Εἶτα ἐξερχεται ἀπὸ τῶν βημοθύρων ὁ ἱερεὺς, καὶ προχωρῶν πρὸς τὸ κουβούκλιον τοῦ ἐπιταφίου, θυμιῶν, ἄρχεται τῶν ἐγκωμίων «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ», ἃ τινὰ συνεχίζονται παρὰ τῶν χορῶν. Μετὰ τὴν α' στάσιν τῶν ἐγκωμίων, μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι ἠυλόγηται»· εἶτα ἡ β' στάσις «Ἄξιον ἐστί», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»· εἶτα ἡ γ' στάσις «Αἶ γενεαὶ πᾶσαι», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς». Εὐθύς τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, συναπτὴ μικρά, ἐκφώνησις «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι» καὶ οἱ χοροὶ τὸ «Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» τρεῖς. Οἱ αἶνοι (εἰς 4) ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, εἰς δὲ τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Ἄμα τῇ ἐπανάδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «Πρόσχωμεν», «Εἰρήνην

πᾶσι», «Σοφία», αἶρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἰ. βῆμα. Ἐνῶ ψάλλονται τὰ τροπάρια «Ὅτε κατήλθες», «Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο», ὁ ἱερεὺς περιέρχεται τρεῖς κύκλω τῆς ἁγίας τραπέζης, ἐφ' ἧς τίθησι τὸν ἐπιτάφιον. Εἶτα λέγονται τὸ τροπάριον τῆς προφητείας «Ὁ συνέχων τὰ πέρατα», τὸ προκειμένον, ἢ προφητεία, τὸ ἕτερον προκειμένον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζητεῖ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα «Εἴπωμεν πάντες», τὰ πληρωτικά καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλοκλισίας ἢ ἀπόλυσις «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωποιοὺν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος».

14. † Μέγα Σάββατον. «Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἕξου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Ἀρδαλίωνος μάρτυρος τοῦ πρώην μίμου, Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει († 1803).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου. «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμακός, ἐσπέρινα ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου 4 «Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς» κ.λπ. καὶ ιδιόμελα τῆς ἡμέρας 3 «Σήμερον ὁ ἕδης» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Τὴν σήμερον μυστικῶς», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α' «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ δ' «Ἐγένετο λόγος Κυρίου» καὶ τὸ ιε' «Ἐτους ὀκτωκαιδεκάτου»). Εὐθύς εἰς ἤχον α' «Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε», ἐπαναλαμβανόμενον εἰς τοὺς στίχους τῆς η' βιβλικῆς ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἶτα συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι ἅγιος εἶ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– μεγ. Σαββάτου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθημεν» (Ῥωμ. ζ' 3-11). Ἀντὶ ἀλληλουιαρίου ψάλλεται, παρὰ τοῦ σκορπίζοντος δάφνας ἐν τῷ ναῶ ἱερέως, εἰς ἤχον βαρὺν τὸ ψαλμικὸν «Ἀνάστα ὁ Θεός», ὃ ἐπαναλαμβάνεται

νουν οἱ χοροὶ ἐφύμνιον τῶν στίχων τοῦ πα' (81ου) ψαλμοῦ «Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον «Ὁψὲ Σαββάτων» (Μτθ. κη' 1-20) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χειρουβικῶ ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Σιγήσατω πάσα σάρξ» (ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ τὴν φράσιν αὐτοῦ «πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας»). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς· ἀλληλουῖα». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰρμολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ «Μνήσθητι εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Ἡ παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Ἀναστάσεως (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §1): «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε» κ.λπ., «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, εἶτα ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν «Κύματι θαλάσσης» μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης ᾠδῆς (καὶ τῆς η' ᾠδῆς) Δόξα, Καὶ νῦν· ἀλλ' οὔτε ἐπαναλαμβάνομεν τοὺς εἰρμούς ἐκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαν* (πλὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς θ'), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε μεσῶδιον κάθισμα οὔτε κοντάκιον καὶ οἶκος οὔτε τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» οὔτε τὸ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα», οὔτε θυμιασις γίνεται εἰς τὴν θ'. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν λέγεται αὐτῆς ὁ εἶρμος αὐτῆς «Μὴ ἐποδύρου μου» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον «Ὅτε

* Οἱ εἰρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανονικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

κατῆλθες», ἡ ἐκτενής «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου» καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Εἶδησις. Ἀπὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε» δὲν λέγεται.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὁλόκληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἀγ. τραπέζης, ἐξέρχεται τοῦ ἰ. βήματος καὶ καλεῖ τὸν λαὸν ὅπως ἀνάψῃ τὰς λαμπάδας του, ψάλλον εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸν ὕμνον «Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός καὶ δοξάσατε Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς, ἕως οὗ πᾶς ὁ λαὸς λάβῃ τὸ ἰ. φῶς. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ», ὃ περ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν, ἕως οὗ φθάσουν εἰς προσδιωρισμένην ἐξέδραν, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀποτίθῃ ἐπὶ τετραποδίου τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ ἀναγινώσκει τὸ β΄ ἐωθινὸν «*Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου*» (Μρ. ις΄ 1-8)· οἱ χοροὶ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρίς τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ*» καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «*Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν*» τρίς· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἐξάκις, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλω τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους «*Ἀναστήτω ὁ Θεός*» κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὐθις «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζοῆν χαρισάμενος*». Εὐθὺς συναπτῇ μεγάλῃ, ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα*», καὶ εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ναὸν ψάλλον τὸν εἰρμὸν τῆς α΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6 (ἢ τοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ τὰ δύο ἢ τρία τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς εἰς 4, δύο τροπάρια εἰς τὸ προὔμνιον «*Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε*», εἰς τὸ Δόξα, τὸ τρίτον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν, τὸ τέταρτον)]. Ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς καὶ τὸ «*Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτῇ μετὰ τῆς οἰκειίας ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ ἢ τῷ Ἱε-

ρατικῶ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθύς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρεῖς καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρεῖς χῆμα. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς:

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου».

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῆμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καὶ νῦν. Χαίρει, παρθένε, χαίρει, χαίρει, εὐλογημένη, χαίρει, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Ἡ καταβασία «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἀγνὴ παρθένε, χαίρει καὶ πάλιν ἐρῶ, χαίρει, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, μικρὰ συναπτῆ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τοῦ Πάσχα μόνον «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρεῖς.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ 4 ἀναστάσιμα «Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ» κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἱερὸν» κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ').

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθύς* μετὰ τὸ τρίτον «Χριστὸς ἀνέστη» ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητι-

* Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔχουν τὸν παρόντα κατηχητικὸν λόγον τὸ Πεντηκοστάριον καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά (βλέπε καὶ εἰς τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱεράς

κὸν λόγον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «*Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος*», μεθ' ὃν ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρρός*» *.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις ὡς προδεδήλωται (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἔθος). Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον «*Χριστὸς ἀνέστη*», ἡ ὑπακοὴ «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοινάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, «*Τὸν μὲν πρῶτον λόγον*» (Πρξ. α' 1-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος*» (Ἰω. α' 1-17).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε*» (ἄνευ ἀλληλουῖα)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ**.

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείπνω παραγέγονας ἐκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ ὁ ἄδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Συνόδου «Ἱερατικὸν» τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ ἔτους 2002, ἐπιμελεία π. Κων. Παπαγιάννη).

* Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου λέγονται μόνον σήμερον.

** Οἱ παρόντες στίχοι εὐρηγῶνται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου-10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητριεύσκη 1,174).

Τότε και Μαρία ἡ μυρίσασα εὐφράνθη, προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἶπατε τῷ Πέτρῳ και τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· τὸ αὐτὸ τρίς σύντομον (εἰς ἦχον β´) ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται «Ἀληθῶς ἀνέστη» (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρίς), εἶτα ὁ ἱερεὺς «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει», καὶ ὁ λαὸς «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν» (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ Δι´ εὐχῶν) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ ἐκφωνεῖ ὁλόκληρον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Εἰδήσεις. 1. Ἡ τάξις αὐτῆ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ' ἅπασαν τὴν διακαινήσιμον ἐβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὠρῶν, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ἡ **ἐναρκτήριος ἀκολουθία** οὕτως· «Εὐλόγητός», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (τρὶς), ἡ ὑπακοή «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» (ἅπαξ), τὸ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες» (ἅπαξ), καὶ τὰ τροπάρια «Ἐν τάφῳ σωματικῶς, Δόξα Πατρί, «Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὠραιότερος», Καὶ νῦν, «Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκῆνωμα»· τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ´), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον»· «Δι´ εὐχῶν». Ἡ αὐτὴ ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρίς (ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὁρολογίῳ), καὶ εἶτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἐβδομάδος εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» ψάλλεται τρίς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» συνήθως εἰς ἦχον β´ στιχηραρικόν.

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἐβδομάδι ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε Παρθένε ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §11).

5. Κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐπίσης ἑβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος νεκρώσιμος ἀκολουθία (ὄρα εἰς Εὐχολόγιον).

6. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἴθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καὶ τοὶ τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἕναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὀρίζουσι τὸ “Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν”» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς...», ἀντὶ δὲ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ ὕμνος «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτηριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ μεγ. συναπὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 6, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τὸν σωτήριον ὕμνον», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου».

ΕἰΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθύς «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς» καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον «Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» (Ἰω. κ' 19-25), τὸ ὁποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατὸν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ' ἄλλων κατὰ τὰς ὠρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ἀ' χορὸς «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι», ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν «Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς», ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

16. † Δευτέρα διακαινησίμου. Ἀγάπης, Ειρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων († 258). Ἦχος β΄.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι»· ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς χθές, ἀλλὰ ἀφ' εἰς ὥδης τοῦ κανόνος μόνον τὸ κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τῆς 16ης Ἀπριλίου· εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα κ.λπ., ὡς χθές· Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «Ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. α΄ 12-17, 21-26)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε» (Ἰω. α΄ 18-28) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ὡς χθές.

Σημειώσεις. Ἐνθα τυχὸν τιμᾶται ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε΄, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἱ. λείψανον τεθησαύριται ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ τῆς ἀγάπης, τῷ ὄρθρῳ καὶ τῇ λειτουργίᾳ συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ (ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου, §§1-3). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἐβρ. ζ΄ 26 - η΄ 2) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

17. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι († 344). Ἀγαπητοῦ Ῥώμης († 536), Ἀδριανοῦ μάρτυρος († 251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805). Ἦχος γ΄.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὀσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοῦ Πεντέλης.]

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τρίτης διακαιν., «Σταθεὶς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα» (Πρξ. β΄ 14-21)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν» (Λκ. κδ΄ 12-35).

18. † Τετάρτη τῆς διακαινησίμου. Ἰωάννου ὀσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Ἀθανασίας ὀσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης. Ἦχος δ΄.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τετ. διακαιν., «εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν» (Πρξ.

β' 22-38)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰσὶτήκει ὁ Ἰωάννης*» (Ἰω. α' 35-52).

19. † Πέμπτη τῆς διακαινησίμου. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος, Φιλίππας μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκόπου Πισιδίας τοῦ ὁμολογητοῦ. Ἦχος πλ. α'.

Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος († 21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτῃ.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β' 38-43)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἀνθρωπὸς τις ἦν*» (Ἰω. γ' 1-15).

20. † Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου. «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ· Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἀθανασίου ὁσίου κτίτορος Μεγ. Μετεώρου († 1310)· Ἀναστασίου Β', Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἱερομάρτυρος (ζ' αἰ.). Ἦχος πλ. β'.

Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα «*Νίην ἔχων, Χριστέ*» κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, «*Τίς λαλήσει*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», προκείμενον «*Ἀγαπήσω σε, Κύριε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ἄρχεται ὁ β' χορὸς) «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ*», εἶτα στίχος «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο τελευταῖα εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα,

* Καταχωρίζομεν ὧδε τὸ γ' προσόμοιον ληφθὲν ἐκ χειρογράφων κωδίκων, καθόσον τὸ εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια κατακεχωρημένον εἶναι ἑλλίπές (ὄρα Π. Β. Πάσχου, «*Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις*», Ἐκκλησία, ΝΗ', 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρούσις τῶν ἱαμάτων, ἡ πᾶσαν νόσων ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἡ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, πα-

«Σαλπίσωμεν φιλέορτοι», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» γ'*. Ἀπόλυσις ἢ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (ι') καὶ τὰ εἰρηνικά. Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε»· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδης καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'), «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς», μικρὰ συναπτή καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ' ὥδην, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου «Τὴν ἀέναον κρήνην»· μετὰ τὴν ε' ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μνηολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (γ'), «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» (γ')· ἢ ζ' καὶ ἢ η' ὥδη τῶν κανόνων· εἶτα ἢ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα εἰς 4 μεγαλυνάρια (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἢ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε» (εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν)· ἢ καταβασία «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν».

Ἐξαποστειλάρια «Σαρκὶ ὑπνώσας» καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4, καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

ρειμένων ἀνόρθωσις, ἢ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασιν τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ἄμισθον ὄντως καὶ ἔτοιμον, Χριστοῦ μητρὸς Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

* Παραθέτομεν τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτικίον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α'.

Ὁ ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζῶνους ἀναβλύζων ἰάματα· ὧς προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τε χθέντι σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον», καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου «Ἐξ ἀκενώτου σου» καὶ τὸ τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»· «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον» (Πρξ. γ' 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Ἰω. β' 12-22). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». [Εἰς τὰ δίπτυχα, κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε., τὸ μεγαλυνάριον «Ὑδωρ τὸ ζώηριον» (ζήτηι εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).] Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ». Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι.

21. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου. Ἰανουαρίου ἱερομάρ. († 305). Ἀλεξάνδρος τῆς βασιλίσης· Ἀναστασίου Α' Ἀντιοχείας, ὁσίου († 599)· Μαξίμου ΚΠόλεως († 434). Ἦχος πλ. δ'.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀπαραλλάκτως ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, «Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ» (Πρξ. γ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» (Ἰω. γ' 22-33).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩΜΑ). «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου († 613)· Ναθαναὴλ ἀποστόλου (α' αἰ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἄρτη, Νεάρχου μάρτυρος. Ἐωθινὸν α'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων († 1835).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκνήσωμεν (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικά καὶ τὸ ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνεύκαστον».

«Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον (ὃ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη», οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν) κ.λπ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» (τρὶς).

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς...»· ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ ἱερεὺς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου «Μίαν τρισυπόστατον ἀρχήν», τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστὶ», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς τρὶς.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου»· προκείμενον «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον» (τρὶς).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἄπασα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐντὸς τοῦ ἰ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἑωθινά· ὁ ν' ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, «ἄνευ στίχων»· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ἢ ὑπακοή «Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου»· μετὰ τὴν ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μνηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*), ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἢ τοι ὁ εἰρμὸς «Σὲ τὴν φαιεὴν λαμπάδα» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ εἰρμὸς «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τῆς ἑορτῆς «Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου» δὶς, «Σήμερον ἔαρ μυρίζει» ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὸ) ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς, «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πρξ. ε' 12-20). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, θ' ἑωθινόν, «Οὔσης ὀψίας» (Ἰω. κ' 19-31).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· «Πληρωθήτω», «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ἐβδομάδος τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνά μίαν ὑφ' ἑκάστου τῶν χορῶν, καὶ εἶτα ἐκφωνοῦνται τὰ εἰρηνικά.

2. Ἀπὸ αὐριον αἰ καθ' ἡμέραν ἀκολουθία τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμπάλλονται δὲ καὶ αἰ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου.

3. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ἐν καθημερινῇ (ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, μετὰ τὰ δοξαστικά τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτίκια, τὰ ἑξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Ἀπριλίου, ὑπόσημ. 4).

4. Εἰς τὸν ὄρθρον τῶν καθημερινῶν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὐριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)· **στιχο- λογοῦμεν δὲ καὶ «Τὴν τιμωτέραν».** Ἐὰν προβλέπονται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου

τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.

5. Ἀπὸ αὐριον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἐστίν», ἐκτὸς ἂν ὀρίξῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν. (Μέχρι τοῦ ἐπομένου Σαββάτου κοντάκιον τῆς λειτουργίας ψάλλεται τὸ τοῦ Θωμᾶ «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

23. Δευτέρα. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου († 303).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος» κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς ἄνευ Ψαλτηρίου.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, [κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.] προσόμοια τῆς ἑορτῆς (ἂ ζῆτει εἰς τοὺς αἶνους τῆς χθὲς) δύο «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου», «Θωμᾶς ὁ καὶ δίδυμος», καὶ τοῦ Μηναιίου 6, «Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἀξίως τοῦ ὀνόματος», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, τῶν μαθητῶν συνηθροισμένων» (Κυριακὴ Θωμᾶ ἐσπέρας).

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῇ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναιίῳ ἀναγνώσματα τοῦ μεγαλομάρτυρος.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναιίου «Ἀνευφημοῦσαι λαοί» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τὸν νοερόν ἀδάμαντα», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ» (Κυριακὴ Θωμᾶ ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου, ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Τῶν μαθητῶν δισταζόντων» (Δευτέρα τοῦ Θωμᾶ πρωί, εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος»*.

* Κατὰ τὴν ὀρθὴν διάταξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. Ἀπρ. 23, §14 καὶ §31.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος». [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος τοῦ ἁγίου.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολ., τοῦ ἁγίου «Ἀνέτειλεν ἰδού», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὅμοιον τῆς ἑορτῆς «Ἀψάμενος χειρὶ» (βλ. Δευτέρω τοῦ Θωμᾶ πρωί)· εἰς τὴν β΄ στιχολ., τοῦ ἁγίου «Πόθω ζέοντι», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. α΄, πρὸς «Τὸν συνάναρχον Λόγον»·

Τὸν ἀπόστολον πάντες καὶ μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ, εὐφημήσωμεν ὕμνοις ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ· θεοπρεπῶς γὰρ τὰς ἡμῶν διανοίας αὐτός, τύπους τῶν ἥλων ψηλαφῶν, βεβαίαν πίστιν ἐκζητῶν, ἐστήριξεν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ δυσωπεῖ τὸν σωτήρα, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Διὰ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου «Γεωργήσας ἐμμελῶς», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄, πρὸς «Τὸν τάφον σου, σωτήρ».

Ἰδὼν μου τὴν πλευράν καὶ τὰς τρήσεις τῶν ἥλων, Θωμᾶ τί ἀπιστεῖς τῇ ἐμῇ ἀναστάσει; ὁ Κύριος ἔλεγεν ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος, ὄπτανόμενος τοῖς ἀποστόλοις ἀρρήτως, ὁ δὲ Δίδυμος πεισθεὶς ἐβόα τῷ κτίστη· Θεὸς μου εἶ καὶ Κύριος.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ τοῦ ὄρθρου, Τρίτης β΄ ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα΄ 12-19), μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ ὡς ἀκριβῶς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς «Ἄσωμεν πάντες λαοὶ» μετὰ τῶν εἰρμῶν (στίχος εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε») καὶ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου «Ὑπὲρ ἥλιον ἐξήστραψεν». Ἀπὸ γ΄ ὥδῆς τὰ δύο μεσῶδια καθίσματα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄, πρὸς «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»·

Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων κεκρυμμένων τῶν μαθητῶν, καὶ ἐν τῇ Σιών συνηγμένων εἰσῆλθες πρὸς αὐτούς, ἀγαθέ, καὶ ἔστης κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἐν μέσῳ αὐτῶν χαροποιός, καὶ ὑπέδειξας αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ τῆς ἀχράντου σου πλευρὰς τοὺς μώλωπας, λέγων τῷ ἀπιστοῦντι μαθητῇ· Φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ ἐρεῦνα, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμὶ ὁ διὰ σὲ παθητός.

Ἄφ' ᾧ ὥδῃς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ τὸ τοῦ Μηναίου «Ἐὰρ ἡμῖν ἐξέλαμψε» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Σήμερον ἔαρ μυρίζει».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου «Δεῦτε τὴν πανέορτον φαιδρὰν» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος» (Δευτέρα τοῦ Θωμᾶ πρωί, εἰς τοὺς αἶνους). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 23ης Ἀπριλίου. Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἐβδ. Πράξ., «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῳδῆς» (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. γ' ἐβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς μνημόσυνον»· εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινω- νίαν εὐλόγησιν «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργί- ας ὡς συνήθως.

- 24. Τρίτη.** Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας. Δούκα νεομάρτυρος τοῦ ῥάπτου ἐκ Μυτιλήνης († 1564), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Μα- γνησίᾳ († 1776).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 1-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. γ' 16-21).

- 25. Τετάρτη.** † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α' αἰ.).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ «Μακάριος ἀνήρ».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «Σοῦ ἐξεχύθη χάρις», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Κύριε, τῇ ἀστέκῳ τῆς σῆς θεότητος» (Τρίτη τοῦ Θωμᾶ ἑσπέρας, εἰς τὰ κεκραγάρια).

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου «*ᾠ Μᾶρκε θεόσοφε*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «*Δεῦτε τῆς οὐρανοῦ μυσταγωγίας*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον «*ᾠ Αἴσαι, Θωμᾶ, τῆς πλευρᾶς*» (Τρίτη τοῦ Θωμᾶ ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἀπόστολε ἄγιε*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «*Ἀπόστολε ἄγιε*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Πεντηκοσταρίου κατὰ σειράν. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς μετὰ τῶν εἰρῶν, καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*», εἶτα ψάλλονται τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἁγίου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων*» (βλ. ἀνωτέρω εἰς τὴν 23ην τοῦ μηνός)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρῶι «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου «*Αἰγύπτου φωστῆρ ὁ φαεινός*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἐν τοῖς ἑσπερίοις ἰδιόμελον «*Σοῦ ἐξεχύθη χάρις*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» (Τετάρτη τοῦ Θωμᾶ πρωί, εἰς τοὺς αἴνους). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος», «Ἀπόστολε ἄγιε», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἄπρ. 25, «Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα» (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Τετ. ιε΄ ἔβδ. Ματθ. [κατὰ τὸ Μηναιῖον], μὲ τοιαύτην ἀρχήν*· «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ἀποστέλλειν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ δύο δύο», τὰ δὲ ἐπίλοιπα ὡς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ (Μρ. ς΄ 7-13).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

26. Πέμπτη. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς ἱερομάρτυρος († 332), Γλαφύρας καὶ Ἰούστας ὁσίων († 322).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 23-31)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πेम. β΄ ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 24-30).

27. Παρασκευή. Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος († 107).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. β΄ ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ε΄ 1-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ἡμέρας, Παρ. β΄ ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ε΄ 30-ς΄ 2).

28. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». Τῶν ἐν Κυζικῶ ἐννέα μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Μέμονος ὁσίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος»· κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

---

* Τὸ Μηναιῖον μεταβάλλει τὴν ἑναρξιν τῆς περικοπῆς καὶ παραλείπει τὴν φράσιν «προσκαλεῖται ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ», διότι ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος δὲν ἀνήκει εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν δώδεκα, ὅπως ἄλλωστε δὲν ἀνήκουν εἰς αὐτὸν καὶ οἱ ἀπόστολοι Παῦλος, Λουκᾶς, Βαρνάβας, Τιμόθεος, Τίτος, οἱ ἀδελφόθεοι Ἰάκωβος καὶ Ἰούδας, καὶ ἄλλοι.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» κ.λπ., καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», προκείμενον «*Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ*». Ἀπόστιχα τὰ 4 ἀναστάσιμα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» (τρῖς).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς (τρῖς)· καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρωῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἰδὼν μου τὴν πλευράν*» (ὄρα Κυρ. Θωμᾶ πρωί)· ἀφ' ς' (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς) τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ὥδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἢ τοι ὁ εἰρμὸς «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς «*[Ὁ ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου, φωτίζου*». Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 6, ἀναστάσιμα 3 καὶ στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἃ ζῆτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) «*Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» καὶ κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 21-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. β' ἔβδ. Ἰω. (Ἰω. ς' 14-27). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς τῆς ἑορτῆς «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*». Κοινωνικὸν «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν...* «*Χριστὸς ἀνέστη*».

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «*Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου*». Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστό-

λων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος, Ἰωάννου (Καλοκτένους) μητροπολίτου Θηβῶν († ιβ' αἰ.). Ἦχος β', ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α') πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκη διαλαμπάντων ἁγίων· β') Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ') Ἡλία νεομάρτυρος τοῦ Ἄρδουνη († 1685)· δ') Σεραφεὶμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτῃ· ε') τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγματι».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ὁ προοιμακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 7 ἀναστάσιμα σιχηρὰ καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν μυροφόρων, Δόξα, «Αἱ μυροφόροι γυναῖκες», Καὶ νῦν, «Παρηλθεν ἡ σιὰ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες»,* Δόξα, «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ».

* Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνοραζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προσεστώπῃ, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ὡς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτήρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῇ ταφῇ ἐνεγκὼν, Νικόδημος ὁ ἔνθεμος.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν γ΄ ὥδην τὰ δύο μεσώδια καθίσματα τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μνηλόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου, ἡ θ΄ ὥδή τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἐξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κρᾶτος. «Συμφώνως, παρθένε...»

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»

Εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἀγνή παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος», τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» (ἄπαξ) καὶ τῶν μυροφόρων «Γυναῖκες, ἀκουτίσθητε» (ἄπαξ).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν

«Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτικά «Ὅτε κατήλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' Πράξ., «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν» (Πρξ. ζ' 1-7). Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μρ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ.

Εἰδήσεις. 1. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἷς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ 3 ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ὡς ἐξῆς· «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατήλθες», «Ταῖς μυροφόροις» (Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου μόνον τὸ «Ταῖς μυροφόροις».

2. Ἔως τοῦ Σαββάτου τῶν μυροφόρων τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως ὠδήν» (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»)· ἐνῶ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἐξῆς· ἦχος β'·

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθεγξάμενος, τὸν θρήνον τῆς προμήτορος Εὐας κατέπαυσας, τῇ ἀναστάσει σου Χριστέ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύττειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἐξανέστη τοῦ μνήματος».

30. Δευτέρα. Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου († 44). Κλήμεντος ὀσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀγυροῦς νεομάρτυρος τῆς ἐν Πικριδίῳ († 1725).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν ὕμνων τοῦ Πεντηκοσταρίου (Δευτέρα τῶν μυροφ.), εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ

καταβασιῶν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης δοξολογίας. Ἀπολυτικά εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἕξις· «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε, πρόσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεςιν παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις». Καθίσματα εἰς τὸν ὄρθρον ὡς ἐν τῷ πεντηκοσταρίῳ (Δευτέρας τῶν μυροφ.)· κανόνες, ὁ τῶν μυροφόρων καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον τῶν μυροφόρων, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς οἷον βούλει· ἀφ' ς' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἀποστόλου. Ἄντι καταβασιῶν οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν, στιχολογοῦμεν δὲ καὶ «Τὴν τιμωτέραν». Ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου καὶ τῶν μυροφόρων· εἰς τοὺς αἵνους τὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· δοξολογία μεγάλη, «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ 3 ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς, εἶτα τὸ τοῦ ἁγίου, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις». Προκείμενον 30ῆς Ἀπριλίου· Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἔβδ. Πράξ., «Ἐπέβαλεν Ἡρόδης ὁ βασιλεύς» (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Συγκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Λκ. θ' 1-6)· «Ἄξιον ἔστί»· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ.

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

1. Τρίτη. Ἱερεμίου τοῦ προφήτου (ς' αἰ. π.Χ.). Παναρέτου ἐπι-
κόπου Πάφου († 1791).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 5-17)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 27-33).

2. Τετάρτη. Ἀνακομιδὴ τῶν ἰ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγά-
λου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», προσόμοια
τῆς ἑορτῆς 3, «Χαίρουσι μαθήτριαι» κ.λπ., καὶ τοῦ Μηναίου
ἔτερα 3, Δόξα, «Χριστοῦ τὸν ἱεράρχην», Καὶ νῦν, τὸ τῆς σει-
ρᾶς ιδιόμελον τῆς ἑορτῆς «Αἱ μυροφόροι γυναῖκες». Εἴσοδος,
«Φῶς ἰλαρόν», προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 3
προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, «Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρός
Νεῖλος», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἡτήσατο Ἰωσήφ» (Τρίτη Μυ-
ροφόρων ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα). Ἀπολυτίκια «Ὁ εὐσχή-
μων», «Ὅτε κατήλθες», Δόξα, «Στῦλος γέγονας», Καὶ νῦν,
«Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, Δόξα, τὸ διὰ
τὴν λιτὴν ιδιόμελον τοῦ ἱεράρχου «Ἡ μεγάλη τῆς Ἐκκλησίας
σάλπιγξ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον» (Τε-
τάρτη Μυροφόρων πρωί, εἰς τὰ ἀπόστιχα), τρισάγιον κ.λπ. καὶ
ἀπολυτίκιον «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ὡς εἰς
τὸν ἑσπερινόν· καθίσματα τοῦ ἱεράρχου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων
ἀνά ἐν τῆς ἑορτῆς οἶον βούλει· «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», ὁ ν'
χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ
ς' ὧδης ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασαί, οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστά-

σεως ημέρα», «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἱεράρχου «Ἀρχιερέων τὸ κλέος» καὶ τῆς ἑορτῆς «Γυναῖκες, ἀκουτίσθητε» (Κυριακῆ Μυροφόρων). Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τὸ μέγα κλέος», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μετὰ φόβου ἦλθον αἱ γυναῖκες» (Τετάρτη μυροφόρων, εἰς τοὺς αἶνους). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθὺς τὰ 3 ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἱεράρχου «Στῦλος γέγονας», τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ἱεράρχου, Ἰαν. 18, «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων» (Ἐβρ. ιγ´ 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἦμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε´ 14-19)· «Ἄξιόν ἐστι»· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον»· ἀντὶ τοῦ Εἵδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» (ἄπαξ).

3. Πέμπτη. Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων († 283). Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἄργους († 950), Οἰκουμενίου ἐπισκόπου Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ´ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ´ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η´ 26-39)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς´ 40-44).

4. Παρασκευή. Πελαγίας μάρτυρος († 290). Ἰλαρίου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ´ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η´ 40-θ´ 18)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. γ´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς´ 48-54).

5. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β´ αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἡ ἀκολοθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §19)· ἔξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ´ ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. θ´ 19-31)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ´ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιε´ 17-ις´ 2)· «Ἄξιόν ἐστι». Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Χριστὸς ἀνέστη».

Σημειώσεις. Ὅπου τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη τῆς ἀγίας, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς συμπάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμφώνως μὲ τὰς τυπικὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου §§21-22.

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεΐα τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Ἰὼβ τοῦ δικαίου καὶ πολυάθλου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφεῖμ ὀσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς ἀσκήσαντος († 1602). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λευπάνων τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατήλθες»· κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ὁ προοιμακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστέ» καὶ τὰ στιχηρὰ «Πάσχα ἱερόν» κ.λπ., Δόξα, «Ἐν τῇ στοᾷ», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀπολυτικίον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς ἰδιόμελον «Ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα», Καὶ νῦν, «Ναὸς καὶ πύλη», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστὶ», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρωῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τοῦ παραλύτου· μετὰ τὴν γ' ὥδην τὸ μεσφῆδιον κάθισμα «*Ῥῆμα παράλυτον*» καὶ τὸ θεοτοκίον*· μετὰ τὴν ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Πάσχα· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα ὡς τῆ Κυριακῆ τῶν μυροφόρων· εἶτα «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «*Ἅγιος Κύριος*», τοῦ πάσχα «*Σαρκὶ ὑπνώσας*» (ἄπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἄπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερὸν*» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «*Κύριε, τὸν παράλυτον*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἄπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «*Εὐλογημένη*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτικά «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. Παραλύτου, «*Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον*» (Πρξ. θ' 32-42)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα*» (Ἰω. ε' 1-15).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Σῶμα Χριστοῦ*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἄπαξ.

---

* Ὡς θεοτοκίον τοῦ μεσφῆδιου καθίσματος σημειοῦται τὸ αὐτόμελον «*Τὴν ὠραιότητα*», ὃ περ ὁμως ἐψάλη ἤδη εἰς τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα πρὸ τῶν εὐλογηταρίων. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως αὐτοῦ προτιμητέον τὸ ἐξῆς ὅμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς)·

«*Τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρὶ σου μυστικῶς ἐχώρησας, θεομήτορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι· δι' ὃ καὶ εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη*».

7. Δευτέρα. Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμί-
ου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος († 303).

Εἰδήσεις. 1. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων
τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου «Θαυμαστός
ἐνδόξως» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

2. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς εἰσὶν ἐν τῷ Πεντη-
κοσταρίῳ· κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν
ψυχὴν μου, Κύριε», ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς
«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 1-16)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 56-69).

8. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Ἰωάννου
τοῦ Θεολόγου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὁσίου
τοῦ μεγάλου († 449).

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου συμβάλλεται μετὰ
τῶν μεθεόρτων τῆς δευτέρας ἐσπέρας καὶ τῆς τρίτης πρωὶ τοῦ παρα-
λύτου (πρβλ. Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου, περιπτώσεις δ', ε', η' καὶ ι'), ἡ
δὲ καταλιμπανομένη ἀκολουθία τοῦ ὁσίου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδεί-
πνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Εὐφραινέσθω», Δόξα, «Τοῦ
σταυροῦ σου ὁ τύπος» κοντάκιον «Ὁ διανοίξας οὐρανοὺς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ
«Μακάριος ἀνήρ».

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, τὰ 2 ἰδιόμελα
τοῦ παραλύτου (ἀνὰ μίαν), καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3
«Ὁ θεατῆς τῶν ἀρρήτων» κ.λπ. εἰς 6 (ἅπαντα ἐκ δευτέρου),
Δόξα, «Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἀνέβη ὁ
Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας «Κύ-
ριος εἰσακούσεταιί μου», καὶ τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα τοῦ
Μηναίου (καθ' ἃ ἡμεῖς ἰστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς
ἐκφωνεῖ· «Πρόσχωμεν σοφία· πρόσχωμεν»).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου, εἰς τοὺς
πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἀ-
πόστολε Χριστοῦ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σο-
λομῶντος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, «*Ἀπόστολε Χριστῶ τῷ Θεῶ*», Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ μετὰ τοῦ Δόξα, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα*» (Τρίτη πρωί, εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολε Χριστῶ τῷ Θεῶ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τὰ τῆς α' στιχολογίας τοῦ Πεντηκοσταρίου (Τρίτη πρωί) «*Σαρκὶ τοῦ θανάτου*» κ.λπ.· εἰς τὴν β' στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναιῷ «*Ἀναπεσὼν ἐν τῷ στήθει*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Πάρεσιν εὐραντο*» (Τρίτη πρωί)· καὶ διὰ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ Μηναιῷ «*Τὴν μνήμην τιμῶμεν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον τῆς ἑορτῆς, ἦχος γ', πρὸς «*Τὴν ὠραιότητα*»·

Ῥῆμα παράλυτον μόνον συνέσφιγξεν, ὡς ὁ παγκόσμιος λόγος ἐφθέγγετο, τοῦ δι' ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς ὀφθέντος δι' εὐσπλαγχνίαν· ὅθεν καὶ τὸν κράβατον ἐπιφέρων διήρχετο, κἂν οἱ γραμματεῖς ὄραν τὸ πραχθὲν οὐχ ὑπέφερον, κακίας κατεχόμενοι φθόνῳ, τὰς ψυχὰς παραλύοντι.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου –μετὰ πάσης τῆς ἐν τῷ Μηναιῷ τάξεως αὐτοῦ–, ἑωθινὸν ια' (ἀπὸ τῶν βημοθύρων) «*Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς*» (Ἰω. κα' 14-25). «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ ἐξῆς.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς «*Ἐνεργῶν σημεία*» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ, καὶ ὁ τοῦ εὐαγγελιστοῦ· ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς) καὶ εἶτα τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιῷ «*Τῆς σοφίας τῷ στήθει*», Δόξα, Καὶ νῦν, (διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἕτερον) τῆς ἑορτῆς «*Ῥῆμα παράλυτον*» (βλέπε ἀνωτέρω)· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «*Θεολογῶν ἐβρόντησας*», καὶ τῆς ἑορτῆς «*Ἐπέστη ὁ φιλάνθρωπος*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ εὐαγγελιστοῦ 3 «*Μάκαρ Ἰωάννη πάνσοφε*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Κύριε, τὸν παράλυτον*». Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολε Χριστῶ τῷ Θεῷ*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ εὐθύς ἀπολυτίκια «*Εὐφραινέσθω*», «*Ἀπόστολε, Χριστῶ τῷ Θεῷ*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς προλαβούσης κυριακῆς «*Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Μαΐου 8, «*Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς*» (Α' Ἰω. α' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως «*Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ*» (Ἰω. ιθ' 25-28, κα' 24-25).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «*Χριστὸς ἀνέστη*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 9. Τετάρτη.** † «*Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς*». Ἡσαΐου προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Χριστοφόρου μάρτυρος († 250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις. (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου, Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, §§ 23-25).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «*Εὐφραινέσθω*», Δόξα, «*Ἀπόστολε Χριστῶ*»· κοντάκιον «*Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 προσόμοια «*Πάρεσιν ἡ μεσότης ἡμερῶν*» εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης*». Εἰσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα «*Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρεῖς.

Εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Θάλασσαν ἔπηξας*»· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ'

ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ εἰρμὸς «Ἄλλοτριον τῶν μητέρων». Ἐξαποστειλάρια, σιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθύς τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς» μόνον καὶ τὸ κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: Τετ. δ' ἔβδ. Πράξ., «Κατέφυγον οἱ ἀποστολοὶ» (Πρξ. ιδ' 6-18)· Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, «Τῆς ἑορτῆς μεσούσης» (Ἰω. ζ' 14-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄλλοτριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος» (ἄνευ ἀλληλουαῖα)· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 10. Πέμπτη.** Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας ἐπὶ τῇ μετακομιδῇ εἰς Ῥώμην τοῦ σεπτοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 12-19).

- 11. Παρασκευή.** Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ' αἰ.). Κυρίλλου († 869) καὶ Μεθοδίου († 855) τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 44-ια' 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 21-30).

- 12. Σάββατον.** Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου († 403), Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως († 11 Μαΐου 740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 31-42). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Χριστὸς ἀνέστη».

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ἣ ὁ Χριστὸς μεσσίαν ἑαυτὸν ὠμολόγει». Γλυκερίας μάρτυρος († 177). Σεργίου ὁμολογητοῦ, Πανουσιάκου ἐπισκόπου Συνάδων (ς΄ αἰ.). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ζ΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκόπου Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρα Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἐφέσῳ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς», Δόξα, «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα, «Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον «Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταν-ρῶ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος «Ὡς ὤφθης ἐπὶ γῆς», Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, Δόξα, τὸ εἰς τοὺς αἶνους ἰδιόμελον τῆς Σαμαρείτιδος «Τάδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι», Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον «Ἀγαλλιᾶσθω σήμερον», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ΄ ἑ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα» ἀντὶ τοῦ
 Τὴν τιμιωτέραν ἢ θ' ὤδῃ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν Μυ-
 ροφόρων· εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» καὶ τὰ τοῦ Πεντηκο-
 σταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν
 στίχους τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ., Δόξα,
 τὸ ἰδιόμελον «Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως
 ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη,
 «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρόν», «Μεσοῦ-
 σης τῆς ἑορτῆς» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ε' ἐβδ. Πράξ., «Δια-
 σπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. ια' 19-30)· Εὐαγγέλιον: Κυρ.
 τῆς Σαμαρείτιδος, «Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμα-
 ρείας» (Ἰω. δ' 5-42).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλ-
 λου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἶη
 τὸ ὄνομα» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 14. Δευτέρα.** Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 251). Θεράπο-
 ντος ἱερομάρτυρος, Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων
 (912-929).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 12-17).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 42-52).

- 15. Τρίτη.** Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 358). Ἀχιλλεῖου
 ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 25-ιγ'
 12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 51-59).

- 16. Τετάρτη.** «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Θεοδώρου ὁσί-
 ου τοῦ ἡγιασμένου († 368).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς διατάσσεται ἐν τῷ Πεντηκο-
 σταρίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἔσπε-

ρινῶ ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου καὶ χωρὶς τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τῷ ὄρθρῳ χωρὶς τοῦ συναξαρίου τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ προκειμένον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς): Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιγ' 13-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 5-14).

17. Πέμπτη. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α' αἰ.). Ἀθανασίου ἀρχιεπ. Χριστιανουπόλεως Τριφυλλίας († 1735), Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου († 1617).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ' 20-ιε' 14)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. θ' 39-ι' 9).

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος «Ὁ πατάξας Αἴγυπτον» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

2) Ἐπίσης μέχρι τοῦ Σαββάτου κοντάκιον ψάλλεται τὸ τῆς Σαμαρείτιδος «Πίστει ἔλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι».

18. Παρασκευή. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 5-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 17-28).

19. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀκακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου μαρτύρων (β' αἰ.). Τῶν 13 ὀσιομαρτύρων μοναχῶν τῆς μονῆς Παναγίας Καντάρας Κύπρου τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων († 1231).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν· ἑξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. ιε' 35-41)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 27-38). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἴη τὸ ὄνομα».

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Θαλλελαίου μάρτυρος († 284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α' αἰ.)· Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ ὁσίων, ἰδρυτῶν τῆς Νέας Μονῆς Χίου (ια' αἰ.). Ἦχος πλ. α'· ἑωθινὸν η' (τυπικὸν Πεντηκοστ. §§29-31).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὸ φαιδρόν»· κοντάκιον «Πίστει ἐλθοῦσα».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 7, τοῦ τυφλοῦ ιδιόμελα 3, Δόξα, «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον «Σὲ τὸν σαρκωθέντα» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, «Δικαιοσύνης ἤλιε», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὸ ιδιόμελον τῶν αἰνῶν «Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέου» ἄνευ στίχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «Ὅλον τὸν βίον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Νεῦσον παρακλήσεσι», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ «Ἀγγελικῇ ὁράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ' ὥδην τὸ μεσώδιον κάθισμα δίς· μετὰ τὴν Ϛ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηλόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Τῷ σωτῆρι Θεῷ» (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ὥδῃ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων· εἶτα ὁ εἰρμὸς «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος» καὶ τὰ 3 ἑξαποστειλάρια τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τίς λαλήσει», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ς' Πράξ., «Ἐγένετο πορευομένων» (Πρξ. ις' 16-34). Εὐαγγέλιον: Κυρ. τυφλοῦ, «Παράγων ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. θ' 1-38).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· «Χριστὸς ἀνέστη».

21. Δευτέρα. † Κωνσταντίνου († 337) καὶ Ἑλένης († 327) τῶν θεοοστέπων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρων τῆς προλαβούσης Κυριακῆς (Τ.Μ.Ε. 21 Μαΐου, περίπτ. γ' §6). Τὰ μεθέορτα βλέπε τῇ Κυριακῇ τοῦ τυφλοῦ ἐσπέρας καὶ τῇ ἐπομένῃ Δευτέρῃ πρωί.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον»· κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακός.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», προσόμοια τοῦ Μηναίου 3 εἰς 6 (ἅπαντα ἐκ δευτέρου), Δόξα, «Πλουσίων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «Ὁ Τυφλὸς γεννηθεῖς».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε» καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου «Πρῶτος βασιλεὺς» κ.λπ., Δόξα, «Σέλας φαεινότητον», Καὶ νῦν, τὸ τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «Παράγων ὁ Ἰησοῦς».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ» (Δευτέρα τοῦ Τυφλοῦ πρῶί, εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου «Νέος γέγονας Δαυίδ», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου» (Δευτέρα πρῶί, εἰς τὰ καθίσματα)· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου «Ἐλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. α΄, «Τὸν συνάναρχον Λόγον»

Ἀναβλέψας ὁρᾶται τυφλὸς τῷ πτύσματι, τοῦ τὴν βροτῶν διαρτίαν πρὶν πλαστουργήσαντος, μὴ ὁρῶν ἐκ γενετῆς τὸν μέγαν Ἥλιον· ὅθεν καὶ χάριτας Θεῷ ἀναπέμπει ἐκ ψυχῆς τὴν τούτου ἰδὼν εἰκόνα, καθ' ὁμοίωσιν πεπλασμένην, τοῦ τὴν εἰκόνα πλαστουργήσαντος.

Τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ἡ εὐσχημος μνήμη σου», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. α΄, «Τὸν συνάναρχον Λόγον»·

Τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι ὁ συνάναρχος, ὁ τὸ φῶς ὡς χιτῶνα περιβαλλόμενος, φιλανθρώπως τὴν ἡμῶν φύσιν ἐνδεδύται, καὶ τὰς νόσους τῶν βροτῶν ἀπελαύνων ὡς Θεός, ἐφώτισε καὶ τὰς κόρας, τοῦ ἐκ νηδύος μητρῶας ἐστερημένου φωτός.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου –μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως αὐτοῦ, τῶν ἀγίων, τὸ τῆς λειτουργίας τῆς 13ης Νοεμ., «Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα» (Ἰω. ι΄ 9-16). Εἶτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς ἑορτῆς «Σταύρωσιν ἐκούσιον» μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχον «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» (τὸ τριαδικὸν τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς παραλείπεται, εἰς δὲ τὸ θεοτοκίον στίχος «Ἐπεραγία Θεοτόκε»), καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα», εἶτα τὸ μεσῳδίων κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἑορτῆς·

Ὁ τῶν ὄλων δεσπότης καὶ ποιητής, παρερχόμενος εὗρεν ἐν τῇ ὁδῷ, τυφλὸν καθεζόμενον θρηνηδοῦντα καὶ λέγοντα· οὐ κατείδον ἐν βίῳ τὸν ἥλιον λάμποντα, οὐδὲ τὴν σελήνην τὸ φέγγος αὐγάζουσαν· ὅθεν ἐκβοῶ σοι· ὁ τεχθεὶς ἐκ παρθένου, φωτίσαι τὰ σύμπαντα, φώτισόν με ὡς εὐσπλαγχνος, ἵνα κράζω προσπίπτων σοι· Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων ἄφαισίν μοι δώρησαι, διὰ πλήθος ἐλέους, μόνε φιλόνηρωπε.

Ἄφ' ἧς ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς «Τῷ σωτῆρι Θεῷ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τοῦ Μηναίου «Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων εἴληφε» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (Κυριακῆς τοῦ τυφλοῦ) «Τοὺς νοερούς μου ὀφθαλμούς».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου «Χαίροις, Κωνσταντίνε πάνσοφε» κ.λπ., Δόξα, «Ὁ τῶν ἀνάκτων ἄναξ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, ἦχ. δ', «Ὅλον τὸν βίον ὁ τυφλός» (Δευτέρω πρωί, εἰς τοὺς αἴνους). Δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 21ης Μαΐου. Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Μαΐου 21, «Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς» (Πρξ. κς' 1, 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτηι Νοεμ. 13 εἰς τὸν ὄρθρον, «Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι' 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

- 22. Τρίτη.** «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Βασιλίσκου μάρτυρος († 308)· Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτ. πολιούχων Τριπόλεως τῆς ἐν Πελοποννήσῳ· μνήμη τῆς β' Οἴκουμ. συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει (381).

Τὴν ἀκολουθίαν βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρὸ τῆς ἑορ-
τῆς τῆς Ἀναλήψεως (τὴν β' διάταξιν)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ς' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ' 19-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ.
ς' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 19-36). «Ἄξιον ἐστίν».

23. Τετάρτη. † «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα». Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ († 821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεσίου ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου.

Εἰς τὴν θ' (τριψαλμον). Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον»· κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἄντι τοῦ «Εὐλόγητός ὁ Θεός», ὁ ἱερεὺς θυμῶν ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» 10κις, ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι (τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» διαλογικῶς).

Ἄντι μεσονυκτικοῦ, ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Δόξα τῇ ἁγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθύς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδῆς ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), τὸ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ καὶ ἡ αἰτήσις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας (23 Μαΐου) καὶ εὐθύς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (τρὶς) καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» (τρὶς) καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι», «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ Πάσχα– τῆς ἡμέρας, Τετ. ς' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιη' 22-28)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετ. ς' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 36-47). «Ὁ Ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»· «Σῶμα Χριστοῦ». Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, καὶ τρὶς ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημειώσεις. Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοστάριον, Τετάρτη πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).

24. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Συμεὼν ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει († 590).

Ἦ Θ' τοῦ Πάσχα, ἐν ἧ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρις καὶ ὁ προοιμιακός, ἄνευ Ψαλτηρίου. Τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...*» καὶ εἶτα τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», εὐθύς τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τρις. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*» κ.λπ., τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (ὃ περ ἀναγινώσκειται ἐκ τῶν βημοθύρων), κανόνες καὶ καταβασαίαι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀντὶ τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τῶν δύο κανόνων, τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «*Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάριον (τρις), αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν» (Λκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλουία»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»· «Πληρωθήτω»· «Εἶη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῶ.

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἑσπέραν τῆς χθὲς ἑσπερινοῦ ἄρχεται προτασσόμενον τοῦ προοιμιακοῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'.

2) Ἔως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασιαί ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Θεῖω καλυφθεῖς».

3) Εἶθισται εἰς τὰς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· εἰς τὸ Ἑξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν», ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν «Εἶη τὸ ὄνομα», εὐχὴ δ' ἀπολύσεως ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

25. Παρασκευή. Ἡ γ' εὔρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850).

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (25 Μαΐου, §5· πρβλ. 8η Μαΐου §26, καὶ 21η Μαΐου §10), ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμπάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρων τῆς Ἀναλήψεως (Πέμπτη Ἀναλήψεως ἑσπέρας καὶ Παρασκευῇ πρωί).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τῆς ἑορτῆς 3 ἰδιόμελα «Ἀνελθὼν εἰς οὐρανοῦς» κ.λπ. καὶ τοῦ Προδρόμου προσόμοια 3, Δόξα, «Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς τὸ ἰδιόμελον τῆς σειρᾶς «Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας». Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «Ἡ τῶν θεῶν ἐννοιῶν», Καὶ νῦν, τὸ τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «Ἐν τοῖς ὄρεσιν». Ἀπολυτίκια «Ὡς θεῖον θησαύρισμα», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ὡς θεῖον θησαύρισμα», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τῆς

έορτῆς «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους ἀνελθών*» (Παρασκευῆ πρωί)· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἀναδοθεῖσα ὡς χρυσός*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον «*Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις*»· διὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ προδρόμου «*Ὁ Ἡρώδης, πρόδρομε*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς έορτῆς, ἦχος α΄, «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*»·

Ἀγγέλων θαυμαζόντων τῆς ἀνόδου τὸ ξένον, καὶ μαθητῶν ἐκκλητομένων τὸ φρικτὸν τῆς ἐπάρσεως, ἀνήλθες μετὰ δόξης ὡς Θεός, καὶ πύλαι σοι ἐπήρθησαν, σωτήρ· διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐθαύμαζον βοῶσαι· Δόξα τῇ καταβάσει σου, σωτήρ, δόξα τῇ βασιλείᾳ σου, δόξα τῇ ἀναλήψει σου, μόνε φιλάνθρωπε.

Οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*» κ.λπ. καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου τοῦ Προδρόμου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ α΄ τῆς έορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς έορτῆς, εἶτα ψάλλονται τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Ἐπεφάνη σήμερον*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς έορτῆς, ἦχος γ΄, πρὸς «*Τὴν ὠραιότητα*»·

Ὁ προαιώνιος Θεὸς καὶ ἄναρχος, ἦν περ ἀνείληφε φύσιν ἀνθρώπειον, θεοποιήσας μυστικῶς, σήμερον ἀνελήφθη· ἄγγελοι προτρέχοντες ἀποστόλοις ἐδείκνυον, τοῦτον πορευόμενον εἰς οὐρανοὺς μετὰ δόξης πολλῆς· αὐτῷ δὲ προσκυνήσαντες ἔλεγον· Δόξα Θεῷ τῷ ἀναληφθέντι.

Ἀπὸ ε΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Θεῖω καλυφθεῖς*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάρια, τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἐν τῇ εὐρέσει, Πρόδρομε*» καὶ τὸ τῆς έορτῆς «*Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε*». Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 3 στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου «*Χαίροις ἢ ἱερὰ κεφαλῇ*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου «*Τὴν πανσεβάσμιον κάραν*», Καὶ νῦν, τῆς έορτῆς «*Φωτισθέντες, ἀδελφοί*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς έορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἀναλήψεως· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς...»· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ», «Ὡς θεῖον θησαύρισμα» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας». Ἀπόστολος τοῦ Προδρομοῦ, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτούς» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ. «Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ» (Μτθ. ια' 2-15). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Σάββατον. Κάργου ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.). Ἀλφαῖου ἀποστόλου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ς' ἐβδ. Πρᾶξ. (Πρξ. κ' 7-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 10-21).

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Ἐλλαδίου ἱερομάρτυρος (ς' αἰ.)· Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ Ῥώσου († 1730). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν ι' (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «Ἀνελήφθης»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόλυσις (λεγομένη ἕως τῆς θ' ὥρας αὔριον) «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς ἰδιόμελον «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Κύριε, τῆς οἰκονομίας», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά (βλέπε εἰς Πεντηκοστάριον).

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, καὶ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (ι') Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἄφ' ᾧ ὡδῆς τῶν κανόνων τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν πατέρων καὶ τὰ συναξάρια Μηνιαίου καὶ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Θεῖω καλυφθεῖς»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Χαίροις, ἄνασσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β' λέγεται ἐφύμνιον τὸ «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», καὶ εἰς τὸ γ' τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης»· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ», «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' ἐβδ. Πράξ., «Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλευσαι» (Πρξ. κ' 16-18, 28-36)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' ἀπὸ τοῦ Πάσχα, «Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Σημείωσις. Ἐνθα πανηγυρίζεται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ συμπάλλεται ἐκ τῆς οἰκειᾶς φυλλάδος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ τυπικοῦ Μαΐου 21, §§11-13.

28. Δευτέρα. Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς († α' αἰ.): Ἐλικωνίδος μάρτυρος († 244)· μνήμη α' Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Νικαίᾳ (325).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 8-14)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 27-ιε' 7).

29. Τρίτη. Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος († 307) τῆς Τυρίας· Θεοδοσίας ὀσιομάρτυρος τῆς Κωνσταντινουπολίτισσης († 730), Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας († 328). [Ἐπέ-

τειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453).]

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 26-32).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 2-12).

30. Τετάρτη. Ἰσαακίου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων († 383).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. κγ' 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 15-23).

31. Πέμπτη. Ἐρμείου μάρτυρος (β' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. κε' 13-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 22-33).

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ ὥρας 9

1. Παρασκευή. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως». Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος († 166). Πύρρου ἐπισκόπου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ, τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ συναξαρίου τῆς ἑορτῆς, τὰ ὁποῖα καταλιμπάνονται. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. κζ' 1-κη' 1)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. ζ' ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιζ' 18-26).

2. † Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον).

«Μνεῖα πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς Χριστιανῶν». Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 828)· Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω (ὄρα 18ῃ Φεβρ.).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εἰσόδου· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ' εἰς ἐκάστην ὥδην προτάσσεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ' καὶ ς' ὥδης· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα τὸ ἐξῆς ὑπό-

μνημα (ἐκ τοῦ Τριφδίου): «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνεΐαν πάντων τῶν ἀπ αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θεϊότατοι πατέρες ἐθέσπισαν.

Στίχοι: Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγγνα σου μὴ δεικνύνω.

Τὰς τῶν προαναπαυσασμένων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς μόνος ἀθάνατος. Ἀμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῶν εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν «Τὴν τιμιωτέραν», ἔξαποστειλάρια, αἶνοι, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος» (ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων». Ἀπόστολος: κοιμηθέντων, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (Α' Θεσ. δ' 13-17). Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (ια' ἑωθινόν), «Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα' 14-25). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω» ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ὁ βάθει σοφίας» «Πληρωθήτω». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., μεθ' ἃ μνημονεύει ὁ ἱερεὺς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρουστος σημειοῦται: εἶτα ἡ ἀπόλυσις τῆς θ. λειτουργίας.

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων († 370-375). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας»: κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἑσπερία δευτεροῦμεν τὸ «Πεντηκοστὴν ἐορτάζομεν» καὶ τὸ

«Εἶδομεν τὸ φῶς». Εἰς τὴν εἴσοδον προκείμενον «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε» καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ» ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε» (ὃ περ ἐφεξῆς ἐπανέρχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἐπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὃ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ».

Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τρίς, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἑορτὴν ὄρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ἰω. κ' 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. Ἀνάστασιν Χριστοῦ δὲν λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸν ν' ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν «ἄνευ στίχων» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος). Ἀφ' ε' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Πόντω ἐκάλυψε» καὶ «Θεῖω καλυφθεῖς» διπλαῖ. Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «Ἀπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἐτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου»]* καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ «Μὴ τῆς φθορᾶς» καὶ «Χαίροις, ἄνασσα». Ἐξαποστειλάρια (τὸ α' δίς, τὸ β' ἅπαξ), στιχηρὰ αἰνῶν εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ» (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (ὁ γ' στίχος τοῦ α' ἀντιφώνου ἄρχεται «Οὐκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι...»).

* Τὰ ἀνωτέρω σημειοῦνται κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, καθόσον τὸ Τ.Μ.Ε. οὐδὲν σημειώνει εἰς τὴν θ' ᾠδὴν τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Υψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἄντι τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, Κυρ. η' Πράξ., «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς» (Πρξ. β' 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. η' Ἰωάν., «Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς» (Ἰω. ζ' 37-52, η' 12).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Μὴ τῆς φθορᾶς».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἑσπερινός, ὡς ἔπεται.

Ὁ ἑσπερινὸς τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀποστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ» (γ'). Ἀπόλυσις «Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὄλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὐθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τὸ τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναῖδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν».

- 4. † Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ».** Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κων/πόλεως († 326). Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου. (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§51-52.)

Τῇ Δευτέρῃ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, σύναξις τῆς Θεοτόκου «Φανερωμένης» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ., «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*» τρίς, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ὁ ν' χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες ὡς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ εἰρμοὶ τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Θεῖω καλυφθεῖς*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ὠδή τῶν κανόνων ὡς χθές, καὶ ὁ εἶρμος «*Χαίροις ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἵνοι, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*» (ἄπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρας ἁγ. Πνεύματος, «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19)· Εὐαγγέλιον: Δευτ. α' ἐβδ. Ματθαίου, «*Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε*» (Μτθ. ιη' 10-20). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Χαίροις ἄνασσα*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα, φιλάνθρωπε· ἀλληλούια*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», ὃ περ ψάλλεται ἐφεξῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυσις ὡς τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας.

Εἰδήσεις. 1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως εἴθισται νὰ ψάλλεται (λόγῳ καθ' ὑπεροβολὴν κατὰ γράμμα ἐρμηνείας τῆς §38 τῆς Προθεωρίας τοῦ Τ.Μ.Ε.) εἰσοδικόν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ· σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ...*», τὸ ὅποῖον ὅμως εἶναι ἀνακόλουθον, ἐφόσον «*Παράκλητος*» ἐνταῦθα νοεῖται τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἐνθὺ τὸ α' ἡμῖς τοῦ εἰσοδικοῦ τούτου ἀναφέρεται εἰς τὸν Χριστόν. Ὁρθότερον θὰ ἦτο νὰ ψάλλεται τὸ εἰσοδικόν τῆς εορτῆς.

3. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου.

5. Τρίτη. Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἱερομάρτυρος († 362), Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ' αἰ.), Μάρκου νεομάρτυρος ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 1-7, 13-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α' ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. δ' 23-ε' 13).

6. Τετάρτη. Ἰλαρίωνος ὀσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων († 845).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. α' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 18-27)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. ε' 20-26).

7. Πέμπτη. Ἱερομάρτυρος Θεοδότου τοῦ ἐν Ἀγκύρα· Ζηναΐδος μάρτυρος, Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ἱερέως (τοῦ Μπασιά, 1883).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. α' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 28- β' 9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. ε' 27-32).

8. Παρασκευή. Ἀνακομιδῆ ἱ. λειψάνων Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Καλλιόπης μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. α' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β' 14-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. ε' 33-41).

9. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας († 444). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §52, «Τῷ Σαββάτῳ...»)

Ἡ ἀκολουθία ὡς διευπλώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἐσπέρια εἰς στίχους 8 (ἅπαντα ἀνὰ μίαν) καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἑσπερινοῦ, τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. α' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 7-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. ε' 42-48). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Χαίροις ἄνασσα». Κοινωνικὸν «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ».

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων († 313). Ἦχος πλ. δ΄· ἔωθινὸν α΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§53-55).

Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὁσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας.

Εἰς τὴν θ΄. «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*»· «*Ὅτε καταβάς*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε*» λέγονται τὰ ἀναγνώσματα). Ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*»*, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἡ τάξις τοῦ ἔωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὥδης τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*». Ἐξαποστειλάρια «*Ἅγιος Κύριος*» καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἁγίων 4, Δόξα, τὸ ἔωθινὸν «*Εἰς τὸ ὄρος*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τῆς ς΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

* Ἐτερα ἀπολυτικά τῶν ἁγίων Πάντων βλέπε μετὰ τὴν λειτουργίαν.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῶν ἁγ. Πάντων, Κυρ. α' ἐπιστ., «Οἱ ἅγιοι πάντες» (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. α' Ματθ., «Πᾶς ὃς τις ὁμολογήσει» (Μτθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλοῦια».

Σημειώσεις. Ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων.

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἄγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ἕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἔτερον. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

(Ποίημα Κυρίλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἁγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὡς τις ἄλλος ἀστράπτει αἴθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὡς περ ἦλιον λαμπρόν, τὴν παρθένον Μαριάμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλω καθάπερ ἄστρα, χοροὺς τε πάντων ἁγίων, αἰεὶ προσβεύοντας σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.

2. Μέχρι τῆς 26ης Ἰουλίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

3. Ἀπὸ αὐριον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων μέχρι τῆς 28ης Ἰουνίου.

11. Δευτέρα. Ναθαναὴλ τοῦ Βαρθολομαίου (υἱοῦ τοῦ Θεολομᾶ) ἐκ τῶν 12 καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων (α' αἰ.)· ὑπεραγίας Θεοτόκου «Παναγίας Ἄξιον ἐστί».

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Εἰς τὸν ὄρθρον καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς· κανόνες ὁ α' τῆς Ὀκτωήχου καὶ ὁ τοῦ Μηναιῷ. Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν. Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Κυρ. ε' Πράξεων «Διασπα-

ρέντες οί απόστολοι» (Πρξ. ια' 19-30)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ., «Ὁ ἀκούων ὑμῶν» (Λκ. ι' 16-21). Μετὰ τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

12. Τρίτη. Ὀνουφρίου ὁσίου (δ' αἰ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ († 734).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ' 4-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 15-21).

13. Τετάρτη. Ἀκυλίνης μάρτυρος († 239).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ' 13-25)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 21-23).

14. Πέμπτη. Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 847).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε' 10-16)· Εὐαγγέλιον: προφήτου, Παρ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30).

15. Παρασκευή. Ἀμῶς προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Ἀρχαῖκοῦ καὶ Στεφανᾶ ἀποστόλων, Ἰερωνύμου ὁσίου († 420), Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰπλῶνος († 430).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε' 17- ζ' 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 14-17).

16. Σάββατον. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος Κύπρου (δ' -ε' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' ἀλληλουία εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. β' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ' 19-26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 1-8).

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου († γ' αἰ.). Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ τῶν μαρτύρων († 362). Ἦχος α', ἔωθινὸν β'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαλαμψάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίων, σὺνάξις τῶν 23

ἁγίων τῆς νήσου Λέσβου, καὶ ἐν Σερβίοις (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἁγίας βασιλίσσης Ἐρτης Θεοδώρας.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναιου τὰ 3 πρῶτα προσόμοια «Πόνους συντριβόμενοι» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα «Τῷ πάθει σου, Χριστὲ» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἰδοὺ πεπλήρωται».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθελγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν´ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου «Μίαν τρισυπόστατον ἀρχὴν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή «Ἡ τοῦ ληστοῦ μετάνοια».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθελγξαμένου σοι». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναιου ἀπὸ γ´ ὠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ β´ ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ἄγγελος μὲν ἐκόμισεν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β' ἐπιστ., «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη» (Ῥωμ. β' 10-16)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. β' Ματθ., «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν» (Μτθ. δ' 18-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας».

18. Δευτέρα. Λεοντίου μάρτυρος. Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων († 70), Λεοντίου ὁσίου τοῦ Ἀργείου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ' 1-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 36-ι' 8).

19. Τρίτη. Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β' αἰ.), Παΐσιου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Τρ. καὶ Πέμ. λς' ἐβδ. ἐπιστ. (Τυρινῆς) (Ἰούδα 1-25)· Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Ἰουν. 19 (Ἰω. ιδ' 21-24).

20. Τετάρτη. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκ. Πατάρων († 312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η' 2-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 16-22).

21. Πέμπτη. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ' -δ' αἰ.). Τερεντίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἰκονίου (α' αἰ.), Νικήτα ἱερομ. τοῦ Νισουρίου († 1732).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η' 22-27)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 23-31).

22. Παρασκευή. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων († 380). Ζήνωνος καὶ Ζηναῖ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων († 304).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ' 6-19)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 32-36, ια' 1).

23. Σάββατον. Ἀγριπίνης († 253-60) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Ἀθανασίου ἀναγνώστου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου με *ἀλληλουία* εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ' 28-δ' 4)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 24-η' 4).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος τοῦ Καισαρεύς († 1765). Ἦχος β'· ἑωθινὸν γ'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ (Γ' Ματθ.) μνήμη πάντων τῶν Νεομαρτύρων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, τοῦ Προδρόμου «Σήμερον τοῦ φωτός ὁ λύχνος», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Παρήλθεν ἡ σκιά».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, μόνον τὸ τοῦ Προδρόμου «Βλέπε τὴν Ἐλισάβητ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατήλθες», Δόξα, «Προφῆτα καὶ πρόδρομε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τοῦ προδρόμου ὡς

ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Προφῆτα καὶ πρόδρομε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α΄ στιχολογίας (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»): εἶτα τὰ ἀναστάσιμα τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολογίας κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τῆς Χριστοῦ παρουσίας», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον «Ἀγαλλιάσθω ὁ πατήρ», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Τὸ προσταχθέν». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ προδρόμου (ἄνευ εἰρμῶν)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ γ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ» καὶ β) «Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ», Δόξα, τοῦ Προδρόμου «Ἀστὴρ ἀστέρων», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

Εἰσοδικόν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*», «*Προφήτα καὶ πρόδρομε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Προδρόμου· Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. Τυροφάγου, «*Nῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία*» (Ῥωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Ἰουν. 24, «*Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν*» (Λκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Εἰς μνημόσυνον*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

25. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρωνίας ὀσιομάρτυρος († 304). Ὁρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ' 18-33)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 2-15).

26. Τρίτη. Δαυὶδ ὀσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη († 540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοθθίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ι' 11-ια' 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 16-20).

27. Τετάρτη. Σαμψὼν ὀσίου τοῦ ξενοδόχου († 530).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. δ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 2-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 20-26).

28. Πέμπτη. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 13-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 27-30).

29. Παρασκευή. Πέτρου († 64) καὶ Παύλου († 67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορουφαίων ἀποστόλων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (Τ.Μ.Ε., 29 Ἰουνίου §§1-3).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἄπαντα κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ*

ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσουκτικόν. Ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ ἀπολυτίκιον δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες μόνον οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουν. 29, «Ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ» (Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9). Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουν. 29, «Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη» (Μτθ. ις' 13-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Σημείωσις. Σήμερον ἑσπέρας εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρξ. ις' 16-36) τελεῖται ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου πάνδημος πανηγυρικός ἑσπερινός, ὃς τις μεταδίδεται καὶ διὰ τῶν ραδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν διαύλων.

30. Σάββατον. † Συναξίς τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονου»· κοντάκιον «Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 πρῶτα ἑσπερία στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς «Ποίσις εὐφημιῶν» κ.λπ.

---

* Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παλαδοπούλου († 1938).

Ἦχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστήρα τρισημέριστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλάισμα, εὐφροσύνης γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτὸν σου μαρτύριον· ἅγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρόσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

καὶ ἐκ τῆς 30ῆς τὰ 3 προσόμοια* τῶν 12 ἀποστόλων «Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων», Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδομένου ἤχου τῆς ἐβδομάδος «Παρήλθεν ἡ σκιά». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου, Δόξα, «Ἐορτὴ χαρμόσυνος», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετ. ἐσπέρας). Ἀπολυτικά «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθροννοι», Δόξα, «Ἀπόστολοι ἅγιοι», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. Καθίσματα τὰ τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας τῆς 29ῆς Ἰουνίου. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ῆς τοῦ μηνός) μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὥδῃς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Τὸ ἐξαποστειλᾶριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 4 προσόμοια «Ἡ κορυφαία κρηπίς», Δόξα, «Ἦν διήλθετε κτίσιν φωτίσαντες», Καὶ νῦν, «Δέσποινα, πρόσδεξαι» (Παρακλ., ἦχ. πλ. δ΄, Πέμπτη πρωί). Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτικίον «Ἀπόστολοι ἅγιοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Οἱ τῶν ἀποστόλων», «Ἀπόστολοι ἅγιοι» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν». Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων, Κυρ. ι΄ ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ἰουν., «Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους» (Μτθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

---

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ἀναγράφει τὰ 3 στιχηρὰ τῶν πρωτοκορυφαίων «Ποίους εὐφημιῶν» τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς χθὲς καὶ τὰ 3 πρῶτα τῆς σήμερον «Ἐδωκας κανημήματα», τὰ ὁποῖα ὅμως ἐπίσης ἀναφέρονται εἰς τοὺς δύο κορυφαίους ἀποστόλους καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς 12· διὰ τοῦτο ἐπεκράτησαν τὰ 3 δευτέρα τοῦ Μηναίου.

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

1. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ († 284). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν δ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων», Δόξα, «Ἀπόστολοι ἅγιοι»· κοντάκιον «Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους κήρυκας».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναιίου 3 «Ὀλην ἀποθέμενοι» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῶν ἁγίων «Ἀτελεύτητος ὑπάρχει», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας [ἔνθα τιμῶνται ἰδιαίτερος οἱ ἅγιοι λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἁγίων «Πάντοτε ἔχοντες Χριστόν», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου» (Παρακλητικὴ, ἦχος πλ. β΄, Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ἅγιοι ἀνάργυροι», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἅγιοι ἀνάργυροι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μεθ' ἑορτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μεθ' ἑορτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ´ ὥδῃς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν ἁγίων καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα αὐτῶν μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωπέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ δ´ ἀναστάσιμον, τὸ τῶν ἁγίων «Τὴν χάριν τῶν ἰάσεων» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῶν ἁγίων 3 προσόμοια «Νάμασι τοῦ Πνεύματος» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος», «Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ´ ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό», Δόξα, τὸ ε´ ἑωθινὸν «Ὡ τῶν σοφῶν σου», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς´ ὥδῃς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Εὐφραίνεσθω», «Ἅγιοι ἀνάργυροι» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῶν Ἀναργύρων, 1 Νοεμ., «Ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ» (Α´ Κορ. ιβ´ 27-ιγ´ 8). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε´ Ματθ., «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν» (Μτθ. η´ 28-θ´ 1).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

2. Δευτέρα. † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρνας (473).

Ἡ ἀκολοιουσία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου· τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἅπαξ.

Μεσονυκτικὸν τὸ τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκιον δὶς· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α΄). Καταβασίαι δὲν λέγονται, πλὴν μόνον ἐκ τοῦ β΄ κανόνος οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ ὧδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· ψάλλομεν δὲ καὶ «*Τὴν τιμιωτέραν*»· ἀλλὰ μετὰ τοὺς αἶνους, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου «*Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς*»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ*» (Ἐβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. εἰς τὸν ὄρθρον, «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*» (Λκ. α΄ 39-49, 56)· «*Ἄξιον ἐστί*»· «*Ποτήριον σωτηρίου*».

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, γίνεται εἴσοδος ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

- 3. Τρίτη.** Ἰακίνθου μάρτυρος († 108). Ἀνατολίου Κων/λεως († 458), Θεοδότης μάρτυρος († 712), Γερασίμου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εὐρυτανίας († 1812).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιδ΄ 9-19)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 14-17, 22-30).

- 4. Τετάρτη.** Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 1220).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 38-45).

- 5. Πέμπτη.** Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἀθῶν († 1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐορτάσιμος, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν ἢ λιτὴ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», καὶ δοξολογία με-

γάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον 5ης Δεκ.: Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ' ἐβδ. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

6. Παρασκευή. Σισόη ὁσίου τοῦ μεγάλου († 429). Λουκίας μάρτυρος († 301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδριῶνος μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις' 1-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 3-9).

7. Σάββατον. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.), Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ (ι' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Εἰς τὰ ἔξαποστειλάρια, πρῶτον τὸ τοῦ Σαββάτου καὶ ὕστερον τὰ κάτωθι τῆς ἁγίας·

Ἦχος γ', πρὸς «Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις»

Ἐν οὐρανοῖς ὡς μάρτυς, Κυριακῆ σὺ τῷ Θεῷ, παρισταμένη ἐνδόξως, πάντας ἡμᾶς τοὺς εὐσεβῶς, μνήμην τὴν σὴν ἐκτελοῦντας, σῶζε σεπταῖς σου πρεσβεΐαις.

Θεοτοκίον (ὄμοιον)

Τρωτάταις κόρη, Κυριακῆς τῆς σεμνῆς, πρεσβεΐαις φύλαττε πάντας, δούλους τοὺς σοὺς ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης, ὡς προστασία τοῦ κόσμου.

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η' 14-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 9-13). Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἐορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναοῦς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς οἰκειᾶς φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν. Ἐὰν τυχὸν δὲν ὑπάρχη ἰδιαιτέρα φυλλάς, μετὰ τὸ ἔξαποστειλάριον λέγονται αἶνοι (τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας εἰς 4, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἔσπερινοῦ ἰδιόμελον «Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»). Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον

μαρτυρικά (4 Δεκ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἔλθειν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 22-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μρκ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 8. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Προκοπίου μεγαλομάρτυρος († 303)· Θεοφίλου ὁσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης († 1548), Ἀναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἰωαννίνων († 1734). Ἦχος δ'· ἑωθινὸν ε'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»· κοντάκιον «Ἡ μάρτυς Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Ἐξέλαμψε σήμερον», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Ταῖς μυστικαῖς λαμπηδόσι», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε» (Παρακλητική, Σαββάτω ἑσπέρας πλ. δ' ἤχου)·

Ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστὶ», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή «Τὰ τῆς σῆς παραδόξου ἐγέρσεως».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

Εὐαγγέλιον ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ ε' ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

Καταβασιαὶ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

Εὐαποστειλάρια «Ἅγιος Κύριος», τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός», τὸ τοῦ Μηναίου «Ἐξ οὐρανοῦ ὡς τῷ Παύλῳ» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου στιχηρὰ 4 –εἰς τοὺς στίχους τῶν ἀποστίχων τοῦ ἔσπερινου τὰ δύο τελευτάια «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» καὶ «*Τοῖς ἁγίοις*»–), Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν «*Ὡ τῶν σοφῶν σου κριμάτων*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ε΄ ἐπιστ., «*Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας*» (Ῥωμ. ι΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ε΄ Ματθ., «*Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν*» (Μτθ. η΄ 28-θ΄ 1).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 9. Δευτέρα.** Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α΄ αἰ.). Διονυσίου τοῦ ῥήτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίου τῶν ἐν Ἄθω, Μιχαὴλ νεομάρτυρος (Πακνανᾶ) τοῦ Ἀθηναίου († 1770).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις΄ 17-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 10-23).

- 10. Τρίτη.** Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων († 319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. α΄ 1-9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 24-30).

- 11. Τετάρτη.** Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος († 451). Ὀλγας ἱσαποστόλου († 969), Νεκταρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Βρυούλων († 820).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῆς ἁγίας ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 11ης Ἰουλίου §§1-3). Τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «*Λίαν εὐφρανας*» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξο-

λογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τῆς ἁγίας, Δευτ. ιε´ ἔβδ. Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μρ. ε´ 24-34). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου (μετὰ τῶν εἰρωμῶν) καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, Κυρ. ις´ ἐπιστ., «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β´ Κορ. ς´ 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ´ ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἠρώτα τις τῶν Φαρισαίων» (Λκ. ζ´ 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

12. Πέμπτη. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων (β´ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ς´ ἔβδ. ἐπιστ. (Α´ Κορ. γ´ 18-23)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς´ ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ´ 36-43).

13. Παρασκευή. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου († 794), μάρτυρος Γολινδοῦχ.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8ης Νοεμ. (Ἐβρ. β´ 2-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8ης Νοεμ. (Λκ. ι´ 16-21).

14. Σάββατον. Ἀκύλα ἀποστόλου (Πρξ. ιη´ 2). Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσήφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἁγιορείτου († 1809).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ ἀλληλοῦα εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σάβ. ς´ ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ´ 1-6)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς´ ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. θ´ 18-26).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ὁ ὄσιος Νικόδημος, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις), καὶ ἀναγινώσκονται τὰ εἰς τὴν οἰκίαν φυλλάδα κείμενα ἀναγνώσματα.

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ς´. «Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ´ Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». Κηρύκου μάρτυρος καὶ Ἰουλίτης τῆς μητρὸς αὐτοῦ († 305). Ἦχος πλ. α´, ἔωθινὸν ς´.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰδήσις. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων πατέρων κείται ἐν τῷ Μηναίῳ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ἰουλίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ», ἀναστάσιμα 4 (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §7), τῶν πατέρων προσόμοια 4 εἰς 6, Δόξα, «Τὰς μυστικὰς σήμερον», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι´ ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν´ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α´ στιχολογίας μετὰ θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τὰ τῆς β´ στιχολογίας μετὰ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν πατέρων ἀπὸ γ´ ὧδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῶν πατέρων «Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι» καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ´ ς´ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς 15ης Ἰουλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ς´ ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», τῶν πατέρων «Πατέρων θεῶν σήμερον» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ἐν δύο ταῖς θελήσειν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «*Ὁλην συγκροτήσαντες*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν πατέρων «*Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», τὸ τῶν πατέρων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς Κυρ. τῶν πατέρων Ἰουλίου– Κυρ. τῶν πατέρων, 11 Ὀκτ., «*Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων*» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 18 Ἰαν., «*Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. *Ἐνθα τυχὸν τιμῶνται ἰδιαιτέρως οἱ ἅγιοι μάρτυρες, ἢ εορτάσιμος αὐτῶν ἀκολουθία (ἐν τέλει τοῦ Μηναίου ἢ ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος) συμπάλλεται σήμερον κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., τῇ 17ῃ Ἰουλίου).*

16. Δευτέρα. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος († 311).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ε' 9-ζ' 11)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 54-58).

17. Τρίτη. † Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὰ ἀποστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου*» (Παρακλ., ἦχ. πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως «*Ὑγράν διοδεύσας*» καὶ οἱ δύο τῆς ἁγίας· καταβασίαι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἔλθειν τὴν πίσιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ.

Ματθ., «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος*» (Ματθ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

18. Τετάρτη. Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων († 363).

Ἀπόστολος: *ἡμέρας*, Τετ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 12-24)·
Εὐαγγέλιον: *ἡμέρας*, Τετ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ' 35-ιε' 11).

19. Πέμπτη. Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου, ὁσίων († 380).

Ἀπόστολος: *ἡμέρας*, Πέμ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 24-35)·
Εὐαγγέλιον: *ἡμέρας*, Πέμ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 12-21).

20. Παρασκευή. Ἡλιού προφήτου τοῦ Θεοσβίτου (940 π.Χ.).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ προφήτου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον τοῦ ἔσπερινου, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προφήτου*» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Τὸ ἀπολυτίκιον ἔν τε τῷ ἔσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μετὰ τοῦ ὁμοῦχου α' θεοτοκίου «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ τῆς Θεοτόκου μικρὸς παρακλητικὸς κανὼν «*Υγρὰν διοδεύσας*» καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιῦ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «*Προστασία*». Ἀπόστολος τοῦ προφήτου, Ἰουλίου 20, «*Υπόδειγμα λάβετε*» (Ἰακ. ε' 10-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. α' ἑβδ. Λουκᾶ, «*Ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι*» (Λκ. δ' 22-30). Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις ἀλληλούια*».

21. Σάββατον. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεὼν ὁσίου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ († 590). Παρθενίου ἐπισκόπου τῶν Ῥαδοβιζίων Ἰαση.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ ἀλληλούια εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: *ἡμέρας*, Σαβ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιβ' 1-3)· Εὐαγγέλιον: *ἡμέρας*, Σαβ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 37-ια' 1).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α΄ αἰ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος. Ἦχος πλ. β΄, ἔωθινὸν ζ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου στιχηρὰ προσόμοια 3 «Μύρα προσεκόμισας Χριστῶ» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου «Πρώτη κατιδοῦσα», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Τῷ ἐκουσίως πτωχέυσαντι», Καὶ νῦν, «Ἀνίμφευτε παρθένε» (Παρακλητικῆ, Σαβ. ἑσπέρας, ἦχος πλ. δ΄).

Ἀπολυτικία «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, τῆς ἁγίας «Χριστῷ τῷ δι΄ ἡμᾶς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικία. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ὁ τὴν εὐλογημένην», καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», καὶ ὁ εἶρμος «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὸ τοῦ Μηναίου «*Μαρία κυριώνυμε*», ὃ ἐστὶ καὶ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινὸν «*Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωί*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Χριστῷ τῷ δι' ἡμᾶς*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ΄ ἐπιστ., «*Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοί*» (Ῥωμ. ιε΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ΄ Ματθ., «*Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί*» (Μτθ. θ΄ 27-35).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

23. Δευτέρα. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ († 1834).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. θ΄ 13-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 1-6).

24. Τρίτη. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος († 300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογητοῦ, Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου τοῦ ἐν Χίῳ μαρτυρήσαντος († 1635).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 5-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 6-12).

25. Τετάρτη. † Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου († 408-410) καὶ Εὐπραξίας († 413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (553).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει ἀκριβῶς εἰς τὸ Μηναιόν. Τὰ τῆς λιτῆς στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας ἅπαξ εἰς τὸν ἑσπε-

ρινόν και δις εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὸ δεύτερον. Καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Ἐνοιξὼ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής»· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπολυτίκια «Ζωὴν τὴν κηύσασαν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναίου «Προγόνων Χριστοῦ»· προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς 25ης Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ. «Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ε' ἔβδ. Λουκᾶ, «Οὐδεὶς λύχνον ἄψας» (Λκ. η' 16-21)· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια».

26. Πέμπτη. † Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος (β' αἰ.), Ἐρμολάου ἱερομάρτυρος († 305).

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τὸ δοξαστικὸν Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου» (Παρακλ., ἦχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἁγίας «Τὴν σπουδὴν σου τῇ κλήσει», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀπολυτίκιον «Τὴν σπουδὴν σου τῇ κλήσει» (δις μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». Κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Ἐνοιξὼ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Εἰς τοὺς αἶνους Καὶ νῦν, «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» (Παρακλ., ἦχ. β', Δευτ. ἑσπέρας). Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον μαρτυρικά (25 Νοεμ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «Ἦκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Ματθ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

27. Παρασκευή. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ († 305).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Τὴν σπουδὴν σου*»· κοντάκιον «*Τὸν νόον σου, πάνσεμνε*».

Ἡ ἀκολουθία ἐορτάσιμος οὔσα ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιῖου, δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, 27 Ἰουλ. ἢ Τρ. ιβ´ ἐβδ. Λουκᾶ*, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα´ 12-19)· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναιῖου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χοροὶ Ἰσραὴλ*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*» (6ης Αὐγούστου)· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτωβρίου, «*Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι*» (Β´ Τιμ. β´ 1-10)· Εὐαγγέλιον: 23 Ἀπριλίου, «*Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν*» (Ἰω. ιε´ 17-ις´ 2)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Εἰδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι 5ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χοροὶ Ἰσραὴλ*». Εἰς τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*» μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου).

28. Σάββατον. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ ἀλληλουκία εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἁγίων, Κυρ. μυροφόρων (Πρξ. ς´ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η´ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ´ 30-37).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς μαρτύρων (γ´ -δ´ αἰ.). Ἔχος βαρῦς· ἑωθινὸν η´.

---

* Οὔτε τὸ Τυπικὸν οὔτε τὸ Μηναιῖον ὀρίζουν ποῖον εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου. Εἰς τὸ Εὐαγγελιαρίον ἀναγράφεται διὰ τὴν σήμερον ἢ ὡς ἄνω εὐαγγελικὴ περικοπή, ἐπειδὴ ὁμως τὸ ἐν χρήσει Μηναιῖον Ἰουλίου καὶ τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα ὀρίζουν εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς 23ης Ἀπριλίου, ἡ περικοπή τοῦ Εὐαγγελιαρίου (ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν) χρησιμοποιεῖται εἰς τὸν ὄρθρον.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ α´ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναιίου προσόμοια 6 (3 + 3), Δόξα, Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν «Ὑπὸ τὴν σὴν, δέσποινα».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιόν ἐστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ´ ὥδῃς τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ μεσῶδια καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χοροὶ Ἰσραὴλ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὁ τόκος σου ἄφθορος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ η´ ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ η´ ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Κατέλυσας» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤ-
χου· Ἀπόστολος: Κυρ. η' ἐπιστολῶν, «Παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ
τοῦ ὀνόματος» (Α' Κορ. α' 10-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η'
Ματθ., «Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον» (Μτθ. ιδ' 14-22).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ
τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

30. Δευτέρα. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος,
Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α' αἰ.).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς
βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32).
Ἀπόστολος: ἀποστόλου Σίλα, ὃν ζῆτει Σαβ. ε' ἔβδ. Πράξ.
(Πρξ. ιε' 35-41)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ' ἔβδ. Ματθ.
(Μτθ. ιη' 1-11).

31. Τρίτη. Εὐδοκίμου δικαίου (θ' αἰ.), προεόρτια τῆς προόδου
τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. θ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιβ' 12-
26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη' 18-22,
ιθ' 1-2, 13-15).

ΜΗΝ ΔΥΝΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. Τετάρτη. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἢ τοι ἢ ἔξοδος αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ παλατίου εἰς τὴν Πόλιν· τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεάζαρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὀσιομάρτυρος τῆς ἐν Κυθήροις (τυπικὸν 1ης Αὐγούστου §§4-6).

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπενταυγούστου

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον μόνον οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου· καταβασίαι (μόνον σήμερον) οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος». Ἐξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»· τρισάγιον προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῶν μαρτύρων (9 Μαρτίου)· Ἀπόστολος· τῶν ἁγίων, Κυρ. α' ἐπιστ., «Οἱ ἅγιοι πάντες» (Ἑβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον· ὁμοίως, Τετ. γ' ἐβδ. Ματθ., «Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς» (Ματθ. ι' 16-22)· «Ἄξιον ἐστὶ»· κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουϊα», «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Εἵδησις. Ἀπὸ σήμερον τὸ ἐσπέρας μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἐσπερινῶν –ἐξαιρέσει τῶν ψαλλομένων εἰς τὸ λυχνικὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς

παραμονής της έορτής της Μεταμορφώσεως– εἷς ἐκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῇ μὲν α΄ ἡμέρᾳ ὁ μικρὸς, τῇ δὲ β΄ ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ἢ τις γίνεται ἀπὸ τῆς 5ης τοῦ μηνός, ψάλλονται, ὡς εἰθίσται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἐσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μικρὸς τὴν ἐσπέραν τῆς 1ης, 3ης, 6ης, 8ης, 10ης καὶ 13ης Αὐγούστου, ὁ δὲ μέγας τὴν ἐσπέραν τῆς 2ας, 7ης, 9ης, καὶ 12ης τοῦ μηνός.

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικά «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Δόξα, «Τὰς ἀλγηδόνας»· κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τοῦ πρωτομάρτυρος «Τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Πρῶτος ἐν μάρτυσι», Καὶ νῦν, τὸ α΄ ὁμόηχον θεοτοκίον «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (βλέπε Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Σάβ. ἐσπέρας). Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου (ζῆτει ἐν τοῖς ἑσπερίοις) «Πρῶτος ἐν διακόνοις» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) «Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β΄) «Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει», Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου «Χαίροις ἐν Κυρίῳ», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτῃ ἐσπέρας). «Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθὺς

Ἡ παράκλησις. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ ρμβ΄ (142ος) ψαλμὸς «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου». Οἱ χοροὶ τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ θεοτοκίον «Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς», Δόξα, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον θεοτοκίον «Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως ὡς ἔχει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ἄνευ τῶν εἰρμῶν (ἀλλ΄ ἐν τῇ θ΄ ὠδῇ ψάλλεται πρῶτον ὁ εἰρμὸς αὐτῆς). Μετὰ τὸ κοντάκιον «Προστασία» (καταλιμπανομένου τοῦ ἀντιφώνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθὺς τὸ προκείμενον «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου» καὶ τὰ λοιπά. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ «Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων» ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνά-

ριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον «*Βασιλείον διάδημα*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Ἡ ἔκτενης ἀπὸ τῆς αἰτήσεως «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός*», «*Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός*», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ψάλλονται τὰ ἑξαποστειλάρια «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» καὶ λοιπά (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἑξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἑκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 2ας Αὐγ.].

- 2. Πέμπτη.** Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Δαρδανελλίσις († 1690).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Ὁ ὄρθρος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι δὲν λέγονται ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Μετὰ τοὺς αἶνους ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀπόστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*»· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Δευτ. γ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ς' 8-ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κ' 17-28)· κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ψάλλεται ὁ ἑσπερινὸς τῆς 3ης Αὐγούστου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἐν συνέχειᾳ ἡ παράκλησις, κατὰ τὴν προγραφεῖσαν χθὲς διάταξιν, ἀλλὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ κανὼν τῆς μεγάλης παρακλήσεως ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Παρακλητικῆς), εἰς πάσας τὰς ᾠδὰς ἄνευ τῶν εἰρμῶν· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. (ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων στερεῖται ἰδιομέλου δοξαστικῶ) ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατασκευακὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», Δόξα, «*Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τῆς εὐσπλαγχνίας*». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 3ης Αὐγ.]

- 3. Παρασκευή.** Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσ/νίκη.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 26-40)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 12-14, 17-20).

Τῆ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Ψάλλεται ὁ ἑσπερινὸς τῆς 4ης Αὐγούστου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἐν συνέχειᾳ ἢ μικρὰ παρὰ κλησις· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὰ τροπάρια (τῆς μετ' ἀλληλουία ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου) «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἁγία». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 4ης Αὐγούστου.]

4. Σάββατον. Τῶν ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' ἀλληλουία εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιδ' 6-9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 32-39).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· Εὐσιγνίου μάρτυρος († 362). Εὐγενίου ὀσίου τοῦ Αἰτωλοῦ. Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν θ' (τυπικὸν 5ης Αὐγούστου §§4-6).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, καὶ προεόρτια 3 εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ».

Ἀπολυτικά τὰ ἀναστάσιμα «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν».

Ἀπολύσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἡ τοῦ μάρτυρος Εὐσιγνίου ἀκολουθία ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστὶ»· ἀπολυτίκιον «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α΄ στιχολογίας, ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς», καὶ εἶτα τὰ ἀναστάσιμα τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, καὶ ὁ προεόρτιος (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»)· ἀπὸ γ' ὥδης μόνον τὸ προεόρτιον κάθισμα «Ἐπεφάνη ἡστραπην»· ἀπ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χοροὶ Ἰσραήλ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὁ τόκος σου ἄφθορος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», καὶ τὸ προεόρτιον «Οἱ δόξης ἐφιέμενοι».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ προεόρτια 3 «Τῆς παναγίας ἐνδόξου μεταμορφώσεως» κ.λπ. εἰς 4 –μὲ τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ θ' ἑωθινὸν «Ὡς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ὥδης τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους», «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. θ' ἐπιστ., «Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί» (Α' Κορ. γ' 9-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ' Ματθ., «Ἦνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ» (Μτθ. ιδ' 22-34).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου παύει ἡ χορῆσις τῆς Παρακλητικῆς πλήν τῶν Κυριακῶν.

6. † Δευτέρα. Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους», Δόξα, «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»· κοντάκιον «Ἐν τῇ θεῖα σήμερον μεταμορφώσαι».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου (Προθεωρία τυπικοῦ §4) καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρις ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρω. Ἀπόλυσις (λεγόμενη καὶ ἐν πάσαις ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 13ης τοῦ μηνός) «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον» (Λκ. θ΄ 28-36)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα κ.τ.λ., ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· ἀντὶ τοῦ «Τὴν τιμιωτέραν» ἢ θ΄ ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἶτα οἱ εἰρμοὶ «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε», «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* «Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουῖα».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» καὶ τὸ κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, «Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν» (Β΄ Πέτρου α΄ 10-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Ματθ. ιζ΄ 1-9).

---

* Ἔστω γνωστὸν ὅτι νεώτεροι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ὡς εἰσοδικὸν τὸδε: «Θαβώρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς».

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ τροπάριον τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς «Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἰδομεν τὸ φῶς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

[Πολλάχου, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότη Χριστοῦ ὄριμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ «Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς»· «Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου» (βλ. Ἱερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ ἰχθύος κατάλυσις.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὖριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως (τὴν μὲν 7ην, 9ην καὶ 11ην ὁ α΄ κανὼν, τὴν δὲ 8ην, 10ην καὶ 12ην ὁ β΄).

2. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐάν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Σταυρὸν χαράξας».

3. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 12ης Αὐγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφθυμνίων αὐτῶν· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

4. Ἀπὸ αὖριον μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐν ἧ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ, ἀπόλυσις «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς» κ.τ.λ., ὡς ἐν τῇ 6ῃ Αὐγούστου.

Τῇ Δευτέρῃ ἑσπέρας. Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, γίνεται δὲ εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἡ μικρὰ παράκλησις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἑορτῆς (ἅπαξ), ὃ περ ψάλλεται καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 7ης Αὐγ.]

- 7. Τρίτη.** Δομετίου ὀσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 363). Νικάνορος ὀσίου († 1519), κτίτορος τῆς ἱ. μονῆς «Ζάβορδας» Γρεβενῶν· Θεοδοσίου ὀσίου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν, προστάτου Ἀργολίδος.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ι' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιε' 29-38)· Εὐαγγέλιον: μεθεόρτον, 7 Αὐγ. (Μρ. θ' 2-9).

Τῆ Τρίτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 8ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «Μετεμορφώθης» [ἐν δὲ τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 8ης Αὐγ.]

- 8. Τετάρτη.** Αἰμιλιανοῦ ἐπισκ. Κυζίκου ὁμολογητοῦ († 813-20). Μύρωνος ἐπισκ. Κρήτης τοῦ θαυματουργοῦ († 350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγοράς († 1680), Ἀναστασίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ († 1794).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ι' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ις' 4-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 28-32).

Τῆ Τεταρτῆ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 9ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 9ης Αὐγ.]

- 9. Πέμπτη.** Μαθίου τοῦ ἀποστόλου († 63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Δευτ. Διακαινησίμου (Πρξ. α' 12-17, 21-26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 43-46).

Τῆ Πέμπτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 10ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 10ης Αὐγ.]

- 10. Παρασκευή.** Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτυρος. Ξύστου ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 258).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ι' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 12-20)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ' 23-33).

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγούστου, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 11ης Αὐγ.]

11. Σάββατον μετὰ τὴν ἑορτήν. Εὐπλου διακόνου († 304). Νήφωνος Κωνσταντινουπόλεως († 1502)· ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος ἐν Κερκύρα, δι' οὗ ἐλύθη τῷ 1716 ἡ πολιορκία τῶν Τούρκων.

Ἡ μεθέορτος ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (βλέπε καὶ εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος τόμου §§52-63).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν· εισοδικὸν «*Δεῦτε προσκνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ*»· Ἀπόστολος· ἡμέρας, Σαβ. ι' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε' 30-33)· Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Σαβ. ι' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ' 24-ιη' 4)· «*Ἄξιον ἐστί*»· κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιάσθε, δίκαιοι*».

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων († 305-306). Ἦχος α', ἔωθινὸν ι'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Μετεμορφώθης*»· κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 4 «*Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε*» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου*» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς), Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Νόμου καὶ προφητῶν σε, Χριστέ*» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μετεμορφώθης*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Μετεμορφώθης*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Μετεμορφώθης*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ μεθεόρτα τῆς 12ης Αὐγουστοῦ ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ β´ τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγ.)· ἀπὸ γ´ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα αὐτῆς ἅπαξ· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ ι´ ἀναστάσιμον «*Τιβεριάδος θάλασσα*» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Φῶς ἀναλλοίωτον*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου*» κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα α) «*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἔθεμελίωσας*», β) «*Θαβώρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται*», Δόξα, τὸ ι´ ἑωθινὸν «*Μετὰ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον*», Καὶ νῦν, «*Ἵπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφρυνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*Μετεμορφώθης*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ι´ ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α´ Κορ. δ´ 9-16)· Εὐαγγέλιον: Κυρ.

ι' Ματθ., «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μτθ. ιζ' 14-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῆ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. «Τοῦ λίθου», Δόξα, «Μετεμορφώθης»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τῆ κυρία ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, ἄνευ ὅμως τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἄνευ τῆς λιτῆς, ἃ τινὰ καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται ὁ μέγας παρακλητικὸς κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρεῖς.

13. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῆ Δευτέρᾳ πρωί. Τὸ καθ' ἡμέραν μεσονυκτικόν, ἄνευ τῶν διὰ τὴν λιτὴν σιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ὁ ὄρθρος ψάλλεται ὡς ἐν τῇ α' ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' ἄνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)– τῆς ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. β' 3-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ' 13-22). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ α' κανόνος «Ὁ τόκος σου ἄφθορος». Κοινωνικὸν «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούϊα»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Μετεμορφώθης».

Τῆ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους»· ἀπόλυσις (μικρὰ) «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ», ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν τῆς ἑορτῆς.

Ὁ προεόρτιος ἑσπερινὸς τῆς 14ης Αὐγ. κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν καὶ ἡ τελευταία μικρὰ παράκλησις· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον «Λαοὶ προσκίρτησατε» (ἅπαξ).

- 14. Τρίτη.** Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαίου τοῦ προφήτου (ἡ' π.Χ. αἰ.).

Εἶδησις. Σήμερα, ἐάν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν» (ὄρα εἰρμούς β' κανόνος 15ης Αὐγούστου).

Τῆ Παρασκευῆ πρωὶ ὁ ὄρθρος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γεν. τυπ. διατάξεις, §§52-63). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Τῆ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου ἡ οἰκουμένη*»· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. β' 14-γ' 3)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ' 23-28).

- 15. Τετάρτη.** † Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Λαοὶ προσκιρτήσατε*»· κοντάκιον «*Τῆ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἀκριβῶς ἔχει εἰς τὸ Μηναιόν, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ θὰ ψαλοῦν εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν τῇ γεννήσει*» ψάλλεται τρίς (ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*»). Ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν κοίμησιν ἐορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου. Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς τὸ «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*». Οἱ δύο κανόνες μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Καταβασίαι «*Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ*»· ἡ θ' ὥδη τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α' «*Αἶ γενεαὶ πᾶσαι μακαριζομένη σε*» εἰς δὲ τὸν β' «*Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς παρθένου*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Αἶ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*». Τὸ ἔξαποστειλᾶριον (τρὶς). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς εἰς 4 μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῆ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν τῇ γεννήσει*» ἅπαξ.

Σημείωσις. Ἐνιαχοῦ, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἐορτῆς «*Πεποικιλμένη τῇ*

θεία δόξη» και «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου» (βλέπε εἰς τὸ Μηναῖον τὴν πρὸ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ὑπάρχουσαν διάταξιν).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὐγ. ἢ 8 Σεπτ., «Τοῦτο φρονεῖσθε ἐν ὑμῖν» (Φιλίπ. β' 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κόμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως· τὴν μὲν 16ην, 18ην, 20ὴν καὶ 22αν τοῦ μηνός ὁ α' κανὼν, τὴν δὲ 17ην, 19ην καὶ 21ην ὁ β'.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου, ἐὰν ἐορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασαίαι «Πεποικιμένην».

3. Ἐν ταῖς θείαις λειτουργίαις μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου λέγονται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον».

16. Πέμπτη. Ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἧ τοι τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος († 298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου († 1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 15 Αὐγ. 1579), Ἀποστόλου († 1680) καὶ Σταματίου νεομαρτ. τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων.

Εἰς τὴν θ'. «Ἐν τῇ γεννήσει»· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ) «Ποίεις οἱ εὐτελεῖς χεῖλεσι» (βλέπε 15 Αὐγ.), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦ-

τε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν» (16 Αὐγ.). Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀποστιχα τὰ τῆς σειρᾶς «Δῆμος τῶν μαθητῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, μεθεόρτον «Ὅτε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἐορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἱ. μανδηλίου (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»). Καταβασίαι «Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ»· «Τὴν τιμωτέραν» καὶ ὁ εἰρμός «[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηται τῆς φύσεως οἱ ὄροι». Ἐξαποστειλᾶριον τὸ τῆς σειρᾶς «Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος» δις. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ τοῦ ἐσπερινοῦ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου μανδηλίου «Ποίοις οἱ γηγενεῖς ὄμμασιν» εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν 15 Αὐγούστου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς ἐορτῆς. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις». Ἀπόστολος: 16ης Αὐγ., ζῆτει Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ἱεροῦ μανδηλίου, 16ης Αὐγ. (Λκ. θ΄ 51-57, ι΄ 22-24 καὶ ιγ΄ 22). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

- 17. Παρασκευή.** Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἰουλιανῆς († 257), Δημητρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης († 1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63)· Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. δ΄ 13-18)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἐβδ. Ματθαίου (Μτθ. κδ΄ 27-33, 42-51).

- 18. Σάββατον.** Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἐρμοῦ· ἀνακομιδῆ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ια΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. α΄ 3-9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιθ΄ 3-12).

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν. Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ, Στρατηγίου μαρτύρων († 304). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ια΄ (τυπικὸν 15ης Αὐγ. §§ 13-15).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει»· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ἔω τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 15ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄσατε, λαοί, τῇ μητρὶ» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει». Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα καθίσματα τῆς 19ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς (15 Αὐγ.) ἄνευ τῶν εἰρμῶν ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ μεθέορτον μεσῶδιον κάθισμα «Ὁ πάντιμος χορός» (ζῆτει ὡς μεσῶδιον εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 19ης τοῦ μηνός)· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Πεποικιμένη τῇ θεῖα δόξῃ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ια' ἀναστάσιμον, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς «Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου» κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου», β') «Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν», Δόξα, τὸ ια' ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς ἀλλ' εἰς τὸ β' μὲ ἐφύμνιον «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ια' ἐπιστ., «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς» (Α' Κορ. θ' 2-12)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια' Ματθ., «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι» (Μτθ. ιη' 23-35).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

20. Δευτέρα. Σαμουὴλ προφήτου (1144 π.Χ.), Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 10-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. α' 9-15).

21. Τρίτη. Θαδδαίου ἀποστόλου (α' αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 15-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. α' 16-22).

22. Τετάρτη. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ' αἰ.).

Σήμερον ἐν τῷ μηνίῳ τίθεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος Λούπου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὐριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἑβδ. Ματθ. (Ματθ. α' 23-28).

Εἰδήσις. Ἐν τισι περιοχαῖς ὀρθῶς ἔχει ἐπικρατήσει (καὶ εἰς ἑορτάζοντας ἀκόμη ναοὺς) νὰ ψάλλεται σήμερον 22α τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προουσιωτίσσης ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων. Αἱ μὲν ἀκολουθίαι τοῦ μηναιῖο καταλιμπάνονται [λεγόμεναι ἐν τοῖς ἀποδείκνοις], εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκειται Ἀπόστολος τῆς 21ης Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή», καὶ Εὐαγγέλιον τῆς 8ης Σεπτ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κόμην τινά». Οὕτω τῇ ἐπαύριον 23ῃ θὰ ψαλῆ ἀμιγῶς ἡ τῆς ἀποδόσεως ἀκολουθία.

23. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προουσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ' αἰ.), Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων († 202). (Τυπικὸν 15ης Αὐγούστου §16.)

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀπαραλλάκτως κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, ἀλλ' ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τοῦ «*Μακάριος ἀνὴρ*» καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων. Ἐν τῷ μεσονυκτικῷ ἄνευ τῶν σιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ ἄνευ τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ, ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ ἄνευ τῆς ὑπακοῆς μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν (ἀντὶ τῆς ὁποίας ψάλλεται τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «*Ἐν τῇ γεννήσει σου*»· μνηολόγιον ἀναγινώσκειται τὸ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀντίφωνα καὶ ἀναγνώσματα καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῇ 15ῃ Αὐγούστου.

Σημείωσις. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς λέγονται ἀπαραιτήτως καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἔνθα σήμερον συμπάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος καὶ ἡ πανηγυρικὴ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προουσιωτίσσης.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὖριον ἄρχεται ἡ χορῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὖριον μέχρι τῆς 21ης Σεπτεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «*Σταυρὸν χαράξας*» κοντάκιον μέχρι τῆς 12ης Σεπτεμβρίου «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*» (πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου).

24. Παρασκευή. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος († β' αἰ.). Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ († 1779)· μετάθεσις εἰς Ζάκυνθον τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Διονυσίου, ἐπισκ. Αἰγίνης (1624).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 10-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. β' 18-22).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ὁ νεομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία ἐκατέρου ψάλλεται ἐορτάσιμος κατὰ τὴν εἰς ἐκάστην φυλλάδα διαλαμβανομένην τάξιν, ἀλλὰ καταβασιὰ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τὰ τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου.

25. Σάββατον. Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς, με «Θεὸς Κύριος» (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν, Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων «*Παρήλθεν ἡ σκιά*» (Παρακλητ., Παρασκ. ἐσπέρας, ἦχ. β')· ἀπόστιχα τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ β' ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον «Θεὸς Κύριος»· καθίσματα τὰ τῆς Παρακλητικῆς ἄνευ τῶν δύο νεκρωσίμων· κανόνες, ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἀποστόλων· καταβασιὰ δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ μηναίου κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν· μετὰ τοὺς αἶνους ὅμως λέγομεν δοξολογίαν μεγάλην.

Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*»· Ἀπόστολος: ἀποστόλου Τίτου, 25 Αὐγ., «*Παῦλος δοῦλος Θεοῦ*» (Τίτ. α' 1-5, β' 15-γ' 2, 12-15)· Εὐαγγέλιον: ἀποστόλων, 18 Ἰαν. τὸ τῆς λειτουργίας, «*Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19)· κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.). Ἦχος γ', ἑωθινὸν α'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*»· κοντάκιον «*Ὠφθης μέγας ἥλιος*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ζῆλος ἀνδρός εὐσεβοῦς», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «ᾧ ζευγος ἄμωμον», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Καὶ τρόπων μέτοχος», Δόξα, τῶν ἁγίων «Ἀναφαίρετον ὄλβον», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἑστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου «Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδῃς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν» καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 3 προσόμοια εἰς 4 –μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ» καὶ «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»–, Δόξα, τὸ α' ἑωθινὸν «Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραινέσθω*», τῶν ἁγίων «*Ἀναφαίρετον ὄλβον*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιβ' ἐπιστ., «*Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον, ὃ εὐηγγελισάμην*» (Α' Κορ. ιε' 1-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ' Ματθ., «*Νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν*» (Μτθ. ιθ' 16-26).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

27. Δευτέρα. Ποιμένος ὁσίου († 450)· Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 7-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 6-12).

Σημείωσις. Ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου εὐρίσκεται εἴτε ἐν τέλει τοῦ Μηναίου εἴτε εἰς ἰδιαιτέραν φυλλάδα, ἣ τις τυχὸν προτιμηθεῖσα ψάλλεται ὡς ἔχει ἐκεῖ, ἣ δὲ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία καταλιμπάνεται.

28. Τρίτη. Μωυσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος († δ' αἰ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Ἐζεκίου βασιλέως τοῦ δικαίου (750 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 16-θ' 5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 13-21).

29. Τετάρτη. Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοπίστης ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου «*ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ*» (Τ.Μ.Ε. 29 Αὐγ. §1), ἄνευ Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Τρίτη ζ' ἐβδ. Ματθ., «*Ἦκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης*» (Μτθ. ιδ' 1-13)· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα*»· Ἀ-

πόστολος τοῦ Προδρόμου, 29 Αὐγ., «Ὦς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον» (Πρξ. ιγ' 25-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἦκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεύς» (Μρ. ς' 14-30)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Εἶδησις. Εἰς τὴν τράπεζαν νηστεία, ἢ τοι ξηροφαγία.

30. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ προδρόμου· Ἀλεξάνδρου († 340), Ἰωάννου († 595), Παύλου († 784) πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ι' 7-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 28-35).

31. Παρασκευή. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει ναῶ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον «Θεοτόκε ἀειπάρθενε» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἐβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. τῆς λειτουργίας, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28)· «Ἄξιον ἐστί»· κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Σημειώσεις. 1. Τὸ τροπάριον «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου» ὀρίζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ Τ.Μ.Ε. (§40).

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἑξάπαντος σφάλματος, γράφεται «περιλαβοῦσα» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «περιβλοῦσα».

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καί ἡ νύξ ὥρας 12

1. Σάββατον. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἡ τοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυή (1440 π.Χ.), Ἄμμουν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν παρθένων καὶ ἀσκητριῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἐρμογένους τῶν αὐταδέλφων μαρτύρων· Συμεὼν στυλίτου († 459). Μελετίου ὁσίου (τυπικὸν 1ης Σεπτεμβρίου, §§1-3).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*»· κοντάκιον «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου*».

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α´ στάσις τοῦ «*Μακάριος ἀνὴρ*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α´) καὶ τοῦ ὁσίου 6 (ἦτοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ἰδιομέλων – παραλείποντες τὸ α´ – ἕτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα εἰς τὴν α´ στιχολογίαν «*Ὁ καιροὺς καρποφόρους*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ὁ ἀρρήτω σύμπαντα*» (κείμενον μετὰ τὴν ζ´ ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς β´ στιχολ. ὡς ἀκριβῶς ἔχουν (τὰ τῆς γ´ στιχολ. καταλιμπάνονται). Ἐν συνεχείᾳ (παραλειπομένου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου καὶ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ) ὁ ν´ ψαλμὸς χῆμα καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες ἅπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὴν γ´ ᾠδὴν [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζητεῖ αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναίου) χῆμα, καὶ]

ψάλλονται τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ς' ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἑξῆς:

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,
ἦχος δ', «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῶζων τῷ ἐλέει σου, τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας, σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος

Ἀρρήτῳ πάντα ὡς Θεῷ ποιήσαντι σοφία, ἰσχύ τε πανουργικῇ διασῶζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῆ, ἐν τῇ σήμερον ἐτήσιῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὀρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσίαις κρᾶζοντες περιόδοις· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον Κύριε.

Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ πάσης δημιουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ἐπομονῆς στυλὸς γέγονας» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ τῆς Ἰνδίκτου «Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς» (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος: τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτ., «Παρακαλῶ πρῶτον πάντων» (Α' Τιμ. β' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. α' ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ» (Λκ. δ' 16-22). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε· ἀλληλούια»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

- 2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Μάμαντος μάρτυρος (γ' αἰ.), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ († 595). ἦχος δ'· ἑωθινὸν β'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ὁ πάσης δημιουργός», Δόξα, «Ἐπομονῆς στυλὸς»· κοντάκιον «Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Νέον φυτόν*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Δεῦτε συμφώνως*», Καὶ νῦν, «*Νεῦσον παρακλήσεσιν*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου καὶ τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιόν ἐστι*»· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Σταυρόν χαράξας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ β' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ μάρτυρος «*Τῷ γάλακτι ἐτρέφης*» καὶ τὸ θεοτοκίον «*Ὁ τῆς ζωῆς*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἪΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «*Μετὰ μύρων προσελθούσαις*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιγ' ἐπιστ., «*Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει*» (Α' Κορ. ις' 13-24)· Εὐαγγέλιον:

Κυρ. ιγ' Ματθ., «Ἀνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης» (Μαθ. κα' 33-42).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»: «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 3. Δευτέρα.** Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος († 302), Θεοκτίστου ὁσίου († 467). Χαρίτωνος μάρτυρος, Φοίβης διακόνου (α' αἰ.)· Πολυδώρου νεομάρτυρος († 1794)· ἀνακομιδῆ τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως († 1920).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 10-19)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 10-23).

- 4. Τρίτη.** Βαβύλα ἱερομάρτυρος († 251), Μουσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἐρμόνης († 117) ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ ἁποστ. Φιλίππου· Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροῖα μαρτύρων· Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ Κουρούκλη τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 1781).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 20-ιγ' 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 24-34).

- 5. Τετάρτη.** Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιγ' 3-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 35-41).

- 6. Πέμπτη.** Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδόκτης μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνίῳ διάταξιν. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα». Ἀπόστολος: τοῦ ἀρχαγγέλου, 8 Νοεμ., «Εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β' 2-

10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν» (Λκ. ι´ 16-21)· «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους».

7. Παρασκευή. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σφύζοντος μάρτυρος († 304).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις, §§52-63)· κοντάκιον προεόρτιον «Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία»· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιδ´ ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. β´ 6-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ´ ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ε´ 22-24, 35-ς´ 1).

8. Σάββατον. ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (τυπικὸν 8ης Σεπτεμβρ., §§4-6).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἐκ τῆς ῥίψεως Ἰεσσαί»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἷς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρεῖς. Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρος, ἧς τὸ γενέθλιον ἐορτάζομεν, δυνάμει...»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ´ στιχολ. κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ´ ὠδὴν «Ἡ παρθένος Μαριάμ». Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α´ 39-49, 56). Ἀπὸ γ´ ὠδῆς τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ «Πύλην ἀδιόδευτον» (καταλιμπανομένου τοῦ μεσφδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ´ ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχου «Ἐπεραγία Θεοτόκε» καὶ ἐν τέλει «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος». Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησις σου, Θεοτόκε» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἐξῆς ἀντίφωνα:

Ἀντίφωνον α´

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.
**Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτήν ἐν Ἐφραθαῖ, εὔρομεν αὐτήν ἐν
 τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...
 Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.
 Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...
 Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται.
 Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...
 Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...**

Ἀντίφωνον β΄

**ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ
 αὐτήν.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς
 σοι, ἀλληλούια.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

**Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυίδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ
 χριστῷ μου.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

**Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἤρετίσατο αὐτήν εἰς κα-
 τοικίαν ἑαυτοῦ.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

**ᾠδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετίσαμην αὐτήν. «Ἡ γέννησίς
 σου, Θεοτόκε...»**

**Ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. «Ἡ γέννησίς
 σου...»**

**Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. «Ἡ γέννη-
 σίς σου...»**

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν
 ἁγίοις θαυμαστός».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς
 σου, Θεοτόκε» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἰωακείμ καὶ
 Ἄννα».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., «*Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν*» (Φίλιπ. β' 5-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ Ἑξαίρετως «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (431). Ἦχος πλ. α'· ἑωθινὸν γ' (τυπικὸν 9ης Σεπτεμβρίου §§10-12).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 2556/5.7.1993 ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱ. Συνόδου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνιῶν, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ἰδιατέρῳ φυλλάδι.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*»· κοινάκιον «*Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «*Δεῦτε νῦν χορεύσωμεν*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*ᾠ μακαρία δνάς*», Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου «*Οἱ ἐξ ἀκάρπων*».

Ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Τῶν δικαίων θεοπατόρων σου*», Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς (9 Σεπτ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, [ὁ α' τῆς ἑορτῆς (8 Σεπτ.) ἄνευ εἰρμῶν] καὶ ὁ τῶν θεοπατόρων ἀπὸ γ' ὥδης μόνον τὸ μεσώδιον ἀθήσιμα τῶν ἀγίων «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα πανηγυρίζουσιν*»· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρόν χαράξας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ γ' ἀναστάσιμον «*Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται*», καὶ τὸ μεθέορτον (9 Σεπτ.) «*Ἀδὰμ ἀνακαινίσθητι*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἶδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου*», «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*»–, Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «*Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β' μετ' ἐφρυνίου «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*» [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν θεοπατόρων].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*», «*Τῶν δικαίων θεοπατόρων σου*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς Κυρ. πρὸ τῆς Ὑψώσεως· Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῆς Ὑψώσεως, Κυρ. κβ' ἐπιστ., «*Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν*» (Γαλ. ε' 11-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν*» (Ἰω. γ' 13-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

10. Δευτέρα. Μηνοδόρας, Μητροδόρας, Νυμφοδόρας τῶν μαρτύρων († 305-311).

Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καὶ μεθεορτοὺς καθημερινὰς (δηλονότι ἐκτὸς Κυριακῆς) ἄχρι τῆς 21ης τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου ἄνευ Παρακλητικῆς (ὄρα εἰς γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιε´ ἐβδ. ἐπ. (Γαλ. β´ 11-16)· Εὐαγγέλιον: προεορτίον, Τρ. β´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. γ´ 16-21).

11. Τρίτη. Θεοδόρας ὁσίας († 491). Εὐφροσύνου (θ´ αἰ.) τοῦ μαγείρου, Εὐανθίας μάρτυρος. Ἁγίας Θεοδόρας τῆς ἐν Βάστα Ἀρκαδίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε´ ἐβδ. ἐπ. (Γαλ. β´ 21 γ´ 7)· Εὐαγγέλιον: προεορτίον, Τρ. ς´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ´ 19-36).

12. Τετάρτη. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος († 313)· Κουρνούτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἰκονίου († γ´ αἰ.)· Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον τὴν α´ ἡμέραν τῆς ἐορτῆς, μετὰ τῶν κάτωθι διαφορῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ «*Μακάριος ἀνὴρ*», τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά.

Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ ἀπὸ γ´ ὥδῃς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ἦ παρθένος Μαριάμ*»· ἀφ´ ς´ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐσημειώθησαν εἰς τὴν 8ην Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκιον «*Ἦ γέννησίς σου, Θεοτόκε*» καὶ κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*». Ἀπόστολος: τῆς ἡμέρας, Τετ. ιε´ ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ´ 16-22)· Εὐαγγέλιον: προεορτίον, Δευτ. ς´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια´ 47-54). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

13. Πέμπτη. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορηγίου ἐκατοντάρχου (α' αἰ.). Ἱεροθέου ὀσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας († 1745).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυματοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*». Ἀπόστολος: τῶν ἐγκαίνιων, Σεπτ. 13, «*Ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι*» (Ἐβρ. γ' 1-4). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Ἰουν. 29, «*Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας*» (Μτθ. ις' 13-19). «*Ἄξιον ἐστὶ*». Κοινωνικὸν «*Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· ἀλληλούια*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

14. Παρασκευή. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Ϛ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν*», Δόξα, «*Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος*»· κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*».

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Σταυροῦ ψάλλεται ἅπασα ὡς ἀκριβῶς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις ἔχουν ὡς ἐξῆς· «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ*» καὶ «*Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς*». Τὸ ἀπολυτικὸν «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» ἐκ τρίτου εἰς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ «*Θεὸς Κύριος*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὑψώσιν ἐορτάζομεν, προστασίαις τῶν τιμίων...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «*Σταυρὸν χαράξας*»· ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο εἰρμοὶ «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*», «*Ὁ διὰ*

βρώσεως τοῦ ξύλου». Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἦχον δ' (ἅγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ἄρχονται τοῦ ἁσματικοῦ «Ἄγιος ὁ Θεός», ὁ δὲ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἰστάμενος ἱερεὺς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠντρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἄριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ ἐξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἁσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός» μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμίωντων τὸν τίμιον Σταυρόν.

Α' ΥΨΩΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν Σταυρόν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρεῖς ἠντρεπισμένον τετραπόδιον ἴσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ «Σοφία· ὀρθοί», ἀποθέμενος δ' αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν.

Α' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρόν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ αὐτὸν λέγων «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἑκατόν, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρόν, ἄχρι πληρώσεως τῆς α' ἑκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῇ ἐπὶ τὰ δεξιά, ἴσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν λέγων «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν,

θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἑκατόν, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β' ἑκατοντάδος.

Γ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιᾷ, ἴσταιται βλέπων πρὸς δυσμὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν, ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος»· οἱ χοροὶ τὴν γ' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Δ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὐθις ὁ ἱερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιᾷ, ἴσταιται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν δ' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ἱερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιᾷ, ἴσταιται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν, ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθόδοξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν ε' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὑψωσις· ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ψάλλων τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως», εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτὸν ψάλλων «Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἴθ' οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί» κ.λπ.· τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἥς πληρωθείσης, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς εορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουία».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς». Ἄντι τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄ 18-24)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς» (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουία»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

2. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναιίου προτάσσεται ὁ τῆς ἑορτῆς. Ἐπίσης εἰς τὴν ἐν καθημερινῇ λειτουργίαν ἄχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς» καὶ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ».

15. Σάββατον μετὰ τὴν ὕψωσιν. Νικήτα μεγαλομάρτυρος († 372). Φιλοθέου ὁσίου (ι΄ αἰ.), Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεὼν Θεσσαλονίκης († 1429), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ Κρητός († 1811).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου (τυπικὸν 14ης Σεπτ. §8.). Ἐν τῷ ἑσπερινῷ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκια «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ Μηναιίου κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ εἶτα «Λίθος ἀχειρόμητος». Μετὰ τὰ ἐξαποστειλάρια [καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν], «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ (μικρὰ) δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ὡς ἐν

τῷ Μηναίῳ. «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ. ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφθυμίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σαββάτου· Ἀπόστολος Σαβ. μετὰ τὴν ὑψωσιν, Σαβ. ιβ' ἔβδ. ἐπιστ., «Βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν» (Α' Κορ. α' 26-β' 5)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. δ' ἔβδ. Ἰωάν., «Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσατέ με» (Ἰω. η' 21-30). «Ἄξιον ἐστίν»· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου († 304). Ἦχος πλ. β'· ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν 16ης Σεπτ. §§13-15).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Δόξα, «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, μεθέορτα τοῦ σταυροῦ 3 «Ῥφθη ἡ τοῦ ξύλου» κ.λπ. καὶ 3 τῆς μάρτυρος, Δόξα, τῆς ἁγίας «Ἡ διηνησιμένη ταῖς ἀρεταῖς», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «Πᾶσα γλῶσσα κινείσθω», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ὅν περ πάλοι Μωυσῆς».

Ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ», Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστίν», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς (16ης Σεπτ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς (14 Σεπτ.) καὶ ὁ τῆς ἀγίας· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (16 Σεπτ.)· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ δ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἀγίας «*Τῆς πανευφήμου*», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Σταυρὸς τοῦ κόσμου*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἀγίας ἕτερα 4 (ἢ τοὶ τὰ 3 ἰδιόμελα «*Ἀθλητικὴν πανήγυριν*» κ.λπ., ἀνὰ μίαν καὶ τὸ ἐν συνεχείᾳ –ἄνευ τοῦ Δόξα– «*Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος*») εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι*», «*Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου*», Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν «*Ὁρθρος ἦν βαθύς*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε΄ ὥδῃς τοῦ κανόνος τῆς ἀγίας].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Σῶσον, Κύριε*», «*Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ ὑψωθείς*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὴν ὑψωσιν, Κυρ. κα΄ ἐπιστ., «*Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται*» (Γαλ. β΄ 16-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Κυρ. γ΄ νηστ., «*Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν*» (Ματθ. η΄ 34-θ΄ 1).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*»· «*Πληρωθήτω*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

17. Δευτέρα. Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, μαρτύρων († 137).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ' 28-ε' 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἱεροὺς ναοὺς ἡ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρων.

Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. α'. «Τὸν συνάναρχον Λόγον».

«Ἐν ταῖς μάρτυσι λάμπεις Σοφία ἔνδοξε, καὶ στεφάνοις τῆς νίκης περικοσμεῖσαι λαμπροῖς· δι' ὃ ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς εὐφημοῦμέν σε, ὅτι θυγάτρια σεμνὰ τῷ μαρτυρίῳ ὄδηγεῖς, Ἀγάπην Πίστιν Ἐλπίδα· μεθ' ὧν μὴ παύση προεβέβειν, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

18. Τρίτη. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε' 11-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 23-δ' 1).

19. Τετάρτη. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων († 276).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ς' 2-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 1-15).

20. Πέμπτη. † Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ († 118). Ἰλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος († 1804).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ εισόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφес. α' 1-9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 16-22).

21. Παρασκευή. Ἀπόδοσις τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κοδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 130)· Ἰωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.).

Εἶδησις. Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἐορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ 22α μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιῶν κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ Ψαλτήριον, τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά.

Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ, καὶ ἡ μετὰ τὴν δοξολογίαν τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Συναξάριον ἀναγινώσκειται τὸ τῆς 21ης τοῦ μηνός. Αἱ ἀπολύσεις ἄνευ τοῦ χαρακτηριστικοῦ «Ὁ ἀναστάς» διὰ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐν τῷ ὄρθρῳ σήμερον τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Ἀπόστολος: τῆς ἡμέρας, Παρ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α' 7-17). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30). Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλ' εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς.

2. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία»: ἐὰν τυχὸν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι εἰς τὸν ὄρθρον «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

22. Σάββατον. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης († 117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ († 320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: Σαβ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 23-28). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 31-36).

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' (Α' ΛΟΥΚΑ). Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ραῖδος μάρτυρος, Ξανθίπτης καὶ Πολυξένης ὁσίων († 109), Νικολάου νεομ. τοῦ Καρπενησιώτου († 1672), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Κονίτισης († 1814). Ἦχος βαρῦς: ἑωθινὸν ε'.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολε ἅγιε Κοδράτε», Δόξα, «Καὶ τρόπων μέτοχος»· κοντάκιον «Ὡς θαυγῆ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ προδρομοῦ 4, Δόξα, «Ἐκ στειρευούσης σήμερον», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ προδρομοῦ «Ἄγγελος ἐκ στειρωτικῶν ὀδίνων», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτῆς μου» (Παρακλητ., Σάβ. ἐσπέρας, ἤχ. πλ. β').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Ἡ πρώτην οὐ τίκτουςα», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ προδρομοῦ· ἀπὸ γ' ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀπ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ε' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Προδρομοῦ «Ἡ τοῦ Προδρομοῦ ἔνδοξος» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ προδρομοῦ 3 εἰς 4 –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ», καὶ «Λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν»,–, Δόξα, τὸ ε' ἑωθινὸν «Ὡ τῶν σοφῶν σου», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Κατέλυσας», «Ἡ πρώτην οὐ τίκτουςα» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, 23 Σεπτ., «Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. α' Λουκᾶ, «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ» (Λκ. ε' 1-11).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

24. Δευτέρα. Θέκλης μεγαλομάρτυρος, Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσης» ἐν Κυθήροις. Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἄν δὲν ὑπάρχη ἰδιαίτερα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30). Ἀπόστολος: τῆς μεγαλομάρτυρος, λγ' Κυρ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 10-15)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Δευτέρας β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 38-44).

Εἰδήσεις. 1. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαίτερα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἔβδ. (Μτθ. κε' 1-13).

2. Ἐὰν ὑπάρχη ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσης, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμπάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκειται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον καιοὺς τῆς Μυρτιδιωτίσης ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ καταβασίων τοὺς εἰρμούς «Πεποικιλμένη τῇ θεῖᾳ δόξῃ», Ἀναγνώσματα τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλιπ. β' 5-11· Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Ἀπολυτικίον Μυρτιδιωτίσης.

Ἦχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ἄσωμεν ἄσμοισι τῇ θεομήτορι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα».

25. Τρίτη. Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. β' 19-γ' 7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 12-16).

26. Τετάρτη. † Ἡ μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεών τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τιμίας κάρας τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀπὸ Ῥώμης εἰς Πάτρας (26.9.64) καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἰ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὄρθρου –ἐκ τῶν βημοθύρων– τὸ ἰα' ἑωθινὸν «Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα' 1, 15-25). Οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ἀπόστολε Χριστῶ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτ., «Θεὸν οὐδεὶς πρόποτε τεθέεται» (Α' Ἰω. δ' 12-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῶ» (Ἰω. ιθ' 25-27, κα' 24-25). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

27. Πέμπτη. Καλλιστράτου μάρτυρος († 304)· Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος († 1764).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 14-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 12-19).

28. Παρασκευή. Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ († 350). Βαροῦχ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 17-25)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 17-23).

29. Σάββατον. Κυριακοῦ ὁσίου († 556). Πετρωνίας μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικάς τυπικάς διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 20-25)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 17-26).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' (Β' ΛΟΥΚΑ). Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ († 335). Ῥιψιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν. Ἦχος πλ. δ'· ἑωθινὸν ς'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τῆς ἐρήμου πολίτης»· κοντάκιον «Ὡς ὑπερμάχῳ κραταιῷ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἐσπέρια στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Τίς ἐπαξίως», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Εἰς τὸν ἄδυτον γνόφον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητ., Σάβ. ἐσπέρας, ἦχος πλ. β').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Καὶ τρόπον μέτοχος», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς ὡς συνήθως.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» τὸ ς' ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος» καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ς' ἑωθινὸν «Ἡ ὄντως εἰρήνη», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους», «Καὶ τρώπων μέτοχος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιζ' ἐπιστ., «Ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος» (Β' Κορ. ς' 16-ζ' 1)· Εὐαγγέλιον Κυρ. β' Λουκᾶ, «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν» (Λκ. ς' 31-36).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε». Καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

1. Δευτέρα. Ἀνανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ (ς' αἰ.) καὶ ποιητοῦ τῶν κοντακίων. Ἰωάννου ὀσίου τοῦ Κουκουζέλου. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§1-32. Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 1 Ὀκτ. (Πρξ. θ' 10-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 24-30).

Εἶδησις. Ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

2. Τρίτη. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος († 304).

Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 2 (Α' Τιμ. α' 12-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 37-45).

3. Τετάρτη. Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν († 96). Ῥουσικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δαμάριδος (α' αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων.

Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 3 Ὀκτ. (Πρξ. ιζ' 16-34)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 46-ζ' 1).

Σημείωσις. Ὃπου ἂν εορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαίτης φυλλάδος· καταβασιαὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἁγίου, Παρ. ς' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 44-54).

4. Πέμπτη. Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιη' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε' 33-ζ' 9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 17-30).

Σημείωσις. Ὅπου ἂν ἐορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαίτερας φυλλάδος· κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ἃ ζήτηι 13 Νοεμ. (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2. Ἰωάν. ι' 9-16).

5. Παρασκευή. Χαριτίνης μάρτυρος († 304)· Μεθοδίας ὁσίας τῆς ἐν Κιμώλῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιη' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ζ' 18-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 31-35).

6. Σάββατον. Θωμᾶ (τοῦ καὶ Διδύμου) ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ'· Ἐρωτηίδος μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ἤχου πλ. δ' (ἐκ τῆς ὁποίας παραλείπονται ὅλα τὰ νεκρώσιμα) συμψάλλεται μὲ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μηναίου κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν, εἰς στίχους 6, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου «*Τῆς πλευρᾶς ἐφραψάμενος*» κ.λπ. (ἀνὰ μίαν) καὶ τὰ ἔτερα 3 τῶν ἀποστίχων «*Ὡς περ μαργαρίτην σε*» κ.λπ., Δόξα, «*Ὡς ὑπρέτης τοῦ Λόγου*», Καὶ νῦν, τὸ πρῶτον θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*». Ἄνευ εἰσόδου, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας «*Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ*». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ τῆς Παρακλητικῆς 3 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου «*Μάρτυρες Κυρίου*», «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*», «*Εἴ τις ἀρετή*» (ἃ τινὰ εὐρίσκονται ὡς στιχηρὰ εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*»), τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὸ δὲ β' μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*», καὶ τὸ γ' μετὰ τοῦ «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος*», Δόξα, τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἰδιόμελον «*Τὰ θεῖα ἐποπτεύων*», Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτίκιον, ἤχ. γ', «*Ἀπόστολε ἅγιε Θωμᾶ...*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεός Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Παρακλητικῆς, εἰς δὲ τὴν β' στιχολ. τὰ τοῦ Μηναίου· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν

είρωμῶν (ἀλλ' ἄνευ τοῦ νεκρωσίμου τροπαρίου) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἴρωμοὶ τῶν ὠδῶν γ', ς', η' καὶ θ' τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἀπὸ γ' καὶ ς' ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· στιχολογοῦμεν καὶ «*Τὴν τιμιωτέραν*». Εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἴνους ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἀποστολε ἄγιε Θωμᾶ...*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἑωθινὸν θ', «*Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ*» (Ἰω. κ' 19-31)· κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ' (Γ' ΛΟΥΚΑ). Σεργίου καὶ Βάκχου μεγαλομαρτύρων († 290-303). Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος (δ' αἰ.), Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α' αἰ.) μαρτύρων. Ἦχος α', ἑωθινὸν ζ'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «*Σέργιος καὶ Βάκχος*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἐκραταιώθη τῶν τοῦ Χριστοῦ*», Καὶ νῦν, «*Ἀνύμφευτε παρθένε*» (Παρακλ., ἦχ. πλ. δ', Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας με θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*», καὶ τὰ τῆς β' στιχο-

λογίας με τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ' ὤδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναιίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον» καὶ τὸ τοῦ Μηναιίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν μαρτύρων στιχηρὰ 4 (τὰ 3 ἰδιόμελα «Δαυτικῶς ἀνεβῶν» κ.λπ. καὶ εἶτα τὸ «Υποδησάμενος Σέργιος» ἄνευ τοῦ Δόξα) –μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β) «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἑθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»–, Δόξα, τὸ ζ' ἑωθινὸν «Ἴδου σκοτία καὶ πρωί», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Οἱ μάρτυρές σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιη' ἐπιστ., «Ὁ σπείρων φειδομένως» (Β' Κορ. θ' 6-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ' Λουκᾶ, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν» (Λκ. ζ' 11-16).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

8. Δευτέρα. Πελαγίας ὁσίας († 457). Πελαγίας τῆς παρθενομάρτυρος († 303), Ταϊσίας τῆς πρώην πόρνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. α' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50).

- 9. Τρίτη.** Ἰακώβου ἀποστόλου, υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α΄ αἰ.). Ἄβραάμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α΄ αἰ.), Ἀνδρονίκου ὁσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ.
 Ἀπόστολος: ἀποστόλου, ι΄ Κυρ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)·
 Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Δευτ. γ΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 36-ι΄ 8).
- 10. Τετάρτη.** Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου ὁσίου (η΄ αἰ.).
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιθ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. α΄ 12-20)·
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 22-25).
- 11. Πέμπτη.** Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑπτὰ· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας († 850).
 Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Πέμ. γ΄ ἐβδ. Πρᾶξ. (Πρξ. η΄ 26-39)·
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 7-11).
- 12. Παρασκευή.** Προβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων († 850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου († 1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἁγίων.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιθ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. α΄ 27-β΄ 4)·
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 12-18).
***Σημείωσις.** Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου, ὡς παρατηρεῖ ὁ ὁσιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης, ὁ καὶ συντάκτης τῆς ἰ. ἀκολουθίας αὐτοῦ, μετατίθεται «ἐκ τῆς ιβ΄ τοῦ Μαρτίου μηνός, καθ' ἣν καὶ ἐτελεύτησε, διὰ τὸ ἐκείνην συμπύπτειν τῇ νηστείᾳ τῆς μεγ. τεσσαρακοστῆς» (ὁ περ συνέβαινε κατ' ἔτος κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον).*
- 13. Σάββατον.** Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων († 251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν († 1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.
 Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44).
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιθ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 58-ις΄ 3)·
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 1-10).

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΘ΄ (Δ΄ ΛΟΥΚΑ). «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαία ζ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ († 787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης. Ἦχος β΄, ἑωθινὸν η΄.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων πατέρων ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 11ην Ὀκτωβρίου (τυπικὸν 11ης Ὀκτωβρ. §§1-3).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*»· ἀντικοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, τὸ ιδιόμελον αὐτῶν «*Τὰς μυστικὰς*», Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Παρήλθεν ἡ σκιά*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων «*Τὴν ἐτήσιον μνήμην*», Καὶ νῦν, «*Νεῦσον παρακλήσειν*».

Ἀπολυτικά «*Ὅτε κατῆλθες*», Δόξα, «*Ὑπερδεδοξασμένως εἶ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον τῶν πατέρων «*Ἀποστολικῶν παραδόσεων*», Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, ἡ προστασία*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ὑπερδεδοξασμένως εἶ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα τῆς ἀ΄ στιχολογίας (ἀλλ΄ εἰς τὸ Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*»), καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

Εὐαγγέλιον ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτο-

κίου· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ἡ' ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα», τὸ τῶν πατέρων «Πατέρες οὐρανόφρονες» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν «*Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*Ἵπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ἧς ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ὅτε κατήλθες*», «*Ἵπερδεδοξασμένος εἶ*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυριακῆς τῶν πατέρων, 11 Ὁκτ., «*Πιστὸς ὁ λόγος*» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. δ' Λουκᾶ, «*Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων*» (Λκ. η' 5-15).

Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημειώσεις. Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ, ἐν ἣ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

15. Δευτέρα. Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης († 310). Σαβίνου ὀσίου († 760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§1-32. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. β' 12-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 18-22).

16. Τρίτη. Λογγίνου ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α' αλ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. β' 16-23)· Εὐαγγέλιον: μάρτυρος, ζ' Εὐαγγ. ἁγ. Παθῶν (Μτθ. κζ' 33-54).

17. Τετάρτη. Ὡσηὲ τοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὀσιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει· ἀνακομιδῆ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. β' 24-30)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 44-50).

18. Πέμπτη. † Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Μαρίνου μάρτ. τοῦ γέροντος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 18 Ὀκτ. §1), ἥ τοι μετὰ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν γίνεται εἴσοδος· εἰς τὰ ἀπόστιχα Καὶ νῦν «Θεοστόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας)· ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἅγιε», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγονται καταβασαί, ψάλλονται ὁμως αἶνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προσασία»· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 18 Ὀκτ., «Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε» (Κολασ. δ' 5-11, 14-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. τῆς λειτουργίας, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21)· κωνινικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀποστόλου τιμωμένους ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαίτερας φυλλάδος, ὅτε, καταλιμπανομένης τῆς Παρακλητικῆς, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ψάλλονται καταβασαί «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Ἡ παροῦσα μυριόλεκτος σημείωσις εἶναι περιττὴ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἄκρω δακτύλῳ ἀφαιμένους τοῦ Τυπικοῦ.

19. Παρασκευή. Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτυρος († 307).

Ἀπόστολος: προφήτου, Τρ. διακαιν. (Πρξ. β' 14-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 1-15).

- 20. Σάββατον.** Ἀρτεμίου μεγαλομ. († 326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος († 462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 1581).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 8-11)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 1-10).

Εἶδησις. Ὅπου ὑπάρχει ἰδιαίτερα ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γερασίου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμπάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, οὗ τινος ἀπαραιτήτως προηγούνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἔσπερινου καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὄρθρου, δοξαστικὰ ὅμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἁγίου (τυπικὸν 20ῆς Ὀκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὁμοίως τὰ ἀναγνώσματα τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Εἰς τοὺς ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου (ἢ τῆς ὁσίας) ναοὺς ψάλλεται μόνη ἢ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.

- 21. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ).** Ἰλαρίωνος ὁσίου († 371). Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ· Θεοδότης καὶ Σωκράτους μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Μονεμβασίας († 1773), Φιλοθέου ὁσίου. Ἦχος γ', ἔωθινὸν θ'.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Ἐκ νεότητός σου φέρων», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Πνεύματος ἁγίου πλήρης», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε» (Παρακλητ., Σάβ. ἑσπέρας, ἦχ. πλ. δ').

Ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου «Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α' στιχολογίας τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ έωθινόν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ θ΄ ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», καὶ τὰ τοῦ Μηναιίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»–, Δόξα, τὸ θ΄ έωθινόν «Ὡς ἐπ΄ ἐσχάτων», Καὶ νῦν, «Ἐπευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω», «Ταῖς τῶν δακρῦων σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κ΄ ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθέν» (Γαλ. α΄ 11-19)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ς΄ Λουκᾶ, «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν» (Λκ. η΄ 27-39).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

22. Δευτέρα. Ἀβερκίου ἰσαποστόλου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως († 167), τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν († 250).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κα΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. δ΄ 10-23)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 22-24).

23. Τρίτη. Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου († 63).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμειορτάσιμος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν, ἢ τοι εἰς τὸν ἔσπερινόν ἀνευ εἰσόδου καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἀνευ καταβασῶν, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος:

ἀποστόλου, Κυρ κ' ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον» (Γαλ. α' 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ζ' ἔβδ. Ματθ., «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ» (Ματθ. ιγ' 54-58)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Σημείωσις. Τὸ Τυπικὸν (Ὁκτ. 23 §2) ὀρίζει εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου, ἃ τινὰ δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸ Μηναῖον. Ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν μόνον ἂν ὑπάρχη πλήρης ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου (καὶ εἰ βούλεται ὁ προεστώς), εἶναι δὲ τὰ ἐξῆς τρία: Ἰακώβου α' 1-18, β' 1-13 καὶ γ' 11-δ' 6, ἃ τινα εὐρίσκονται εἰς τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Ἀποστόλου τὸ α' τῆ Τετ. τῆς λα' ἔβδ. ἐπιστ., τὸ β' τῆ Παρ. τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος καὶ τὸ γ' τῆ Τετ. τῆς λβ' ἔβδ. ἐπιστολῶν.

24. Τετάρτη. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος (β' αἰ.)· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Κολ. α' 18-23)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ς' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 9-13).

25. Πέμπτη. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν νοταρίων († 355), μαρτύρων· Ταβιθᾶς, ἣν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Κολασ. α' 24-β' 1)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 14-23).

26. Παρασκευή. † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου († 306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ Καὶ νῦν, «Δέσποινα πρόσδεξι» (Παρακλ. ἤχος πλ. δ', Δευτ. πρωί). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ ἅπαξ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἁγίου, Τρ. ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀπολυτίκια «Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν», «Μέγαν εὗρατο» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προσασία». Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, 26 Ὁκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β')

1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἔβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β' τροπαρίου τῶν αἰῶνων τοῦ ἁγίου, «Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν», μετὰ τὰς λέξεις «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», ψάλλεται οὕτως:

«...ἦν λυτρωθεῖσαν ἔνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου (Α΄) Παπαδοπούλου.

27. Σάββατον. Νέστορος μεγαλομάρτυρος († 306)· Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλάτου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44)· τὰ νεκρώσιμα τῆς Παρακλητικῆς παραλείπονται. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σάβ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. γ' 12-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 16-21).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ). † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων· Στεφάνου ὀσίου τοῦ Σαββαΐτου. Τῶν ἐν Ῥεθύμνη τεσσάρων νεομαρτύρων († 1824). Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἡπειρῷ πολέμῳ (1940). Ἦχος δ', ἑωθινόν ι'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Μέγαν εὖρατο», Δόξα, «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ἀθλήσας καλῶς».

Εἰδήσεις. 1. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνέκρινεν ἀπὸ τοῦ 1952 ὅπως ἡ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἀγομένη ἑορτὴ τῆς ἱεράς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῇ σήμερον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἱεράς Σκέπης ζητεῖ ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ εἰς τὴν οἰκίαν φυλλάδα.

3. Ἡ ἀκολουθία τῆς τιμίας Σκέπης, οὔσης ἑορτῆς θεομητορικοῦ ἀμφίου, συμψάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν τυπικὴν διατάξιν τῶν ὁμοειδῶν ἑορτῶν τῆς ἱεράς Ἐσθῆτος καὶ

τῆς τιμίας Ζώνης (Τ.Μ.Ε., 2 Ἰουλίου §§2-4, καὶ 31 Αὐγούστου §§2-4). Παράβαλε Ἡμερολ. Ἑκκλ. Ἑλλάδος ἔτους 1956 (σ. 147) καὶ ἐτῶν 1963-1968, «Δίπτυχα» ἔτους 2007· ἐπίσης «Σύστημα Τυπικοῦ» σ. 198 (§389, ὑποσ. 327).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς Θεοτόκου 6, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον ὁ πιστὸς λαὸς σου», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Τῆς σκέπης σου τῆς σωστικῆς».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Τῆς σκέπης σου, παρθένε», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε ἀειπάρθενε».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἑορτάζομεν, δυνάμει...»

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς, τὰ τριαδικὰ «Ἐξίόν ἐστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τῆς σκέπης σου, παρθένε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Λόγον ἀγαθόν»].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίου ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς, εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἑορτῆς δὶς (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται)· εὐθὺς μικρὰ συναπτὴ, ἐκφώνησις «Ὅτι ἠλόγηταί σου». Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν· ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «Σκέπη πέφηνας» δὶς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὰ συναξάρια, πρῶτον τὸ τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα τὸ τῆς 28ης

τοῦ μηνὸς (ἐκ τοῦ Μηναίου) μετὰ τῆς ἱκετευτικῆς κατακλειδὸς αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν ψάλλεται ἢ θ' ὠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς [μετὰ τῶν μεγαλυναρίων], ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ τῇ φυλλάδι, καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς «Ἄπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ι' ἀναστάσιμον «*Τιβεριάδος θάλασσα*» καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς Θεοτόκου προσόμοια 4 –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Ἦγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος*», «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*»–, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «*Αἶ δωρεαὶ τῆς σκέπης σου*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα (εἰς τὸ β' μετ' ἐφυμνίου «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*») [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66)].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ὡς περ νεφέλη ἀγλαῶς*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ*» (Ἐβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Λουκᾶ, «*Ἄνθρωπός τις... ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος*» (Λκ. η' 41-56).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄγγελιο τὴν σκέπην τῆς Θεοτόκου... Ἄπας γηγενής*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω*», «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἕξις:

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον «*Τὸ φαιδρόν*», καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'·

«*Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀννυνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἦν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερώς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλής· σὲ γὰρ*

σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι·
Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἀγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δό-
ξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθεΐᾳ ἄχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ εὐθύς ἡ κάτωθι δο-
ξολογία εἰς ἦχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δεΐξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ
ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου, Κύ-
ριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πληθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους·
Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρία ἐταλαιπωρήσαμεν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα
σφαγῆς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἴκοι ἡρημώθησαν καὶ
ἡμεῖς περιυβρίσθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ
ἀνωρθώθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ· πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε
χεῖρας· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα αἱ ἐξῆς αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (ἐκτενοῦς) ἱκεσίας,
τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς μεθ' ἐκάστην αὐτῶν ἀνὰ
ἓν τριποῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαίρεσει τῆς πέμπτης, μεθ' ἣν
ψάλλεται «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ', καὶ τῆς ἕκτης, μεθ' ἣν ψάλλε-
ται τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πρα-
εῖα τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ
ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ
ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεόν συνεργῆσαι καὶ κα-
τευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀνα-
παύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστε-
ως καὶ πατριδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ

συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τῇ σῇ ἀγαθότητι ἐπὶ τὴν εὐσημιον ταύτην ἡμέραν ἤγαγες ἡμᾶς ἀναμέλψαι σοι ᾠδὴν ἐπινίκιον τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ἴδου γὰρ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ ἀνάμνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιά σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Λαὸς γὰρ πόρρωθεν ἰταμὸς καὶ ἀνελέητος ἀνέβη ὡς λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξῆρε καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐξολοθρεύων ἔθνη, τιθεὶς τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν καὶ πόλεις καθαιρῶν παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς. Ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. Οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάσας τὰς θαλάσσας ταρασσομένας, τὸν οὐρανὸν φλεγόμενον καὶ πάσας τὰς πόλεις ἐμπεπυρισμένας, καὶ εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὰ τάφρους. Καὶ ἦκεν ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔθνος τὸ ὄπλομάχον καὶ εἶπον ἡμῖν· Κύψατε, ἵνα παρέλθωμεν. Ὁ δὲ λαὸς σου ἀνέστη καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἠμύνατο αὐτοῖς καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐδίωξεν εἰς χιλίους καὶ δύο μετεκίνησαν μυριάδας.

Ἄλλ' ἔδει πληρωθῆναι τὴν βουλήν σου, ὁ Θεός, καὶ ἔστρεψας τὴν νίκην ἡμῶν εἰς ἧτταν καὶ ἦλθον τὰ ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου καὶ ἐμίαναν τὴν χώραν ἡμῶν. Ἔθεντο τὰ θησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σου προσέθησαν πληγὰς· ἔθου ἡμᾶς ὡς λίθον καταπατούμενον καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγες ἡμᾶς· οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπασον ἑαυτοῖς καὶ ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν· οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν ἐτελεύτησαν ἐν λιμῷ· ἐπένθησεν ἡ γῆ καὶ ἐκ πάσης οἰκίας ἤρθη εὐφροσύνη καὶ χαρὰ· καὶ ἐκλαίομεν οὐ τοὺς τεθνηκότας οὐδὲ ἐθρηνοῦμεν ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐκλαίο-

μεν κλαυθμῶ τοὺς ἐκπορευομένους, ὅτι οὐκ ἦν ἐπιστρέψαι ἔτι καὶ ἰδεῖν τὴν γῆν τῆς πατρίδος αὐτῶν.

Ὅτε δὲ συνετελέσθη ἡ πονηρία τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐπλήσθη ἡ ταπεινῶσις ἡμῶν, ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Κύριος καὶ ὁ Ὑψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν καὶ ἀστραπαὺς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτούς· ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτούς καὶ ἐπαρθῆναι ἐκλιπόντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον· οἱ μεγαλορρημονοῦντες ὠνεδείσαντο αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν, καὶ ἐγενήθησαν αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς, ὅτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται.

Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Σὺ βασιλεὺς ἡμῶν, σὺ ἄρχων, σὺ καὶ κριτὴς, ὅτι ἡ δικαιοσύνη σου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται καὶ τὸ σωτήριόν σου εἰς γενεὰς γενεῶν. Τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὁδήγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀληθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, ἵνα ἀυλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ τὰ ὅσα αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατείλῃ, ἵνα οἱ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρομέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ «Δι' εὐχῶν».

29. Δευτέρα. Ἀναστασίας ὀσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας (γ' αἰ.), Ἀβραμίου ὀσίου († 360).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Κολασ. β' 13-20)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 29-33).

- 30. Τρίτη.** Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων († 285). Κλεόπα καὶ Ἄρτεμιᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Κολασ. β' 20-γ' 3)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 34-41).
- 31. Τετάρτη.** Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος († 250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 1754).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Κολασ. γ' 17-δ' 1)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 42-46).

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. Πέμπτη. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης (τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας). Δαυὶδ ὄσιου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις' αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμ. §1), ἢ τοι εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος· τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, «Ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ» (Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 47-ιβ' 1)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημειώσεις. 1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἁγίων εἴθισται εἰς ὠρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἶνους τοῦ Μηναίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὅποτε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον· τῶν ἁγίων, 1ης Νοεμ., «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς» (Μτθ. ι' 1, 5-8).

2. Ἐνθα ἰδιαιτέρως τιμῶνται οἱ ἅγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μετὰ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ἰουλίου, ὅποτε γίνεται εἴσοδος εἰς τὸν ἑσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» εἰς τὸν ὄρθρον.

3. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ὄσιος Δαυὶδ (ἡ ὁ ἱερομάρτυς Ἰάκωβος), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

2. Παρασκευή. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων († 341-345). Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ ἀγνώστου, τῶν ἐν Ἀγρινίῳ νεομαρτύρων († 1786).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Κολασ. δ' 10-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 2-12).

- 3. Σάββατον.** Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ' αἰ.)· ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου († 1797).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 1-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 1-6).

- 4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ' (Ε' ΛΟΥΚΑ).** Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 846), Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἐλεήμονος. Ἦχος πλ. α', ἑωθινὸν ια'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», Δόξα, «Ὡς τῶν ἀιχμαλώτων»· κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ καὶ ταχείᾳ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Ἀνδρειοφρόνως τελέσας», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Τῷ τοῦ Χριστοῦ ἔρωτι», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητικὴ, ἦχος πλ. β', Σαββάτω ἑσπέρας).

Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρῶν σου», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ

θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιού· ἀπὸ γ΄ ὥδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναιού· ἀφ΄ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θεῖαν ἔγερσιν» καὶ τὰ τοῦ Μηναιού.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», τὸ τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κβ΄ ἐπιστ., «Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν» (Γαλ. ς΄ 11-18)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ε΄ Λουκᾶ, «Ἀνθρώπος τις ἦν πλούσιος» (Λκ. ις΄ 19-31).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε». Καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

5. Δευτέρα. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Ἐρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. α΄ 1-5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 13-15, 22-31).

6. Τρίτη. Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ († 350). Λουκᾶ ὁσίου († 800-820), Λεονάρδου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. α΄ 6-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 42-48).

7. Τετάρτη. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει († 1053).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 48-59).

8. Πέμπτη. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (τυπικὸν 8ης Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων τοῦ ἔσπερινου· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» καὶ «Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεὸς μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα». Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α' ἔβδ. Μαθ., «Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε» (Μαθ. ιη' 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, προσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἵδησις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἑξῆς σημεία:
Ὡδὴ α' «...καὶ ἔσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον».

Ὡδὴ γ' «...πνευματικόν, στερέωσον· κὰν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Ὡδὴ ε' «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες ἐν τῷ ναῶ τοῦ Θεοῦ, ὡς περ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Ὡδὴ θ' «...φύσις γεραίρουσα τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., «Εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β' 2-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21). Κοινωνικὸν «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλούια».

9. Παρασκευή. Ὁνησιφόρου μάρτυρος (γ' -δ' αἰ.), Ματρῶνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας († 889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ († 1920).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 14-20)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 31-35).

Σημειώσεις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἁγίου θὰ ψαλλῆ ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διατάξιν αὐτῆς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου» μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν «ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλέπε εἰδήσιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου).

2. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ῆς Νοεμβρίου ψάλλεται ὡς ἐπισηρασιακὸν τὸ κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

10. Σάββατον. Ὀλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Ὁρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως († 304). Ἀρσενίου ὀσίου τοῦ Καππαδόκου († 1924).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ ἀλληλουσία εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 1-5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 37-43).

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ' (Ἡ ΛΟΥΚΑ). Μηνᾶ († 304), Βίκτωρος (β' αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου († 304) μαρτύρων, Θεοδώρου ὄσ. τοῦ Στουδίτου. Ἦχος πλ. β'· ἑωθινὸν α'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «Πάθος, Μηνᾶ, ἐκμιμούμενος» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Πάλιν ἡμῖν ἡ ἐτήσιος μνήμη», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τὸν ἀριστέα τοῦ Χριστοῦ» (ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξαστικὸν εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων), Καὶ νῦν, «Ἴδου πεπλήρωται» (Παρακλητ., ἦχος α', Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Οἱ μάρτυρες σου, Κύριε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (11 Νοεμ. §2), «ἡ τοῦ ὁσίου ἀκολουθία ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ μάρτυρος «Ἡ τὸ πρὶν ἀγνωσίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὁμοίον θεοτοκίον (μεσῳδιον τῆς 9ης Νοεμ.)·

Χαριστήριον αἶνον χρεωστικῶς, ὡς ἡ χήρα ἐκείνη δύο λεπτά, προσφέρω σοι δέσποινα, ὑπὲρ πασῶν τῶν χαρίτων σου· σὺ γὰρ ὠφθης σκέπη, ὁμοῦ καὶ βοήθεια, πειρασμῶν καὶ θλίψεων ἀεὶ με ἐξαίρουσα· ὅθεν ὡς ἐκ μέσου, φλογιζούσης καμίνου, ῥυσθεῖς τῶν θλιβόντων με, ἐκ καρδίας κραυγάζω σοι· Θεοτόκε βοήθει μοι, πρεσβεύουσα τῷ σῶ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δοθῆναί μοι· σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου.

Ἄφ' ε' ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τῶν μαρτύρων «Τοὺς οὐρανοὺς ἀστέρες» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ἐν σοί, πανάχραντε».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἀγίων ἔτερα 3 «Τοῖς τριβόλοις κεντούμενος» κ.λπ. εἰς 4 (τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ

ἀπόστιχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν «*Εἰς τὸ ὄρος*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ καθαρώτατος ναός*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτῶν φῶς λάμπαι*» (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον Κυρ. η΄ Λουκᾶ, «*Νομικὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Λκ. ι΄ 25-37).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως ᾿Αξιον ἐστίν*.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

12. Δευτέρα. Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 616-620)· Νείλου ὁσίου τοῦ μυροβλύτου (ε΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 20-γ΄ 8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ΄ 1, 12-15).

13. Τρίτη. † Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου († 407).

Ἡ ἀκολουθία ἐορτάσιμος οὔσα ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, ζῆτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν*» (Ἰω. ι΄ 1-9). Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον*» (βλέπε εἰδησιν 8ης Νοεμ.). Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ὁ τοῦ στόματός σου*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ καθαρώτατος ναός*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι΄ 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 14. Τετάρτη.** Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ἰβ' (α' αἰ.). Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ († 1340), Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου († 1800).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (Τ.Μ.Ε. 14 Νοεμ. §1), ἥ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἔσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασίων εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἅγιε Φίλιππε» ἐν τῷ ἔσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ' εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» δις μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθάρωτατος ναός». Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Κυρ. α' νηστ., «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α' 44-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

- 15. Πέμπτη.** Γουρία, Σαμωνᾶ († 299-306) καὶ Ἀβίβου († 222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. δ' 18-ε' 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 1-9).

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον ἄρχεται ἡ τεσσαρακοστὴ πρὸ τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἣν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, μέχρι μὲν τῆς 17ης Δεκεμβρίου κατάλυσις ἰχθύος, ἀπὸ δὲ τῆς 18ης ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου· βλέπε σχετικῶς καὶ Πηδάλιον, Ἀθῆναι 1982, ὑποσ. εἰς ἐρμηνείαν ξθ' κανόνος τῶν ἁγ. ἀποστόλων, σελ. 93-94, περὶ τὸ τέλος τῆς ὁποίας σημειοῦται: «Πρέπει δὲ νὰ φυλάττουν ταύτας (τὰς νηστείας) ὄχι μὲ ξηροφαγίαν καθὼς τὴν μεγάλην μ', ἀλλὰ μὲ οἰνέλαιον καὶ ἰχθυοφαγίαν, ἔξω μόνον τῶν Τετράδων καὶ Παρασκευῶν, ὅπου τυγχάνουν ἀναμεταξὺ εἰς τὰς νηστείας αὐτάς, καὶ ἔξω τῆς νηστείας τοῦ Αὐγούστου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἅπαξ μόνον, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως, ἰχθύος μεταλαμβάνομεν».

- 16. Παρασκευή.** Ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου, ὡς στερουμένη καθισμάτων τῶν στιχολογιῶν τοῦ ὄρθρου, εἶναι ἡμιορτά-

σιμος και ψάλλεται κατά την διάταξιν του Μηναιου, η̄τοι άνευ εισόδου εις τον έσπερινόν και άνευ καταβασιων εις τον όρθρον, αλλά μετά των στιχηρών του άποστόλου εις τους αίνους και δοξολογίας μεγάλης. Εις την λειτουργίαν κοντάκιον «*Ο καθαρώτατος ναός*». Άπόστολος: ευαγγελιστοῡ, Τρ. δ' έβδ. έπιστ., «*Λέγει η̄ γραφή· πᾱς ό πιστεύων*» (Ρωμ. ι' 11-ια' 2). Ευαγγέλιον: όμοίως, Σαβ. ε' έβδ. Ματθ., «*Παράγων ό Ίησους ειδεν άνθρωπον καθήμενον επί τώ τελώνιον*» (Μτθ. θ' 9-13). Κοινωνικόν «*Εις πᾱσαν την γην*».

17. Σάββατον. Γρηγορίου έπισκόπου Νεοκαισαρείας († 270). Γενναδίου αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως († 471).

Η ακολουθία του Σαββάτου ψάλλεται με «*Θεός Κύριος*» (βλέπε έμπροσθεν εις τας γενικάς τυπικάς διατάξεις §§31-44). Άπόστολος: ήμέρας, Σαβ. κδ' έβδ. έπιστ. (Β' Κορ. ια' 1-6). Ευαγγέλιον: ήμέρας, Σαβ. θ' έβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 57-62).

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ' (Θ' ΛΟΥΚΑ). Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. († 306). Ρωμανοῡ μάρτυρος († 308), Ζακχαιοῡ διακόνου († 307), Αναστασιοῡ νεομάρτ. εκ Παραμυθίας († 1743). Ἦχος βαρύς, έωθινόν β'.

Εις την θ'. Άπολυτίκιον «*Έν προσευχαίς γρηγορών*»· κοντάκιον «*Θαυμάτων πολλών*».

Εις τον έσπερινόν. Ο προοιμιακός και τώ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», αναστάσιμα 6 και του Μηναιοῡ τα 3 πρώτα προσόμοια «*Πλήρης γενναίου φρονήματος*» κ.λπ. εις 4, Δόξα, «*Φοβερά και παράδοξα*», Και νυν, «*Μήτηρ μεν έγνωσθης*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ήλαρόν*», τώ προκείμενον τῆς ήμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τᾶ αναστάσιμα, Δόξα, Και νυν, τώ θεοτοκίον αῡτων «*Υπό την σήν, δέσποινα*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Κατέλυσας τῷ στανρω̄ σου*», Δόξα, «*Ό μάρτυς σου, Κύριε*», Και νυν, «*Τό άπ' αιῶνος άπόκρυφον*».

Εις τώ μεσονυκτικόν. Μετά τον ν' ψαλμόν ό τριαδικός κανών του ήχου, τᾶ τριαδικᾶ «*Άξιον έστί*», τρισάγιον κ.λπ. και ή ύπακοή του ήχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ΄ ὧδῆς τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναιίου καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλ. 8 Νοεμ.)· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ β΄ ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», καὶ τὰ τοῦ Μηναιίου.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἴσοδον ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κδ΄ ἐπιστ., «Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β΄ 14-22)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Λουκᾶ, «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου» (Λκ. ιβ΄ 16-21).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

19. Δευτέρα. Ἀβδιὸν προφήτου (θ΄ π.Χ. αἰ.), Βαρλαάμ μάρτυρος († 304). Ἠλιοδώρου († 272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. α΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 20-25).

20. Τρίτη. Προεόρτια τῶν εισοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου († 816) ὀσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως († 447).

Σχολαζούσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης τοῦ μηνὸς τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Εὐφροσύνης σήμερον*»· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. α' 10-β' 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 26-37, ιη' 8).

21. Τετάρτη. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (τυπικὸν 21ης Νοεμβρίου §§ 5-7).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Χαρὰν προμνηστεύεται*» κοντάκιον «*Εὐφροσύνης σήμερον ἢ οἰκουμένην*».

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητροῦς, ἧς τὰ Εἰσόδια ἐορτάζομεν...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸν ὄρθρον [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολύλεος «*Ἐξηρεύξατο ἡ καρδιά μου*»], καταβασίαι «*Χριστὸς γεννᾶται*». Ἡ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...]* Μυστήριον ξένον». Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἐορτῆς, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή*» (Ἐβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτ., «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κόμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ Ἐξαρέτως «*Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Ειδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22α καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὄρθρον προτάσσεται ὁ α΄ κανὼν τῆς ἑορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β΄ κανὼν.

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

22. Πέμπτη. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων· Κικιλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ († 230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱερομαρτύρων.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 31-34).

23. Παρασκευή. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου († 394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. γ΄ 6-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 12-28).

24. Σάββατον. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης († 101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας († 311).

Ἀπόστολος: ἱερομαρτύρων (Φιλιπ. γ΄ 20-δ΄ 3)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι΄ 19-21).

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ΄ (ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος († 313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος. Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν η΄ (Τυπικὸν 25ης Νοεμβρίου §§17-19).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Δόξα, «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ὁ καθαρότατος ναός».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τῆς ἑορτῆς 3 καὶ τῆς ἁγίας ἕτερα 3, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας*.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς ἁγίας «*Βίον ἄν-
λων*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα «*Τὴν πανεύ-
φημον νύμφην*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἁγίας (ἐὰν ὑπάρχουν ἐν τῷ Μηναίῳ)· τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύ-
ριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς «*Δικαίων ὁ καρπός*» καὶ «*Πρὸ συλλήψεως, ἀγνή*»· εἶτα εὐθὺς τὰ εὐλογητάρια. Ἡ αἵτησις, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τά-
ξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν, ὁ α' τῆς ἑορ-
τῆς (21 Νοεμ.) ἄνευ εἰρμῶν, καὶ ὁ τῆς ἁγίας· ἀπὸ γ' ὥδης [τὸ
κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς χῦμα καὶ ψάλλομεν] τὸ
μεσῶδιον τῆς ἁγίας κάθισμα «*Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως*» καὶ
εὐθὺς Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἡ ἀμίαντος ἀμνάς*»· ἀφ' ε'
τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· στιχολο-
γοῦμεν δὲ «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ εἶτα τὴν θ' ὥδην τοῦ α' κα-
νόνο τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυνα-
ρίων (ὁ εἰρμὸς δῖς, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια Δόξα,
Καὶ νῦν)· ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμω-
τέραν... Μυστήριον ξένον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ γ' ἀναστάσιμον
«*Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται*», τὸ τῆς ἁγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

---

* Τὰ ὑπὸ τοῦ Μηναίου προβλεπόμενα ἀναγνώσματα λέγονται εἰς
τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας ναοὺς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἁγίας προσόμοια 3 «*Μνήμην τὴν πανίερρον*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου*», «*Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου*»–, Δόξα, «*Σήμερον τῷ ναῶ προσάγεται*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (βλέπε εἰς τὸ μνηναῖον) μετ' ἐφυμνίου εἰς τὸ β' «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*», «*Τὴν πανεύφημον νύμφην*», καὶ κοινάκιον «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς): Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιγ' Λουκᾶ, «*Ἀρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ λέγων*» (Λκ. ιη' 18-27).

Εἰς τὸ Ἐξαρέτως «*Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ποτήριον σωτηρίου*»: «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἵδησις. Ἀπὸ αὐριον ἐπανερχεται ἡ χορῆσις τῆς Παρακλητικῆς μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου, εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

26. Δευτέρα. Ἀλυπίου ὁσίου († ζ' αἰ.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου († 1807).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 1-7). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 37-44).

27. Τρίτη. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 421).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 8-14). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 45-48).

28. Τετάρτη. Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ († 767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος († 303). Τῶν πεντεκαίδεκα μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων (πολιούχων Κιλκίς).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 18-20, β' 8-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 1-8).

29. Πέμπτη. Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων († 250)· Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἱερομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. γ' 1-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 9-18).

30. Παρασκευή. Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου († 62), πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) († 380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης. (Τυπικὸν 30ῆς Νοεμ. §§1-3.)

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Κανόνες οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ εἰρμὸς «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον». Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὡς τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμ., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο» (Ἰω. α' 35-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἥ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ ὥρας 15

1. Σάββατον. Ναούμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος († 792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου με ἀλληλοῦα εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 32-40).

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κς' (ΙΔ' ΛΟΥΚΑ). Ἀββακούμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὀσίου († 251), Μυρόπης μάρτυρος (δ' αἰ.). Ἦχος α', ἑωθινὸν δ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν «Ἰδοὺ πεπλήρωται».

Ἀπολυτικίον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριήλ».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογη-
τάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τά-
ξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ
Μηναίου (ἄνευ εἰρμῶν)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσώδιον τοῦ Μη-
ναίου κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κο-
ντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέ-
ραν», «[Μεγάλυνον ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ δ΄ ἀναστάσιμον
«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν
«Ὁρθρος ἦν βαθύς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολο-
γία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μα-
καρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέ-
ντος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν
προαιώνιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κς΄ ἐπιστ., «Ὡς τέκνα
φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιδ΄
Λουκᾶ, «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχῶ» (Λκ.
ιη΄ 35-43).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ
τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

3. Δευτέρα. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆ νεο- μάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος († 1813).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς
βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 1-10)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 27-44).

4. Τρίτη. † Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος († 306), Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ († 760). Σεραφεῖμ Φαναρίου ἱερομ. († 1601).

Εἰς τὴν θ´. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου, τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναιῷ. Μετὰ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ Δόξα τοῦ ἐσπερινοῦ, Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὄσιου...*» (Παρακλ., ἦχ. πλ. β´, Τετ. ἐσπέρας). [Εἰς τὸ μεσονυκτικόν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὸν τῆς ἀγίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου (ἐὰν ὑπάρχουν εἰς τὸ Μηναιῶν)]. Ἀπολυτίκια, τῆς ἀγίας «*Βαρβάραν τὴν ἀγίαν*», Δόξα, τοῦ ἀγίου «*Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι´ ἡμᾶς γεννηθεῖς*». Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναιῷ κοινὸς τῶν ἀγίων. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Ἐξαποστειλάρια μετὰ θεοτοκίου καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἀγίας «*Βαρβάραν τὴν ἀγίαν*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τῆς ἀγίας, τοῦ ὄσιου καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε´ ἐβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ´ 23-δ´ 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε´ Ματθ., «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Μαρκ. ε´ 24-34). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημειώσεις. Ὅπου ἐφορτᾶται ἐπισημότερον ἡ ἀγία Βαρβάρα, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ψάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος. Ἐὰν τυχὸν τὸ Μηναιῶν παραθέτῃ τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας, Σαβ. ιζ´ ἐβδ. Ματθ., «*Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Ματθ. κε´ 1-13).

5. Τετάρτη. † Σάββα ὄσιου τοῦ ἡγιασμένου († 532). Διογένους μάρτυρος.

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναιῷ» (Τ.Μ.Ε. 5 Δεκ. §1)

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ 3 προσόμοια εἰς 6, Δόξα, «*Τὸ κατ’ εἰκόνα, τηρήσας*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναιῖου (μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα «*Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ*» καὶ «*Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον· ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα*»), Δόξα, «*Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη*», Καὶ νῦν, «*Δέσποινα, πρόσδεξαι*» (Παρακλητική, Πέμπτη πρωί, ἦχος πλ. δ΄).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*», εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τοῦ ὀσίου, τὸ τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου...*» καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς Θεοτόκου «*Πολλοῖς συνεχόμενος*» (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ ὀσίου (ἄνευ τῶν εἰρμῶν).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*· «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξέρον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ οἱ αἶνοι μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου– τοῦ ὀσίου, Σαβ. κζ΄ ἔβδ. Ἐπιστ., «*Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος*» (Γαλ. ε΄ 22 - ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ΄ ἔβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια΄ 27-30).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Εἰς μνημόσυνον*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

6. Πέμπτη. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ († 330).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ ἄνευ Παρακλητικῆς (τυπικὸν βης Δεκ. §§1-3).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ 4 ἐσπέρια προσόμοια «*Μύροις παροικήσας*» κ.λπ. εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Κανόνα πίστεως*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἀπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α΄). Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τοὺς αἶνους Καὶ νῦν, «*Μακαρίζομέν σε*» (Παρακλ., ἦχος πλ. α΄, Δευτ. ἐσπέρας). Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν*» (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ζ΄ 17-23). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 7. Παρασκευή.** Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων († 397). Ἀθηνόδωρου μάρτυρος.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. α΄ 1-2, 8-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 37-κβ΄ 8).

- 8. Σάββατον.** Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὁσίου (η΄ αἰ.). Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Παρθενίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' ἀλληλοῦα εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε΄ 25-ζ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 19-29).

- 9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΖ΄ (Γ΄ ΛΟΥΚΑ).** Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κύπρῳ ἰ. ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου (ἐν ἔτει 1091). Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουήλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπικὸν 9ης Δεκ. §§2-4).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τῆς ἁγίας προσόμοια 3 «Καρπογονοῦσα ἡ στείρα» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Τὸ ἀπόρητον τοῖς ἀγγέλοις», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἁγίας «Σήμερον ἐκ ῥίζης Δαυίδ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς ἀτεκνίας».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς ἀτεκνίας». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ ἀνὰ ἓν τῆς ἁγίας «Ὁ νέος οὐρανός» καὶ «Ἀναβόησον Δαυίδ» ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ α' τῆς ἁγίας «Τὴν σύλληψιν σήμερον» (ἄνευ εἰρμῶν)· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν κάθισμα τῆς ἁγίας «Χορὸς προφητικός», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μεσῶδιον «Ἰωακείμ ὁ ἱερός»· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ε' ἀναστάσιμον, καὶ τῆς ἁγίας ἓν «Εἰσήκουσε τοῦ στεναγμοῦ».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἁγίας προσόμοια 3 (τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἔσπερινοῦ) «Ἄννα, ἡ θεία χάρις ποτέ» κ.λπ. 4 –εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ε' ἑωθινὸν «Ὡ τῶν σοφῶν σου κριμάτων», Καὶ νῦν, «Ἐπερλουγημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια*», «*Σήμερον τῆς ἀτεκνίας*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναίου «*Ἐορτάζει σήμερον ἡ οἰκουμένη*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, 23 Σεπτ., «*Ἀβραὰμ δύο υἱούς ἔσχεν*» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ι' Λουκᾶ, «*Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς*» (Λκ. ιγ' 10-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*»: «*Πληρωθήτω*».

10. Δευτέρα. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ' αἰ.), Ἐρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 20-26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 11-21).

11. Τρίτη. Δανιὴλ ὀσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου († 980).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 16-δ' 4)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 22-26).

12. Τετάρτη. Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ († 348). Ἰωάννου ὀσίου, ἐπισκόπου Ζιχνῶν († 1333).

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναιῷ» (Τ.Μ.Ε. 12 Δεκ. §1). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «*Τῆς συνόδου τῆς πρώτης*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριὴλ*». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμ. 13, «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν*» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου ἄνευ εἰρμῶν. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυρ. κς' ἐπιστ., «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμ. 13, «*Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

13. Πέμπτη. Ευστρατίου, Αύξεντίου, Εύγενίου, Μαρδαρίου και Ὁρέστου τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.). Λουκίας μάρτυρος († 304).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 5-14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 10-15).

14. Παρασκευή. Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 286-287).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 15-β' 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 33-41).

15. Σάββατον. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β' αἰ.)

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος», καταλιμπανομένων πάντων τῶν νεκρωσίων (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γεν. τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Εἰς τὸν ἔσπερινὸν τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (ἀνὰ μίαν) καὶ τὰ 3 τῶν ἀποστίχων, Δόξα, «*Ἰερεὺς ἐννομώτατος*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· ἄνευ εισόδου «*Φῶς ἰλαρὸν*» χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἦ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., «*Μὴ ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον*» (Β' Τιμ. α' 8-18). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. α' ἔβδ. νηστ., «*Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι*» (Μρ. β' 23-γ' 5). κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον ναοὺς ἢ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, συμφώνως μὲ τὴν ἐν αὐτῇ τυπικῇ διάταξιν.

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΘ' (ΙΑ' ΛΟΥΚΑ). «Τῶν ἁγίων προπατόρων». Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλοῦσης († 894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων († 634). Ἦχος γ', ἑωθινὸν Ϛ'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζῆτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἱερέων ποδήρει*»· κοντάκιον «*Ὡς καλλονήν*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τῶν προπατόρων προσόμοια 4, Δόξα, «Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα», Καὶ νῦν, «Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας με θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας με τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν προπατόρων «Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν» (ἄνευ εἰρμῶν)· ἀπὸ γ' ὤδης ἢ ὑπακοή «Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸς ἑ' ἀναστάσιμον, τὰ τῶν προπατόρων «Πατέρων μνήμην σήμερον», «Ἀδὰμ ἀνευφημήσωμεν» καὶ θεοτοκίον ὁμοίον «Ἄγνη παρθένε».

Εἰς τοὺς αἶνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν προπατόρων προσόμοια 3 εἰς 4 –μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν προπατόρων «Δεῦτε ἅπαντες

πιστώσ», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια*», «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοινάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς Κυρ. τῶν προπατόρων Ἀπόστολος: προεόρτιος, Κυρ. κθ' ἐπιστ., «*Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ*» (Κολ. γ' 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια' Λουκᾶ, «*Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον*» (Λκ. ιδ' 16-24, Μτθ. κβ' 14).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Μόδεστον ναοὺς ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία (ἢ τις εὐρίσκεται ἐν ἰδιαιτέρᾳ φυλλάδι ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου) συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῶν προπατόρων, κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς 12ης Δεκεμβρίου §§2-4.

17. Δευτέρα. Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἄζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ († 1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόστολος: προφήτου, α' Κυρ. ἐπιστ. (ἀγ. Πάντων) (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 42-ι' 1). Κοινωνικὸν εἰς προφήτας «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Διονύσιον ναοὺς πάλλεται ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία (ἢ τις εὐρίσκεται ἐν ἰδιαιτέρᾳ φυλλάδι ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ᾧ ζῆτει Νοεμβρίου 13ῃ. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν νέων καταλιμπάνεται.

18. Τρίτη. Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων († 287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. δ' 1-13)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιδ' Λουκᾶ (Μρ. ι' 2-12).

19. Τετάρτη. Βονιφατίου μάρτυρος († 290). Ἄρως († 308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ε' 11-ς' 8). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 11-16).

20. Πέμπτη. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου († 107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας († 323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου († 1652).

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον εἰσέρχονται εἰς πάσας τὰς τακτικὰς ἀκολουθίας οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ προεόρτιοι ὕμνοι τῶν Χριστουγέννων, οἳ τινες καὶ ἀναπληροῦν ἐν ταῖς καθημεριναῖς τοὺς ὕμνους τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ὁποία σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν.

2. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).

3. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὗς λέγεται τὸ τρισάγιον.

4. Ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐὰν ψαλῆ ἑόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται τὸ τριψῆδιον «Ἡ ἀπόρητος Λόγου Θεοῦ κατάβασις». Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλ' ἀπὸ γ', ς', η' καὶ θ' ᾠδῆς οἱ εἰρμοὶ τῶν ᾠδῶν αὐτῶν ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ' 1-6). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 17-28)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

21. Παρασκευή. Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων († 304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος († 251).

Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ' 18-25). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 24-32).

22. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας († 304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» τὸ τριώδιον «*Ἐν καινοῖς τὸ συνέδριον*». Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ*», «*Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: Σαβ. πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως, Σαβ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29). Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρις Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν». Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων († γ' αἰ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἦχος δ', ἑωθινὸν ζ' (τυπικὸν Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, περ. β' §§4-6).

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζητεῖ ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ*», Δόξα, «*Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ*»· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» ἀναστάσιμα 4, προσόμοια προεόρτια 3 «*Παρθένε πανάμωμε Θεοῦ*» κ.λπ. καὶ τῶν πατέρων 3 «*Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ*» κ.λπ., Δόξα, «*Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Χαίρετε, προφηταί τιμοι*», Καὶ νῦν, «*Ἴδου καιρὸς ἤγγικεν*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα», Δόξα, «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα», Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Βολίδες ἀστράπτοντες», Καὶ νῦν, «Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις»· τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἑστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ἀνὰ δύο ἀναστάσιμα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν αὐτῶν ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν προεόρτιον [*«Βηθλεέμ, ἔτοιμάζου», «Ἐκ τῆς Περσίδος βασιλεῖς» (23ης Δεκ.)*]. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων «Κύματι θαλάσσης», μετὰ δὲ τὸν εἰρμὸν ἐκάστης ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μετὰ στίχον «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», τὰ ἐπόμενα μετὰ στίχον «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ», καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν· ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ' ε' τὸ προεόρτιον τῆς Κυριακῆς κοντάκιον «Εὐφραίνου, Βηθλεέμ» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ «Τῆς σῆς, παρθένε, κησέως», τὸ συναξάριον τῆς 23ης τοῦ μηνὸς καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριον», τὸ τῶν πατέρων «Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι» καὶ τὸ προεόρτιον «Εὐφραίνου, Βηθλεέμ».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Ἄρὸν σου τὴν φωνήν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «Τῶν νομικῶν διδασμάτων», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν», «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, «Πίστει παρῶκησεν Ἀβραάμ» (Ἐβρ. ια΄ 9-10, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μτθ. α΄ 1-25).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐξίον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

24. Δευτέρα. Εὐγενίας ὀσιομάρτυρος († 262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «Ἄρχων ἐξ Ἰούδα» (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «Ἀπεγράφετο ποτέ» (ἄπαξ), ἡ συνήθης ἐκτενής (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτικίον «Ἀπεγράφετο ποτέ» δις (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄ καὶ τῆς ς΄ ὥδης εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ ὥδης «Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὥδης «Ἀνάρχου γεννήτορος» καὶ τὸ «Ἐξίον ἐστίν»· εἰς τὰ ἔξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἴνους, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «Ἀπεγράφετο ποτέ» καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλα ὄρα (τυπικὸν 25ης Δεκεμβρίου, περιπτώσις α΄ §§2-5). Εἰς τὴν α΄ ὥραν «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», [«Δόξα σοι, ὁ

Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε».] τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιὸν. Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ς' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον) θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

Ὁρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α' χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρὶ, ὁ β' Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου» τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου*» (τὸν μὲν πρῶτον τοῦτον στίχον λέγει τρίς, καὶ συνεχίζει τοὺς λοιποὺς «*Ῥάκει καθάπερ βροτὸς*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν μέχρι τοῦ «*Προσκυνοῦμέν σου τὴν γένναν, Χριστέ*», ὃ περ ἐπαναλαμβάνει τρίς, τὸ δὲ «*Δεῖξον ἡμῖν*» ἅπαξ)· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον, μεθ' ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*» [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορῖαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καί] λέγεται εὐθὺς ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμακὸς, ἡ μεγάλη συναπτή.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ*» κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον ἰδιόμελον «*Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς*».

Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*»· εἶτα ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «*Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς' (86ου) ψάλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ'

ἀνάγνωσμα «*Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν*»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου*», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποῦ «*Μάγους ὀδηγήσας*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ἑβ' (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ*» ὀλόκληρον. Ἔϊτα τὸ η' ἀνάγνωσμα «*Προσέθετο Κύριος*», μεθ' ὃ «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*», «*Ὅτι ἄγιος εἶ, ὁ Θεός*» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Ἀπόστολος· τοῦ ἑσπερινοῦ, Σαβ. α' ἔβδ. νηστ., «*Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως*» (Ἐβρ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον· τῆς γ' ὥρας, «*Ἐξῆλθε δόγμα*» (Λκ. β' 1-20).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

25. Τρίτη. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παρалаειπομένων τῶν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ιδιομέλων ὑπαρχόντων στίχων τῆς μικρᾶς δοξολογίας Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ιδιόμελα τοῦ στίχου τοῦ ἑσπερινοῦ «*Μέγα καὶ παράδοξον*» κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, «*Εὐφράνθητι, Ἱερουσαλήμ*», Καὶ νῦν, «*Σπηλαίῳ παρῶκησας*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησις σου, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησις σου, Χριστέ*» τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου*».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν· τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης τοῦ β' κανόνος· ἀπὸ γ' ὥδης ἡ ὑπακοὴ «*Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν*» χῦμα· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται» καὶ «Ἔσωσε λαόν»· (ἀντὶ τῆς ὥδῆς τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἰρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*».

Τὸ ἕξαποστειλᾶριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐκ γαστροῦ προὐ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε ὄμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἐκ παρθένου τεχθεῖς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίπτει*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, 25 Δεκ., «*Ὅτε ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου*» (Γαλ. δ' 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., «*Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ*» (Μτθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2013) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

26. Τετάρτη. † Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ († 840).

Εἵδησις. Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 25ης Δεκ., §§ 9-11, καὶ ὑποσημ. 5).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸν προοιμακὸν δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν εἴσοδον κ.λπ., τὸ μέγα προκείμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τρίς). Ἀπόλυσις, ὡς χθές. Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί*», «*Τί θαυμάζεις, Μαριάμ*» ἐκ δευτέρου· ὁ ν' χῆμα. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν, ὡς χθές· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον*» καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα «*Ἀγαλλιάσθω οὐρανός*» (ὄρα χθές μετὰ τὴν γ' ὥδην)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ μόνον τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Ἔσωσε λαόν*»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς χθές, καὶ εἶτα «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τῇ 26ῃ), δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς χθές· ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου αὐτοῦ– Σαββάτου μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα, ζῆτει Σαβ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Τέκνον Τιμόθεε, δίωκε δικαιοσύνην*» (Α' Τιμ. ε' 11-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα, «*Ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί*» (Μτθ. ιβ' 15-21). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Κοινωνικὸν «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αἴριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τὴν μὲν 27ην καὶ 29ην ὁ α' κανὼν, τὴν δὲ 28ην καὶ 30ην ὁ β'. Καταβασίαι, ἐὰν ἐορτάζεται ἄγιος, «*Ἔσωσε λαόν*».

2. *Ἔως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικόν* «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει».

3. *Ἔως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις* «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

27. Πέμπτη. Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου († 34).

Θεοδώρου ὀσίου τοῦ γραπτοῦ († 840).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὀσίου συμπάλλονται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἔσπερινόν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων, στιχολογοῦμεν δὲ «*Τὴν τιμιωτέραν*»· μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικόν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς*». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ἡ γέννησίς σου*», «*Βασιλεῖον διάδημα*» καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ' ἔβδ. Πράξ., «*Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως*» (Πρξ. ζ' 8-ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. ιγ' Ματθ., «*Ἀνθρωπὸς τις ἦν οἰκοδεσπότης*» (Μτθ. κα' 33-42). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικόν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

28. Παρασκευή. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδεῖα καέντων μαρτύρων († 302). Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ια' 8-14)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 1-12).

29. Σάββατον μετὰ τὰ Χριστούγεννα. Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὀσίου. Γεωργίου Νικομηδεῖας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου αὐτοῦ– Σαββάτου μετὰ τὰ Χριστούγεννα, ζῆτει Σαβ. λδ' ἔβδ. ἐπιστ., «*Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην*» (Α' Τιμ. ζ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, «*Ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί*» (Μτθ. ιβ' 15-21).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. «Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, Δαυὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου». Ἀνυσίας ὀσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη († 285-305). Φιλειταίου μάρτυρος († 351), Λέοντος ὀσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεών ὀσιομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Τυρνάβῳ († 1812). Ἦχος πλ. α´· ἑωθινὸν η´.

Τυπικὸν 25ης Δεκ., περίπτωσις ε´ §§41-43· τὰ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτικά «*Ἡ γέννησίς σου*», Δόξα, «*Τὰς ἀλγηδόνας*»· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*», ἀναστάσιμα 4, τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα*» κ.λπ. 3 καὶ τῶν θεοπατόρων προσόμοια 3, Δόξα, «*Μνήμην ἐπιτελοῦμεν*», Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἰερῶν μνήμη*», Καὶ νῦν, «*Χορεύουσιν ἄγγελοι*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, τῶν διακαιῶν «*Εὐαγγελίζου, Ἰωσήφ*», Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιόν ἐστι*», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτικίον «*Ἡ γέννησίς σου*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνά ἕν μεθέορτον (30 Δεκ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η´) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρωμῶν, καὶ οἱ δύο τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλονται τὰ μεσῶδια καθίσματα τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα «Πατὴρ ὡς ἀληθῶς», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χορὸς τῶν προφητῶν»· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον «Εὐφροσύνης σήμερον» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ (Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα), τὸ συναξάριον τῆς 30ῆς τοῦ μηνὸς καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἔσωσε λαόν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...] Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ἡ' ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέπασα», τὸ τῶν ἁγίων «Σὺν Ἰακώβω μέλψομεν» καὶ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς 4 «Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι» κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου», β') «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται»–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα «Αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφρυνίων αὐτῶν (ὡς εἰς τὸ Μηναιὸν 25 Δεκ.).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον», «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», «Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, Κυρ. κ' ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον» (Γαλ. α' 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων» (Μτθ. β' 13-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

31. Δευτέρα. Απόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας († 449), Ζωπικοῦ ὀρφανοτρόφου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἔσπεριῶν γίνεται εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» γ'. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον. Ἀπὸ γ' ὥδῆς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα «*Ἀγαλλιάσθω οὐρανός*» δίς· ἀφ' ἑ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ' ὥδῆ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ· ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*», κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος ἡμέρας, Δευτ. λα' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ια' 17-31). Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Πέμ. β' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. η' 23-27). Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως, «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*»· κοινωνικὸν «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.